2025

Raportul anual privind întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE pentru exercițiul financiar 2025

CURIA RATIONUM
CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

RO

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1
Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact
Website: eca.europa.eu
Rețele sociale: @EUauditors

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (http://europa.eu).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026

Cuprins

Cuvânt-înainte 5

Capitolul 1 Introducere generală 7

Structura raportului Curții 8

Întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE 9

Tipul, numărul și locația acestora 9

Finanțare, buget și personal 11

Rețeaua agențiilor UE 16

Mandatul Curții de Conturi Europene și descărcarea de gestiune 17

Capitolul 2 Prezentare generală a rezultatelor auditului 19

Introducere 20

Fiabilitatea conturilor 21

Regularitatea veniturilor și a plăților 22

Veniturile 24

Plățile 25

Execuția bugetară 28

Punerea în aplicare a programelor 31

Cazuri de suspiciuni de fraudă detectate în cursul auditurilor Curții 37

Alte publicații ale Curții cu privire la întreprinderile comune 38

Recomandări 39

Capitolul 3 Declarațiile de asigurare cu privire la întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE 41

3.1. Informații în sprijinul declarațiilor de asigurare 42

3.2. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3) 45

3.3. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA) 53

3.4. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI) 59

3.5. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2) 67

3.6. Întreprinderea comună pentru cipuri 75

3.7. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE) 83

3.8. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail) 92

3.9. Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC) 99

3.10. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS) 110

3.11. 3.11. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”) 117

3.12. Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC) 125

Întreprinderea comună care funcționează sub egida Euratom 131

3.13. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E) 132

Anexa I – Lista întreprinderilor comune și a organismelor asimilate ale UE acoperite de acest raport 142

Anexa II – Abordarea și metodologia auditului 143

Anexa III – Alte publicații ale Curții de Conturi Europene referitoare la întreprinderile comune și la organismele asimilate (rapoarte speciale, documente de analiză și avize) 150

Anexa IV – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din exercițiile anterioare 152

Acronime 155

Cuvânt-înainte

Întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE aduc o contribuție esențială la competitivitatea Europei în mai multe domenii strategice. Cele 12 întreprinderi comune, situate în patru state membre, promovează programe eficiente de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative ale UE, care arată cum cercetarea poate fi pusă în practică.

Raportul anual pe 2025 privind întreprinderile comune are o **structură nouă** și se bazează pe **o abordare actualizată în ceea ce privește declarația de asigurare**. Curtea urmărește să alinieze această abordare, în măsura posibilului, la cea utilizată în raportul său anual privind execuția bugetului UE. Prin această schimbare și, în special, prin formularea de recomandări adresate entităților auditate, Curtea intenționează, de asemenea, să aducă o valoare adăugată suplimentară procedurii anuale de descărcare de gestiune. Schimbările aduse formatului raportului din acest an reflectă, de asemenea, numărul mai mare de întreprinderi comune și resursele bugetare mai mari ale acestora, precum și extinderea mandatelor lor în ultimii ani. Aceste schimbări se bazează pe o analiză detaliată realizată de Curte și pe consultările desfășurate cu autoritățile bugetare și cu entitățile auditate de aceasta.

Începând cu exercițiul financiar 2025, Curtea formulează **două opinii**, care acoperă toate întreprinderile comune în ansamblu: o opinie privind **legalitatea și regularitatea veniturilor acestora** și cealaltă privind **legalitatea și regularitatea plăților efectuate de acestea**. Ambele opinii sunt noi și nu au mai fost emise în anii anteriori. Având în vedere amploarea activității de audit pe care se întemeiază, aceste opinii oferă o asigurare rezonabilă. La fel ca pentru declarația de asigurare referitoare la execuția bugetului UE, Curtea aplică modelul său standard de asigurare pentru a produce estimări valide din punct de vedere statistic ale nivelului de eroare din cadrul plăților întreprinderilor comune.

În același timp, pentru fiecare exercițiu financiar și pentru fiecare întreprindere comună, Curtea emite trei **opinii specifice** cu privire la:

- **fiabilitatea conturilor**;
- **legalitatea și regularitatea veniturilor**; și
- **legalitatea și regularitatea plăților**.

Cea de a treia opinie, adică cea privind legalitatea și regularitatea plăților, se bazează în prezent pe o asigurare limitată, din cauza amplorii mai reduse a activității de audit desfășurate pentru fiecare întreprindere comună în parte.

În plus, începând cu exercițiul financiar 2025, Curtea și-a modificat abordarea de cuantificare a impactului financiar al **erorilor legate de achizițiile publice**, ținând seama de gradul de nerespectare a normelor aplicabile. Această modificare se aplică tuturor auditurilor de conformitate realizate de Curte, inclusiv celor desfășurate în contextul raportului anual privind execuția bugetului UE.

Nu în ultimul rând, în conformitate cu abordarea sa de audit aplicată bugetului general al UE, Curtea formulează **recomandări** specifice la nivel de întreprindere comună (sau de grup de întreprinderi comune), pentru remedierea deficiențelor semnificative identificate în cadrul auditurilor sale. De asemenea, Curtea va urmări punerea în aplicare a respectivelor recomandări atunci când acestea ajung la termenul lor limită de punere în aplicare.

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

Capitolul 1

Introducere generală

Structura raportului Curții

1.1. Acest raport prezintă rezultatele auditului desfășurat de Curte cu privire la cele 12 întreprinderi comune și organisme asimilate ale UE (denumite în continuare, în mod colectiv, „întreprinderile comune”) pentru exercițiul financiar 2025. Raportul este structurat astfel:

- capitolul 1 descrie întreprinderile comune, precum și mandatul și rolul Curții;
- capitolul 2 prezintă o imagine de ansamblu a auditului anual efectuat de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar 2025. Aici, Curtea formulează două opinii, care acoperă operațiunile subiacente pentru toate întreprinderile comune în ansamblu. Prima opinie se referă la legalitatea și regularitatea veniturilor acestora, iar cea de a doua se referă la legalitatea și regularitatea plăților lor. Capitolul 2 face, de asemenea, trimitere la celelalte publicații ale Curții referitoare la întreprinderile comune;
- capitolul 3 conține o declarație de asigurare pentru fiecare dintre cele 12 întreprinderi comune, referitoare la fiabilitatea conturilor anuale ale acestora și la legalitatea și regularitatea veniturilor și plăților subiacente acestor conturi. Acolo unde este cazul, Curtea atrage atenția asupra unor aspecte semnificative fie în paragrafele de „evidențiere a unor aspecte”, pentru a prezenta chestiuni importante din conturile anuale ale unei întreprinderi comune, fie în paragrafele privind „alte aspecte”, pentru a comunica alte aspecte decât cele prezentate în conturile anuale, după care formulează observații. Pentru chestiuni de o importanță deosebită, Curtea formulează, de asemenea, recomandări. Curtea monitorizează dacă acestea au fost puse în aplicare odată ce termenul lor de punere în aplicare a expirat, dar, în orice caz, nu mai târziu de trei ani de la recomandarea inițială;
- răspunsurile întreprinderilor comune cu privire la rezultatele auditului Curții sunt și ele incluse în prezentul raport.

1.2. Curtea urmărește să își prezinte constatările într-un mod concis. Nu se poate însă evita întotdeauna utilizarea unor termeni specifici UE sau politicilor și bugetului acesteia ori a unui jargon specific domeniilor contabilității și auditului. O parte dintre acești termeni specifici sunt explicați în glosarul raportului anual pe 2025 disponibil pe site-ul Curții.

Întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE

Tipul, numărul și locația acestora

1.3. Întreprinderile comune sunt entități cu personalitate juridică, constituite cu scopul de a promova transformarea cunoștințelor științifice în inovații revoluționare comercializabile, în cadrul unei viziuni strategice comune. Ele sunt parteneriate între UE, reprezentată de Comisie, și organizații private, inclusiv organisme de cercetare și organizații din diferite sectoare industriale. Orice organism privat sau public interesat să sprijine obiectivele unei întreprinderi comune poate solicita să devină membru asociat sau partener contribuitor fără statut de membru cu drepturi depline. În cazuri specifice, membrii sunt state participante (state membre sau țări din afara UE) ori organizații interguvernamentale.

1.4. În general, pentru o mai bună lizibilitate, Curtea face referire la întreprinderile comune în prezentul raport utilizând acronimele lor în locul denumirilor complete. În ***anexa I*** este prezentată o listă a tuturor întreprinderilor comune și a organismelor asimilate, alături de acronimele acestora.

1.5. Există trei tipuri de întreprinderi comune.

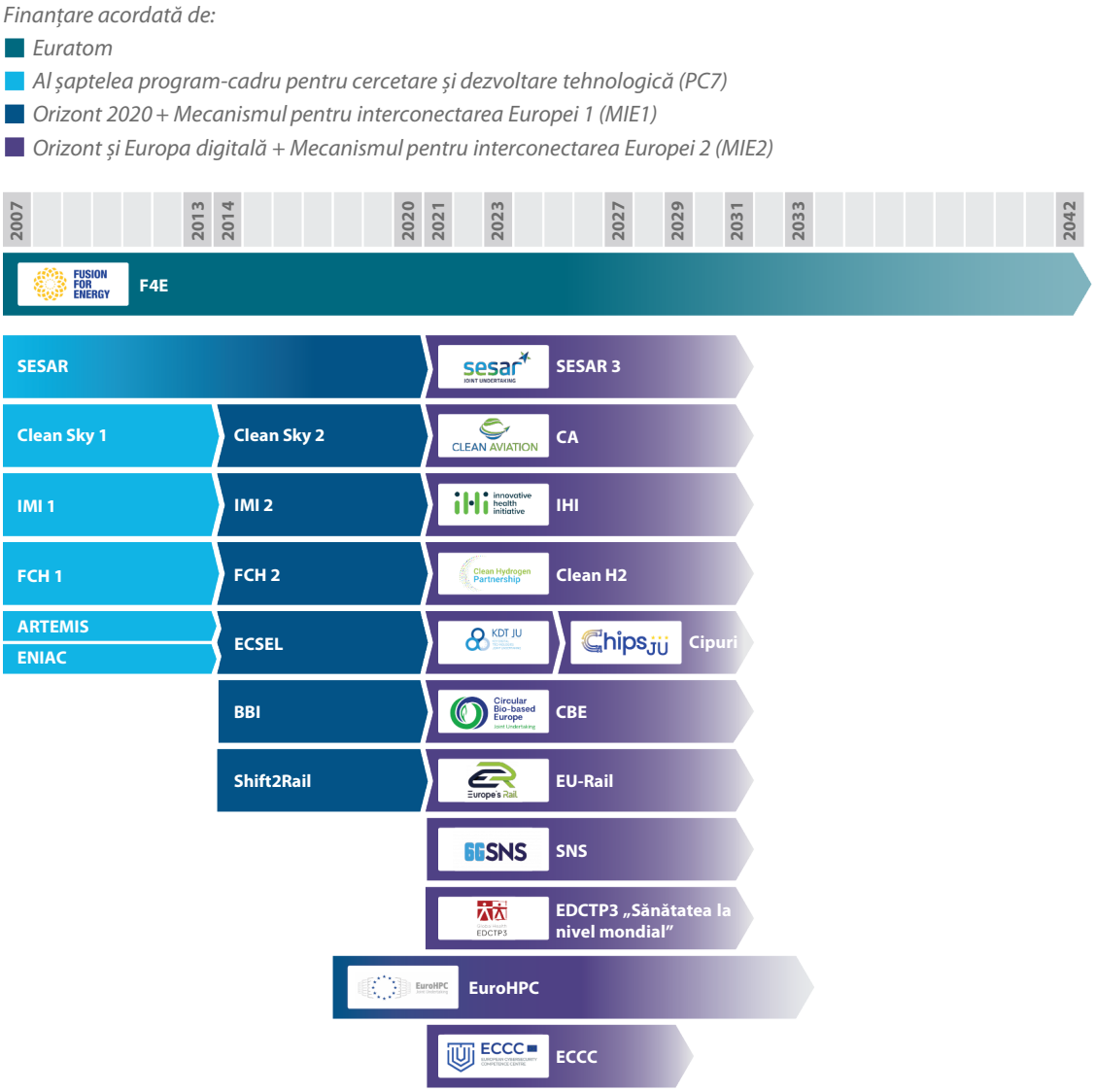
- Cele 10 întreprinderi comune din domeniul cercetării și inovării care promovează colaborarea dintre UE, industrie, organizații de cercetare, state participante și organizații internaționale. Scopul este de a produce cercetare și inovare de înaltă calitate și de a accelera introducerea pe piață a unor soluții digitale, verzi și societale inovatoare de importanță strategică pentru UE.

- *Fusion for Energy* (F4E), care este agenția Uniunii Europene pentru reactorul termonuclear experimental internațional (ITER). Sarcina sa principală constă în gestionarea contribuției UE la proiectul ITER. Are rol de coordonare și achiziționează lucrări și servicii pentru reactorul și instalațiile de fuziune.

- Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC), care promovează cooperarea în domeniu dintre UE și statele membre. Acesta nu este un parteneriat public-privat, ci un organism *sui generis*, care combină caracteristicile unei întreprinderi comune cu cele ale unei agenții descentralizate, iar singurii săi parteneri sunt statele membre.

1.6. Numărul întreprinderilor comune a crescut semnificativ în ultimele trei cadre financiare multianuale (CFM), după cum se arată în ***figura 1.1***.

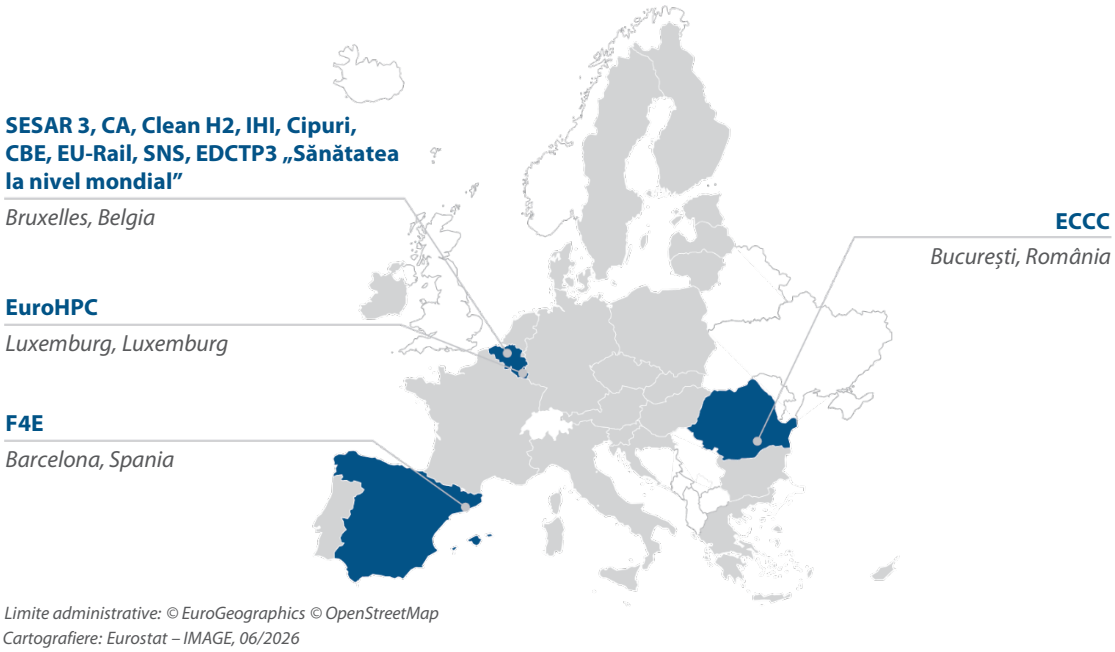
Figura 1.1 – Cronologia înființării întreprinderilor comune

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor de instituire a diferitelor întreprinderi comune.

1.7. Întreprinderile comune sunt situate în patru state membre, astfel cum se arată în ***figura 1.2***.

Figura 1.2 – Localizarea geografică a întreprinderilor comune în statele membre

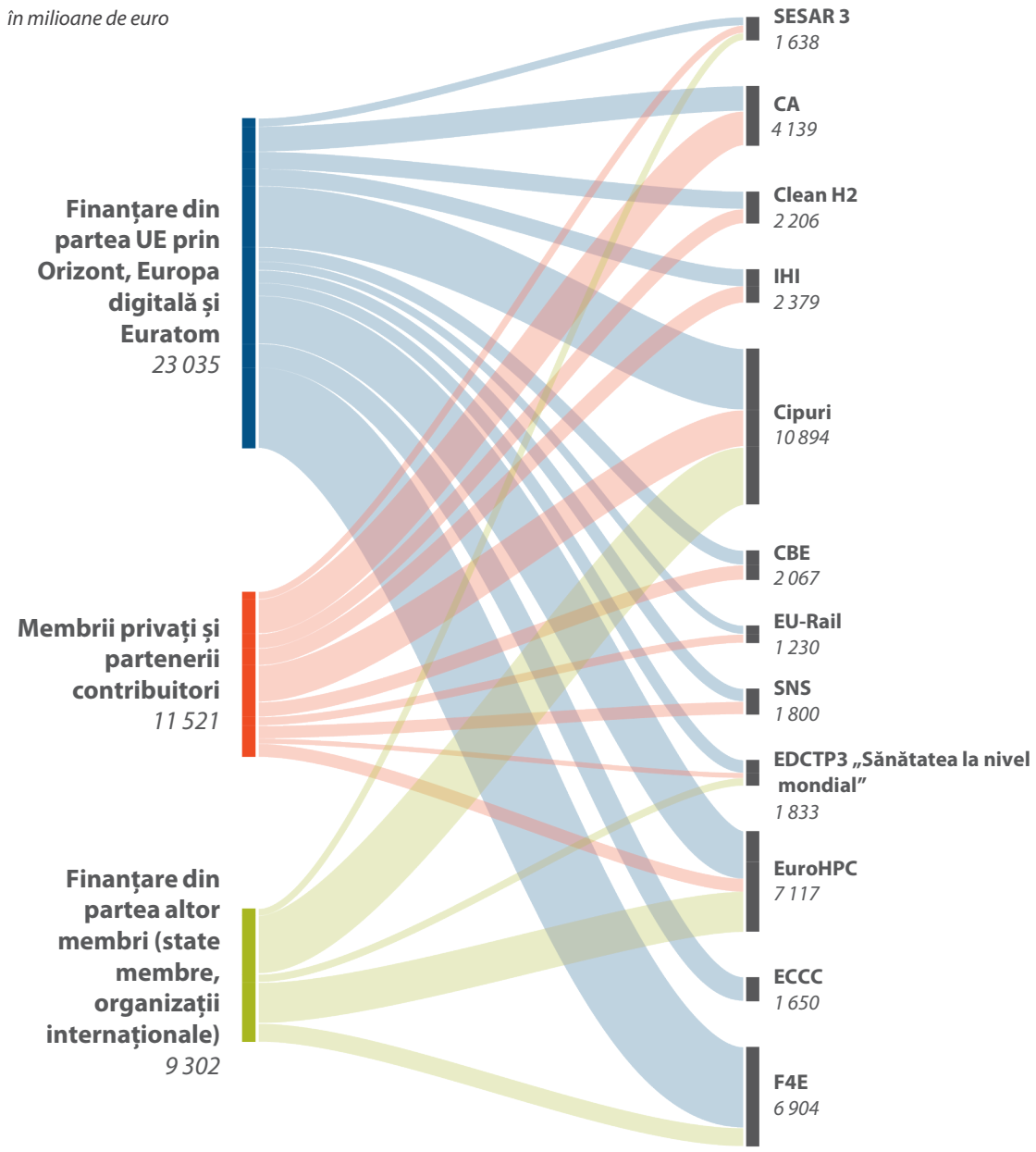

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor de instituire a diferitelor întreprinderi comune.

Finanțare, buget și personal

1.8. Bugetul UE este principala sursă de finanțare a activităților întreprinderilor comune, cu aproximativ 23,0 miliarde de euro (53 %) în CFM 2021-2027 (***figura 1.3***). Întreprinderile comune execută bugetul UE în cadrul gestiunii indirecte și, ca atare, sunt responsabile atât de gestionarea activităților lor, cât și de atingerea obiectivelor lor.

Figura 1.3 – Bugetele întreprinderilor comune în CFM 2021-2027, pe surse de finanțare

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

1.9. Activitățile celor 10 întreprinderi comune pentru cercetare și inovare și ale Centrului european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC) sunt finanțate în comun de UE și de ceilalți membri ai acestora. Prin programele sale pentru cercetare și inovare, UE pune la dispoziție contribuții în numerar în vederea cofinanțării agendei de inovare și de cercetare ale fiecărei întreprinderi comune.

1.10. În contextul CFM 2021-2027, întreprinderile comune primesc de la UE o finanțare în valoare de 11,9 miliarde de euro prin programul Orizont Europa. Această sumă reprezintă

aproximativ 13 % din bugetul total al acestui program. În plus, întreprinderea comună EuroHPC, întreprinderea comună pentru cipuri și ECCC primesc fonduri în valoare totală de 5,5 miliarde de euro din programul Europa digitală (aproximativ 68 % din bugetul total al acestui program) pentru a pune în aplicare proiecte ample de consolidare a capacităților, de implementare și de investiții legate de Strategia privind piața unică digitală europeană și de Actul privind cipurile.

1.11. În plus, ceilalți membri – organizații din industrie și organizații naționale de cercetare, state participante sau organizații internaționale – sunt așteptați să contribuie financiar sau în natură cu aproximativ 19,6 miliarde de euro la activitățile întreprinderilor comune. Obiectivele minime privind contribuțiile membrilor sunt stabilite în regulamentele de instituire ale întreprinderilor comune (***caseta 1.1***).

Caseta 1.1

Tipuri de contribuții în natură în cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală

Contribuții în natură la activitățile operaționale ale unei întreprinderi comune

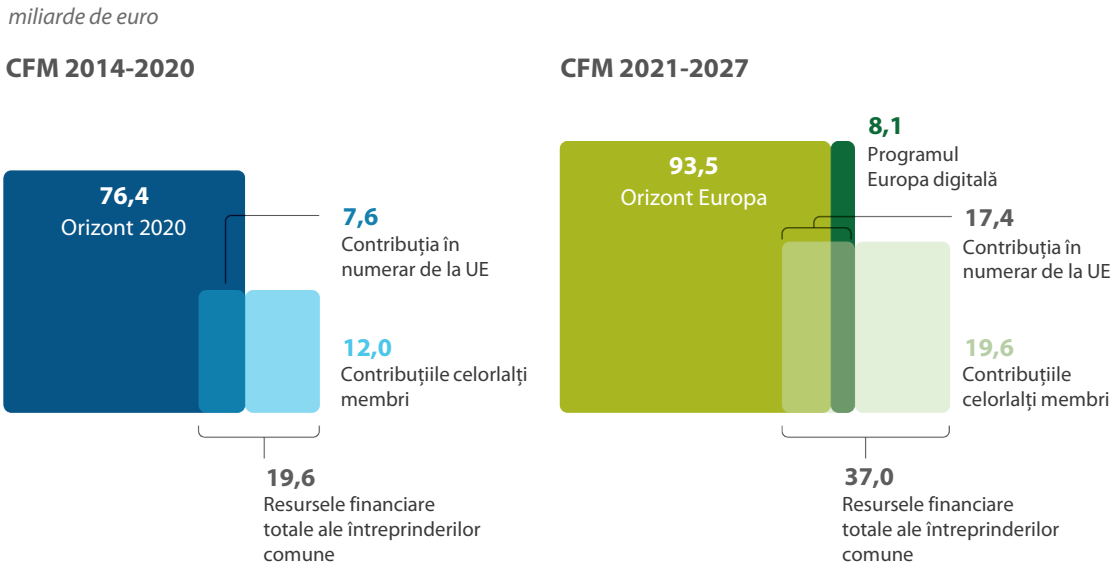
Contribuțiile în natură la activitățile operaționale sunt costuri eligibile suportate de ceilalți membri ai unei întreprinderi comune (organizații de cercetare private sau naționale, state participante sau organizații internaționale) atunci când pun în aplicare activitățile întreprinderii comune, din care se scad contribuțiile financiare din partea statelor membre ale UE și orice altă contribuție a UE la aceste costuri. Contribuțiile în natură validate la activitățile operaționale sunt recunoscute în conturile anuale ale întreprinderii comune.

Contribuțiile în natură la activitățile suplimentare

Contribuțiile în natură la activitățile suplimentare sunt costurile suportate de alți membri ai unei întreprinderi comune atunci când pun în aplicare activități care nu sunt acoperite de bugetul acesteia și nici de cererile de propuneri lansate de aceasta (publicarea oportunităților de finanțare). Contribuțiile în natură la activitățile suplimentare sunt prevăzute în planul anual de activități suplimentare al întreprinderii comune anexat la programul de lucru și la buget și trebuie să contribuie atingerea obiectivelor acesteia la nivel de proiect sau de program. Ceilalți membri ai întreprinderilor comune trebuie să furnizeze contribuții în natură la activitățile suplimentare pe lângă contribuțiile în natură la activitățile operaționale pentru a ajunge la nivelul contribuțiilor în numerar ale UE. Contribuțiile în natură validate la activitățile suplimentare sunt prezentate doar în notele la conturile anuale ale întreprinderii comune și, prin urmare, nu fac parte din sfera auditului Curții.

1.12. În ansamblu, în CFM 2021-2027, cele 10 întreprinderi comune pentru cercetare și inovare și ECCC vor dispune de resurse financiare în valoare de aproximativ 37 de miliarde de euro, adică aproape dublul sumei prevăzute în CFM anterior (***figura 1.4***).

Figura 1.4 – Comparație între contribuțiile totale ale UE și contribuțiile celorlalți membri ai întreprinderilor comune

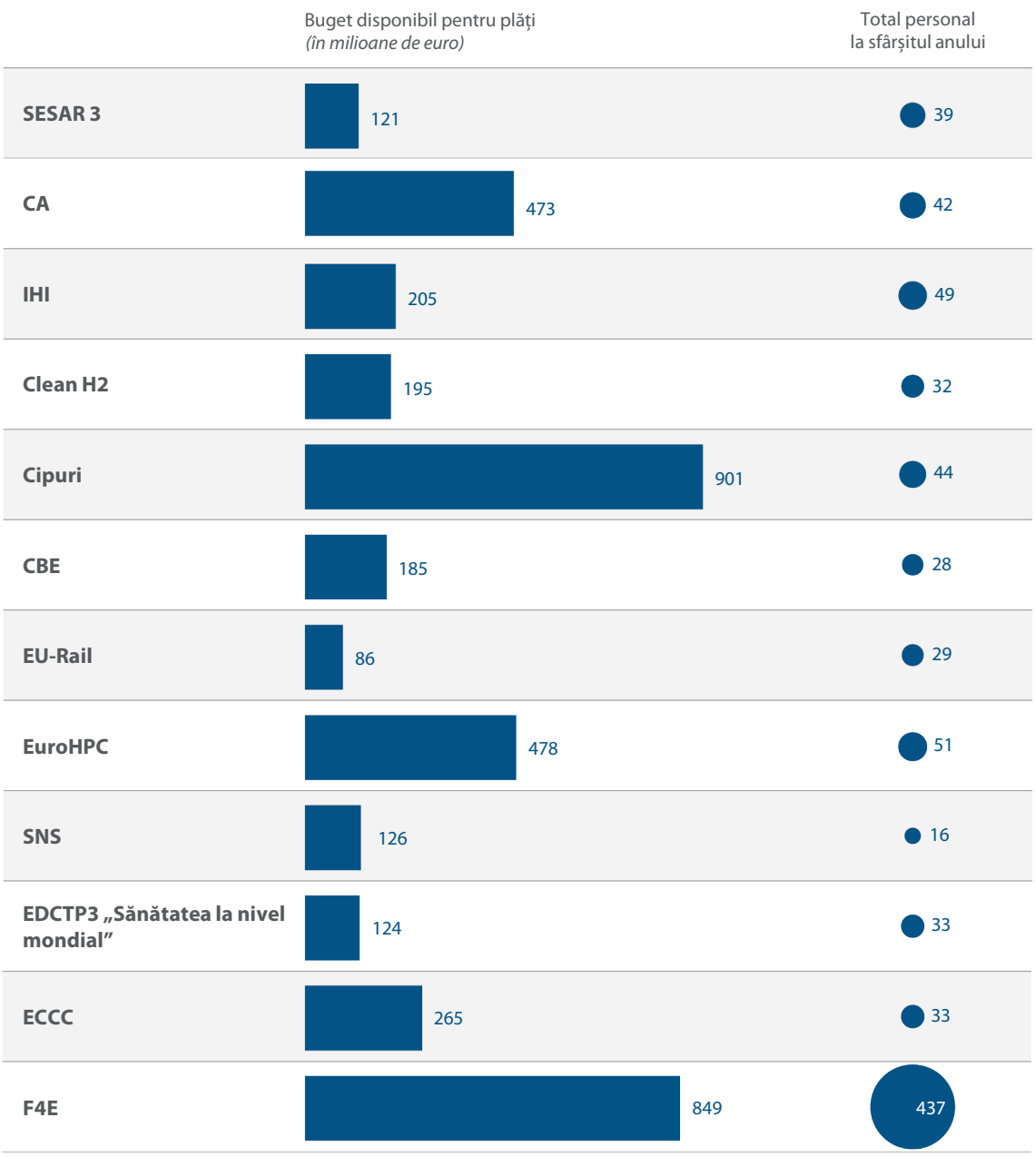
Notă: cuantumurile mai mici ale contribuțiilor UE și ale altor membri iau în calcul decizia Comisiei din 2025 de a realoca unele fonduri pentru cercetare ale întreprinderilor comune către gigafabricile de inteligență artificială.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

1.13. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E) este finanțată în principal de Euratom (în proporție de aproximativ 82 %), de Franța, statul-gazdă al ITER (în proporție de aproximativ 17 %) și din cotizațiile anuale și contribuțiile voluntare ale membrilor F4E, alții decât Euratom (în proporție de aproximativ 1 %).

1.14. ***Figura 1.5*** prezintă bugetele de plăți și personalul întreprinderilor comune pentru exercițiul financiar 2025. În 2025, întreprinderile comune au executat un buget total de plăți de 4 miliarde de euro (în 2024: 3,2 miliarde de euro). Aproximativ 2 % din întregul personal al UE lucrează pentru întreprinderile comune. La 31 decembrie 2025, numărul total al angajaților acestora era de 833 (2024: 790).

Figura 1.5 – Bugetul de plăți și personalul fiecărei întreprinderi comune pentru 2025

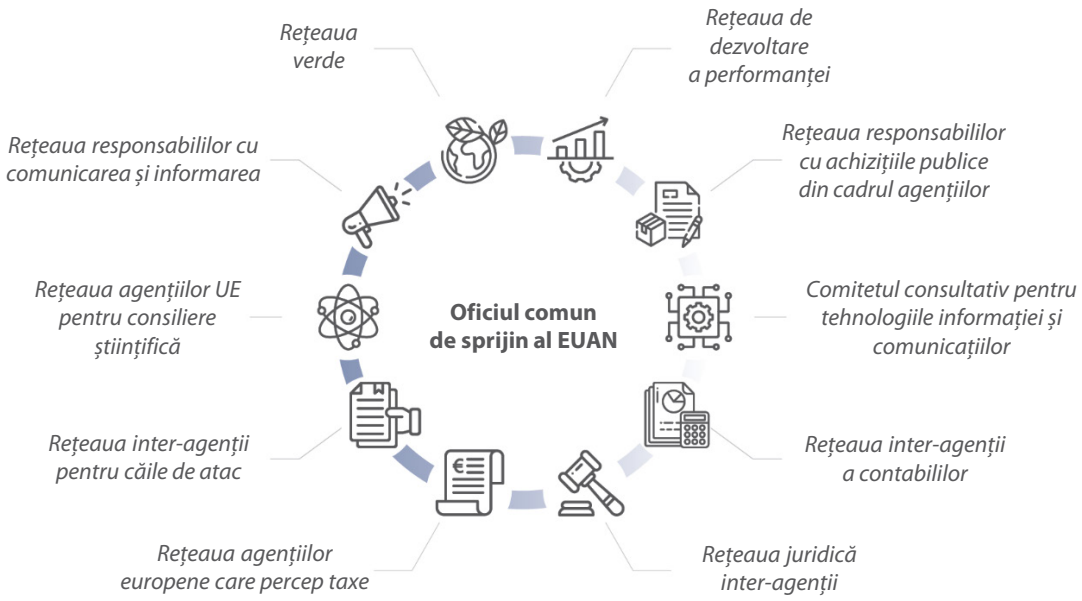

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

Rețeaua agențiilor UE

1.15. Rețeaua agențiilor UE (EUAN – *EU Agencies Network*) a fost înființată de către agenții și de întreprinderile comune ca o platformă de cooperare, cu scopul de a le spori vizibilitatea și de a identifica și promova atât posibile câștiguri de eficiență, cât și acțiuni cu o valoare adăugată europeană clară. Rețeaua oferă un forum pentru ca agențiile și întreprinderile comune să colecteze și să disemineze informații și să facă schimb de cunoștințe și expertiză, astfel cum se prevede în strategia sa pentru perioada 2021-2027[1]. În cadrul EUAN există în prezent 10 subrețele tematice (a se vedea ***figura 1.6***).

Figura 1.6 – Oficiul comun de sprijin și subrețelele Rețelei agențiilor UE

Sursa: Rețeaua agențiilor UE.

1.16. EUAN este prezidată de o agenție diferită în fiecare an, prin rotație. În 2025, președinția a fost deținută în comun de Agenția UE pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) și de Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) până la 28 februarie 2025, fiind preluată ulterior de Agenția UE pentru Securitate Cibernetică (ENISA) începând cu 1 martie 2025. De asemenea, rețeaua are un comitet director prezidat de reprezentanții a trei organisme diferite, inclusiv o întreprindere comună, care se schimbă prin rotație în fiecare an. Rețeaua organizează reuniuni plenare de două ori pe an, care sunt coordonate de oficiul comun de sprijin.

[1] *2021-2027 Strategy for the EU Agencies Network*, Bruxelles, 9 noiembrie 2020.

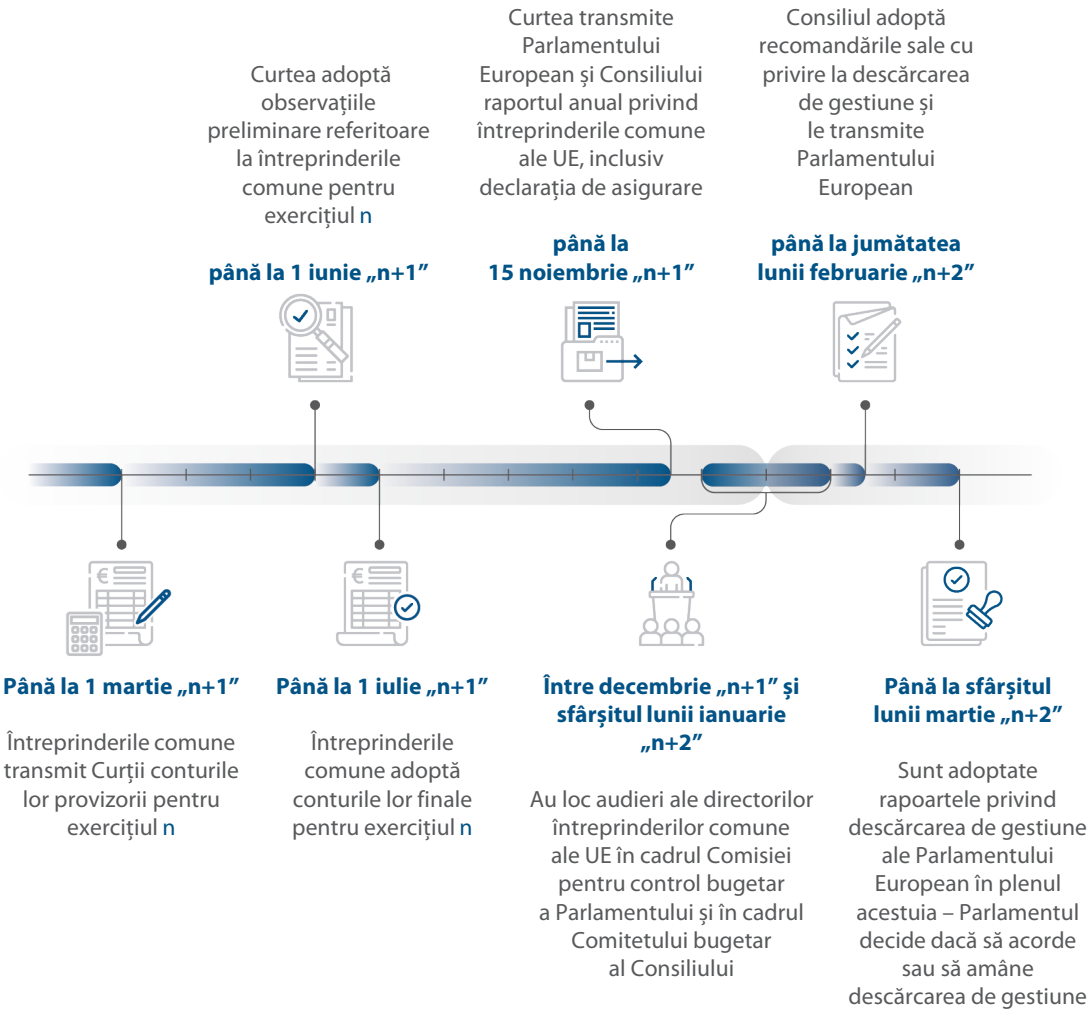
Mandatul Curții de Conturi Europene și descărcarea de gestiune

1.17. Curtea de Conturi Europeană („Curtea”) este auditorul extern al UE. În conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și cu Regulamentul financiar al UE[2], în fiecare an, raportul anual specific al Curții privind întreprinderile comune furnizează Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor acestora și la legalitatea și regularitatea operațiunilor (de venituri și plăți) subiacente acestor conturi.

1.18. Parlamentul European și Consiliul sunt instituțiile responsabile pentru procedurile bugetare și de descărcare de gestiune anuale aferente tuturor întreprinderilor comune. Calendarul procedurii de descărcare de gestiune este prezentat în ***figura 1.7***.

[2] Articolul 287 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și articolul 70 alineatul (6) și articolul 71 din Regulamentul financiar al UE.

Figura 1.7 – Procedura anuală de descărcare de gestiune

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Regulamentului financiar al UE.

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

Capitolul 2

Prezentare generală a rezultatelor auditului

Introducere

2.1. Acest capitol prezintă auditul anual desfășurat de Curte cu privire la întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE (denumite în continuare, în mod colectiv, „întreprinderile comune”) pentru exercițiul financiar 2025. Pentru aspectele de o importanță deosebită, Curtea formulează recomandări, stabilește termene pentru punerea lor în aplicare și monitorizează ulterior măsura în care aceste recomandări au fost implementate. Pentru mai multe detalii privind abordarea și metodologia de audit, a se vedea ***anexa II***.

2.2. Începând cu exercițiul financiar 2025, Curtea formulează pentru fiecare întreprindere comună o opinie bazată pe:

- o *asigurare rezonabilă* cu privire la fiabilitatea conturilor;
- o *asigurare rezonabilă* cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor;
- o *asigurare limitată* cu privire la legalitatea și regularitatea plăților.

Opiniile figurează în capitolul 3 din prezentul raport.

2.3. În acest capitol, Curtea sintetizează opiniile exprimate cu privire la fiabilitatea conturilor tuturor întreprinderilor comune și, începând cu exercițiul financiar 2025, formulează două opinii bazate pe o *asigurare rezonabilă*, care acoperă ansamblul întreprinderilor comune. Una dintre aceste opinii se referă la legalitatea și regularitatea veniturilor întreprinderilor comune, iar cealaltă se referă la legalitatea și regularitatea plăților efectuate de acestea.

Fiabilitatea conturilor

Au fost exprimate opinii nemodificate cu privire la fiabilitatea conturilor pentru toate întreprinderile comune

2.4. Curtea a emis opinii de audit nemodificate cu privire la conturile tuturor întreprinderilor comune. În opinia Curții, fiecare set de conturi prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune respective la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standarde de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Regularitatea veniturilor și a plăților

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri și de plăți pentru toate întreprinderile comune în ansamblu

2.5. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit (ISA) și codul etic formulate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI. Responsabilitățile care revin Curții în conformitate cu aceste standarde sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. Totodată, Curtea a respectat cerințele de independență și și-a îndeplinit obligațiile etice în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili. Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor sale.

2.6. În conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor fiecărei întreprinderi comune și organism asimilat pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025.

Veniturile

Opinie privind legalitatea și regularitatea veniturilor tuturor întreprinderilor comune, considerate în ansamblu

2.7. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor întreprinderilor comune aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt, considerate în ansamblu, conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plățile

Opinie privind legalitatea și regularitatea plăților tuturor întreprinderilor comune, considerate în ansamblu

2.8. În opinia Curții, operațiunile de plăți subiacente conturilor întreprinderilor comune aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt, considerate în ansamblu, conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța

2.9. În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu regulamentele financiare ale întreprinderilor comune, conducerea fiecărei întreprinderi comune este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor acesteia pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și pentru prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori. Conducerea are de asemenea responsabilitatea finală de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și alte informații reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu toate reglementările relevante.

2.10. În procesul de întocmire a conturilor, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității întreprinderii comune respective de a-și continua activitatea. Ea trebuie să prezinte orice aspect care afectează continuitatea activității întreprinderii comune și să utilizeze principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează să lichideze entitatea sau să oprească operațiunile sau nu are nicio altă soluție realistă decât să procedeze astfel.

2.11. Persoanele însărcinate cu guvernanța fiecăreia dintre întreprinderile comune sunt responsabile și de supravegherea procesului de raportare financiară al acesteia.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul operațiunilor subiacente

2.12. Curtea furnizează Parlamentului European și Consiliului, precum și altor autorități care acordă descărcarea de gestiune o declarație de asigurare cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri și de plăți ale tuturor întreprinderilor comune, în ansamblu.

2.13. În ceea ce privește informațiile financiare raportate pentru întreprinderile comune, Curtea obține probe de audit suficiente și adecvate care să îi permită să exprime, pe baza unei asigurări rezonabile, o opinie cu privire la operațiunile de venituri și de plăți subiacente conturilor tuturor întreprinderilor comune, considerate în ansamblu. Abordarea și metodologia de audit ale Curții sunt descrise în detaliu în ***anexa II***.

2.14. Curtea își asumă întreaga responsabilitate pentru opiniile sale de audit. În conformitate cu standardele ISA și ISSAI, Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

2.15. Curtea discută cu conducerea fiecărei întreprinderi comune despre aspecte precum sfera planificată a auditului și programarea acestuia în timp, precum și despre orice constatări semnificative ale auditului, inclusiv cele referitoare la deficiențe semnificative ale controlului intern.

2.16. În raportul său, Curtea descrie aspectele pe care le consideră a fi cele mai importante pentru auditul desfășurat cu privire la operațiunile subiacente conturilor. Ea face acest lucru cu excepția cazului în care prezentarea publică a respectivelor aspecte este interzisă prin lege sau în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

2.17. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat, dar nu absolut, de încredere furnizat de auditor. Nu există nicio garanție că auditul va detecta întotdeauna toate cazurile de neconformitate la nivelul operațiunilor subiacente conturilor auditate. Aceste denaturări, care pot rezulta din fraudă sau din eroare, sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza în mod rezonabil că ele ar putea influența, în mod individual sau luate împreună, deciziile economice luate de utilizatorii raportului Curții.

Veniturile

2.18. În ceea ce privește veniturile, Curtea a obținut o asigurare rezonabilă care să stea la baza opiniei sale prin examinarea principalelor sisteme de gestiune și control ale fiecărei întreprinderi comune, completată cu teste de fond. Curtea a verificat contribuțiile plătite de Comisie de la bugetul UE și contribuțiile celorlalți membri în raport cu bugetul adoptat al fiecărei întreprinderi comune și cu obligațiile stabilite în regulamentele de instituire și în acordurile încheiate cu membrii. Această activitate a stat la baza opiniei Curții cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor tuturor întreprinderilor comune, considerate în ansamblu, precum și la baza opiniilor sale cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor fiecărei întreprinderi comune în parte.

2.19. Populația auditată de Curte pentru venituri pentru exercițiul 2025 s-a ridicat la 3,2 miliarde de euro. Curtea nu a identificat erori cu impact financiar în niciuna dintre operațiunile de venituri auditate.

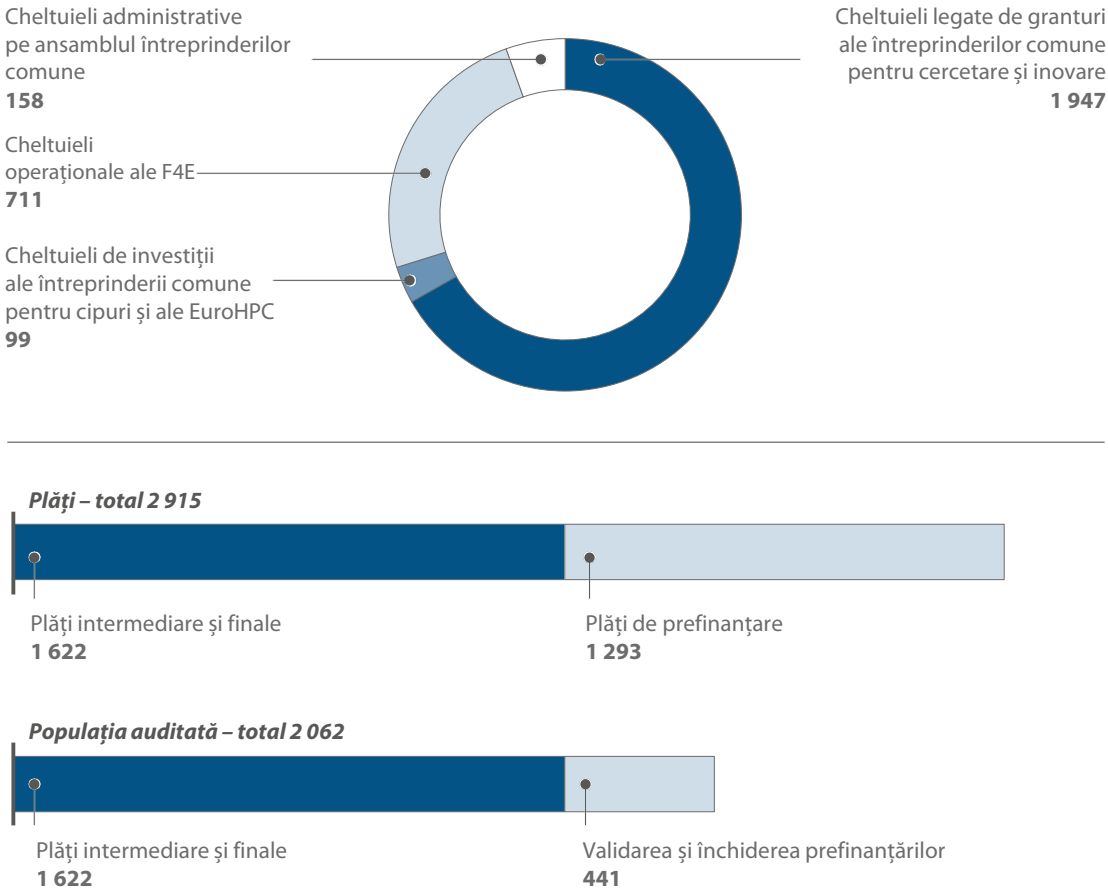
Plățile

2.20. În ceea ce privește plățile, Curtea a examinat un eșantion reprezentativ de 95 de operațiuni din populația auditată, care cuprindea prefinanțări validate și închise, precum și plăți intermediare și finale pentru toate întreprinderile comune vizate. Această activitate de audit a stat la baza opiniei Curții cu privire la legalitatea și regularitatea plăților tuturor întreprinderilor comune, considerate în ansamblu, bazată pe o asigurare rezonabilă, precum și a opiniilor sale cu privire la legalitatea și regularitatea plăților fiecărei întreprinderi comune în parte, bazate pe o asigurare limitată.

2.21. Populația auditată de Curte pentru plățile aferente exercițiului 2025 s-a ridicat la 2,1 miliarde de euro. ***Figura 2.1*** prezintă cheltuielile bugetare ale întreprinderilor comune și populația auditată de Curte pentru plăți, defalcate pe prefinanțări, plăți intermediare și finale și prefinanțări validate și închise.

Figura 2.1 – Plățile efectuate de întreprinderile comune și populația auditată în 2025

în milioane de euro

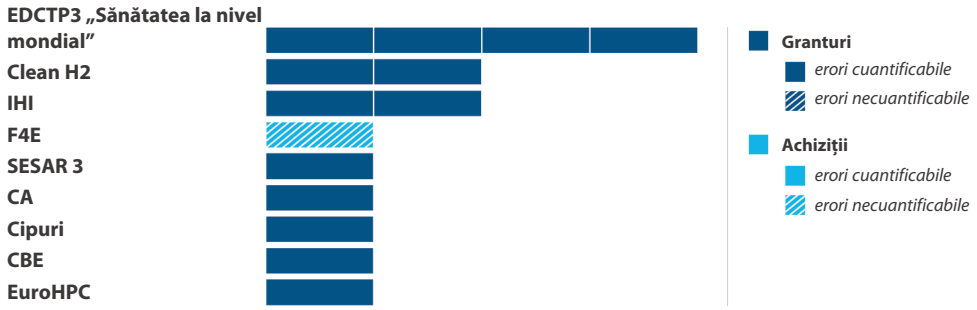
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.22. Pe baza constatărilor sale de audit, Curtea estimează că nivelul global de eroare este sub pragul de semnificație de 2 %.

2.23. Curtea a identificat erori legate de legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată în toate întreprinderile comune, cu excepția ECCC, a întreprinderii comune pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail) și a întreprinderii comune „Rețele și servicii inteligente” (SNS).
În ansamblu, 14 dintre cele 95 de operațiuni (15 %) examinate de Curte erau afectate de erori [în comparație cu 12 din 63 de operațiuni (19 %) în 2024]. Curtea a emis o opinie cu rezerve cu privire la legalitatea și regularitatea plăților întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, deoarece a identificat erori în patru dintre cele cinci operațiuni examinate (punctul ***3.11.10***).

2.24. ***Figura 2.2*** prezintă o imagine de ansamblu a acestor erori, clasificate în funcție de domeniu (achiziții publice, granturi) și de tipul lor (cuantificabile sau necuantificabile).

Figura 2.2 – Erori per întreprindere comună, pe domenii și tipuri

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza rezultatelor auditului pentru 2025.

2.25. Granturile constituie cea mai mare parte a plăților efectuate de întreprinderile comune, reprezentând aproximativ 1,1 miliarde de euro (52 %) din populația auditată. Toate erorile, cu excepția uneia, priveau acest domeniu de cheltuieli. Pentru exercițiul 2025, Curtea a identificat erori cuantificabile în 13 dintre cele 68 de operațiuni (19 %) din cadrul programelor Orizont 2020, Orizont Europa și Europa digitală incluse în eșantionul său.
Toate aceste operațiuni aveau la bază rambursarea costurilor efective, în principal costuri cu personalul suportate de către beneficiari. Curtea nu a constatat diferențe semnificative la nivelul erorilor între programul Orizont 2020 și programul Orizont Europa, în pofida simplificărilor introduse de acesta din urmă pentru a facilita raportarea costurilor cu personalul de către beneficiari.

2.26. În plus, Curtea a raportat deficiențe în patru operațiuni privind granturi pe bază de sume forfetare acordate de EU-Rail în cadrul programului Orizont Europa. Acestea au fost rezultatul:

- lipsei de dovezi cu privire la realizarea unei evaluări *ex ante* solide a costurilor cu personalul prevăzute în buget;
- contribuțiilor insuficient de precise din partea unora dintre beneficiari pentru anumite livrabile, ceea ce a împiedicat realizarea unei evaluări adecvate.

Curtea a prezentat constatări similare în Raportul său anual pentru exercițiul financiar 2025[3].

2.27. Majoritatea plăților aferente investițiilor bazate pe proceduri de achiziții sunt efectuate în cadrul programului Europa digitală și al Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE), precum și pentru achiziții de infrastructură ale F4E. În 2025, aceste plăți reprezintă aproximativ 825 de milioane de euro (40 %) din populația auditată. În această categorie, Curtea a detectat o eroare necuantificabilă în cele 25 de operațiuni conexe din eșantionul său. Această eroare a fost cauzată de deficiențe în gestionarea și executarea de către F4E a unui contract-cadru.

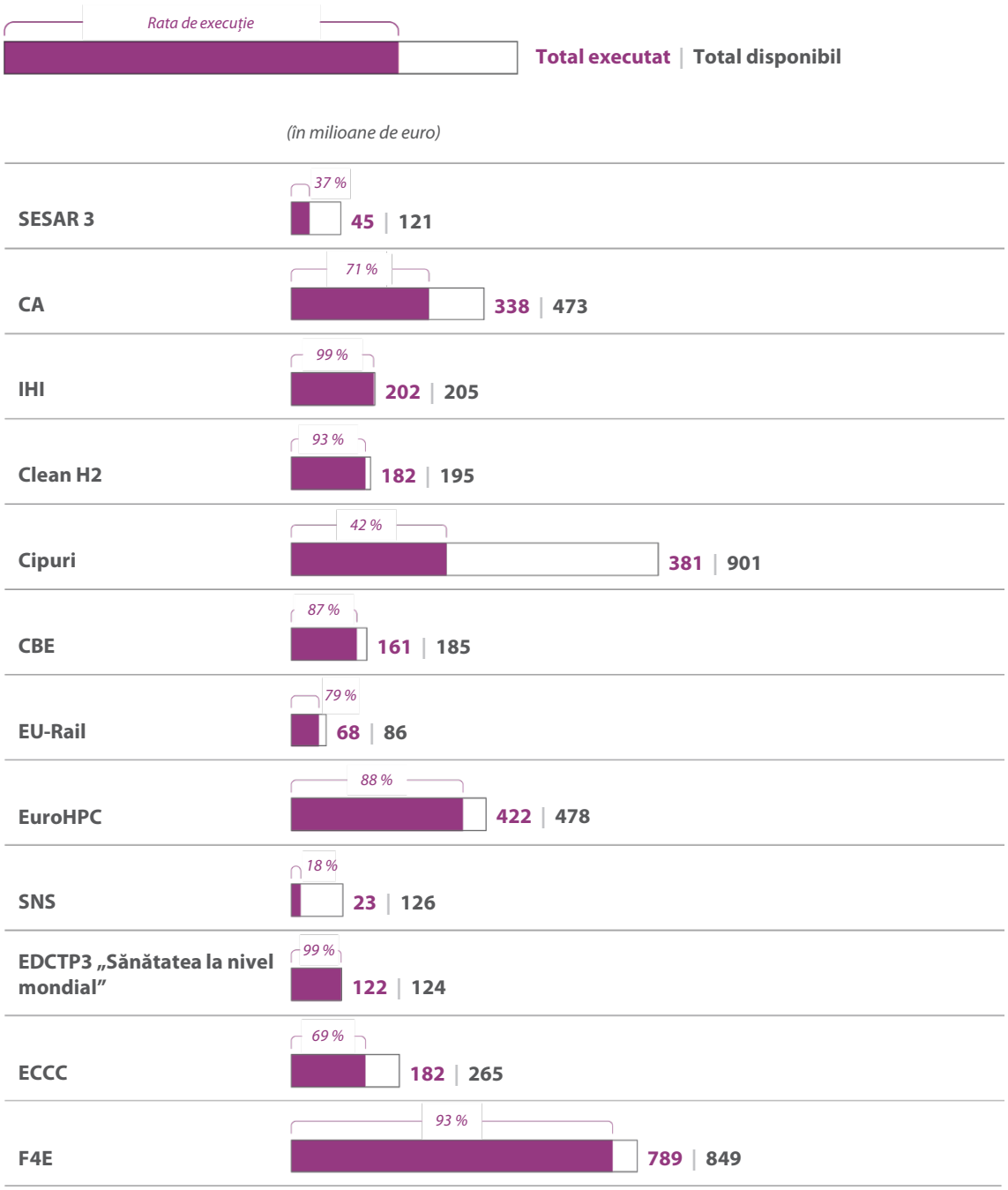
2.28. Cheltuielile administrative ale întreprinderilor comune reprezintă 158 de milioane de euro (8 %) din populația auditată. Cele două operațiuni conexe din eșantionul Curții nu au fost afectate de erori.

[3] Punctele 5.24 și 5.25 și caseta 5.3 din Raportul anual pe 2025.

Execuția bugetară

2.29. ***Figura 2.3*** prezintă execuția de către întreprinderile comune a bugetelor lor de plăți pentru 2025. În ansamblu, rata de execuție a fost, în medie, de 73 %, variind de la 18 % pentru SNS la 99 % pentru întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI) și întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”. Rata de realocare a creditelor de plată neutilizate a fost, în medie, de 27 %, variind de la 1 % pentru IHI la 82 % pentru SNS.

Figura 2.3 – Execuția bugetului de plăți al întreprinderilor comune în 2025

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.30. În cazul SNS, rata scăzută de execuție a bugetului de plăți se explică prin întârzierile în procesul decizional intern al Comisiei în ceea ce privește dispozițiile în materie de securitate prevăzute la articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul privind programul Orizont Europa. Întrucât cererile de propuneri din 2025 nu au putut fi lansate înainte de această decizie, întreprinderea comună SNS a trebuit să amâne încheierea acordurilor de grant, precum și plățile de prefinanțare aferente, pentru prima jumătate a anului 2026.

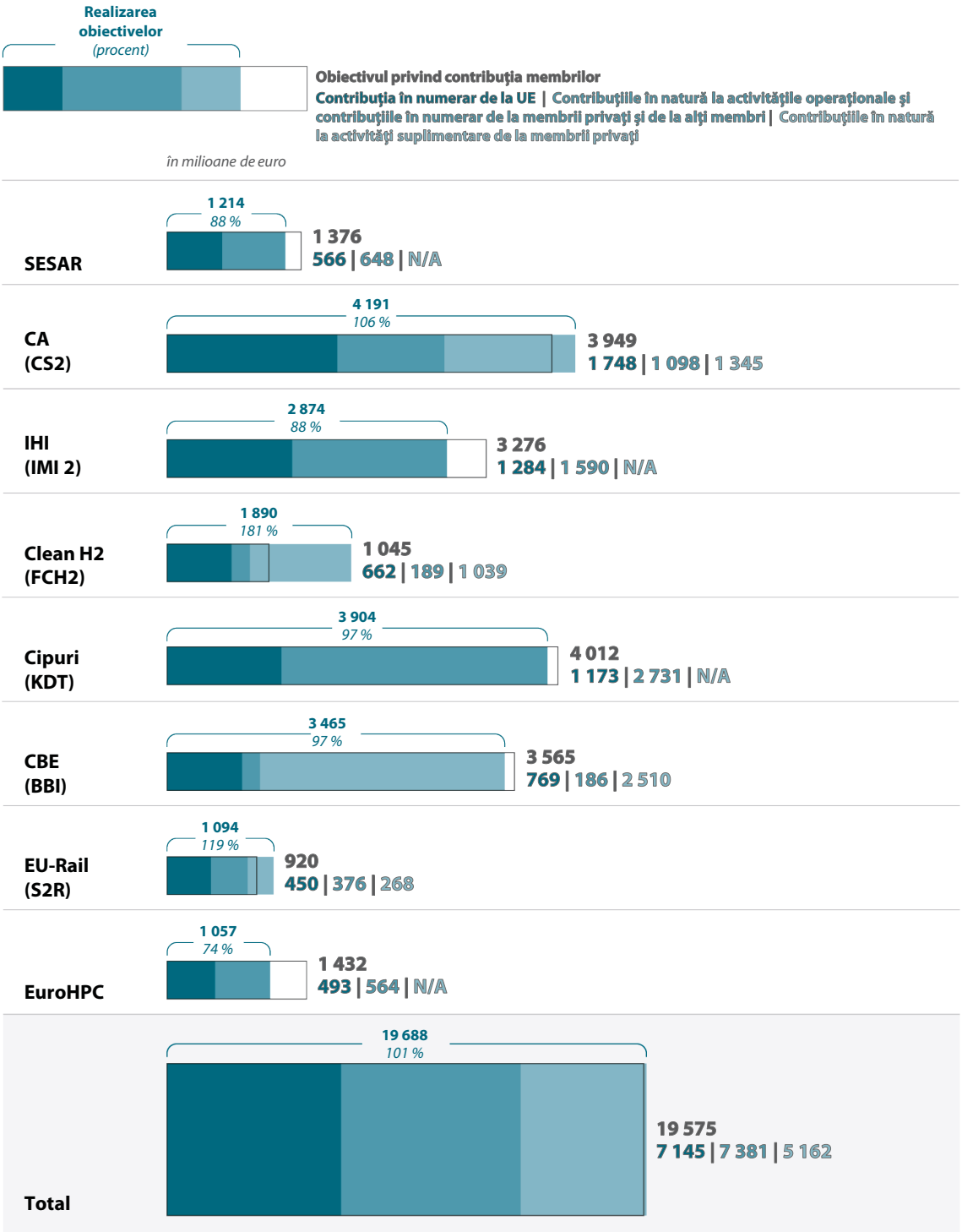
2.31. În cazul întreprinderii comune de cercetare în domeniul managementului traficului aerian în contextul cerului unic european 3 (SESAR 3), rata scăzută de execuție a bugetului de plăți se datorează ciclului său de finanțare multianual în cadrul programului Orizont Europa. În cazul întreprinderii comune pentru cipuri, rata scăzută de execuție a bugetului de plăți se explică prin întârzierile în încheierea acordurilor de grant aferente programului Orizont Europa rezultate în urma cererilor de propuneri din 2024 și 2025. Rata scăzută de execuție bugetară a fost determinată și de complexitatea procedurilor de achiziții comune pentru achizițiile de infrastructură finanțate în cadrul programului Europa digitală.

Punerea în aplicare a programelor

2.32. În cadrul financiar multianual (CFM) 2014-2020, regulamentele de instituire ale întreprinderilor comune stabileau obiectivele în materie de contribuții pe care trebuia să le atingă fiecare categorie de membri (UE, membri privați, state participante și organizații internaționale) pentru activitățile de cercetare și inovare specifice fiecărei întreprinderi comune în cadrul programului Orizont 2020. Contribuțiile UE au provenit în principal din programul Orizont 2020, cu excepția a 100 de milioane de euro alocați din MIE pentru întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC).

2.33. *Figura 2.4* prezintă, pentru fiecare întreprindere comună, obiectivul global privind contribuțiile și rata efectivă de atingere a acestuia până la sfârșitul anului 2025. SESAR 3, întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA) și EU-Rail au finalizat punerea în aplicare a activităților lor din cadrul programului Orizont 2020 în 2024.

Figura 2.4 – Contribuțiile membrilor întreprinderilor comune la programul Orizont 2020 în raport cu obiectivul stabilit

Notă: acronimele dintre paranteze se referă la predecesorul întreprinderii comune din CFM 2014-2020. N/A înseamnă că acest tip de contribuție nu este prevăzut în temeiul juridic al întreprinderii comune. Datele EU-Rail (S2R) includ proiecte-far.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

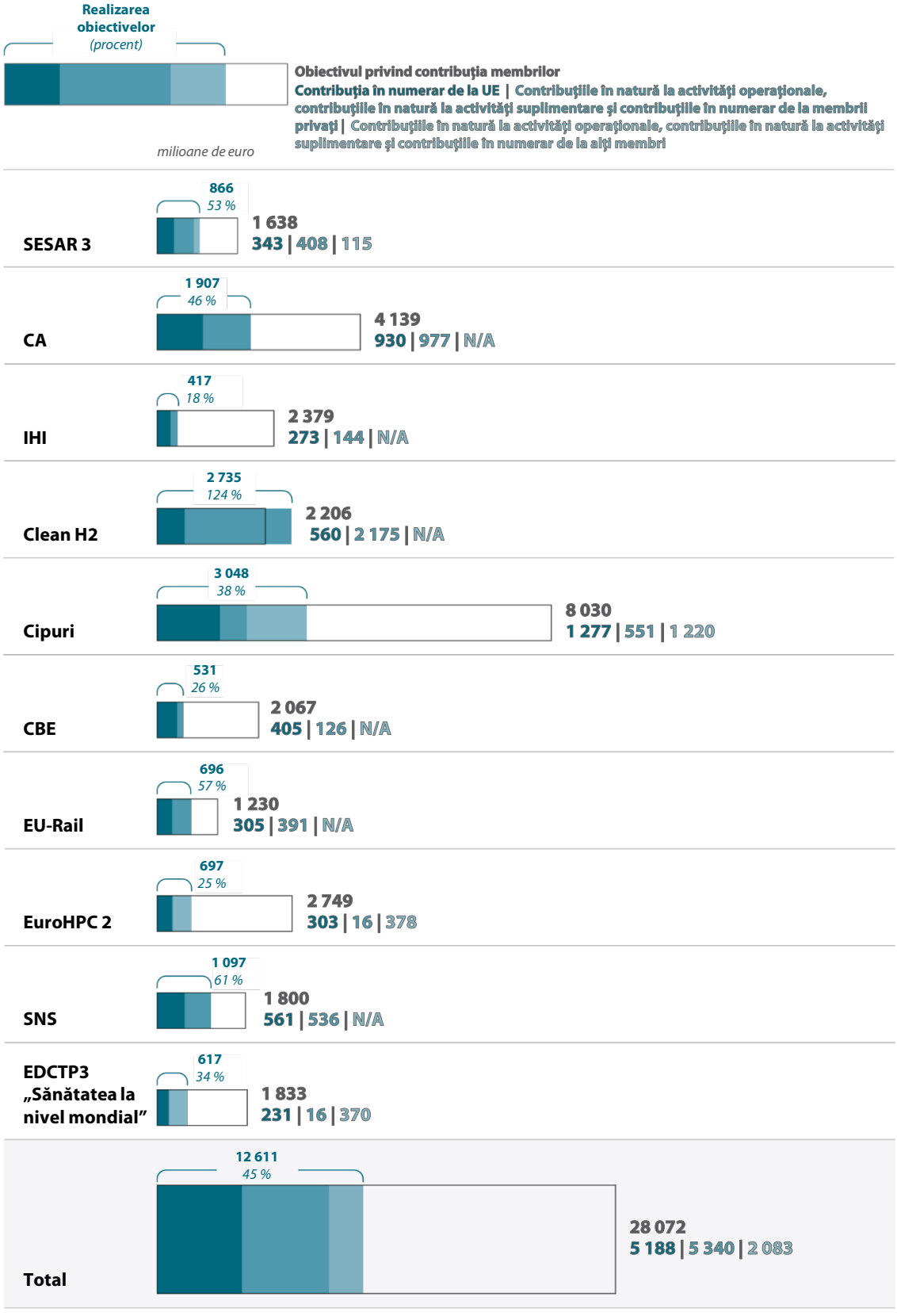
2.34. Până la sfârșitul anului 2025, membrii întreprinderilor comune aduseseră contribuții care se ridicau, în medie, la 101 % din obiectivul global stabilit în regulamentele de instituire ale întreprinderilor comune. În cazul a cinci dintre cele opt întreprinderi comune, contribuțiile lor nu au atins nivelurile-țintă stabilite. Anul acesta, Curtea a observat un deficit semnificativ în ceea ce privește contribuțiile la programul Orizont 2020 pentru întreprinderea comună EuroHPC (74 %). După cum a raportat Curtea în anii precedenți[4], acest deficit se explică prin nivelul scăzut al contribuțiilor membrilor privați în comparație cu nivelul-țintă minim. Membrii privați nu pot furniza contribuții în natură decât în cazul granturilor pentru inovare (care reprezintă aproximativ 30 % din totalul activităților finanțate prin granturi de întreprinderea comună).

2.35. Pentru CFM 2021-2027, regulamentele de instituire ale întreprinderilor comune au stabilit obiective în materie de contribuții în cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală. În ceea ce privește ECCC, regulamentul de instituire precizează că activitățile sale aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală sunt finanțate de Comisie, în timp ce acțiunile comune sunt finanțate atât de Comisie, cât și prin contribuțiile voluntare ale statelor membre.

2.36. ***Figura 2.5*** prezintă, pentru fiecare întreprindere comună, obiectivul global privind contribuțiile la programul Orizont Europa și rata efectivă de atingere a acestuia până la sfârșitul anului 2025.

[4] De exemplu, Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023 (punctul 3.9.16) și Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024 (punctul 3.9.15).

Figura 2.5 – Contribuțiile membrilor întreprinderilor comune la programul Orizont Europa în raport cu obiectivul stabilit

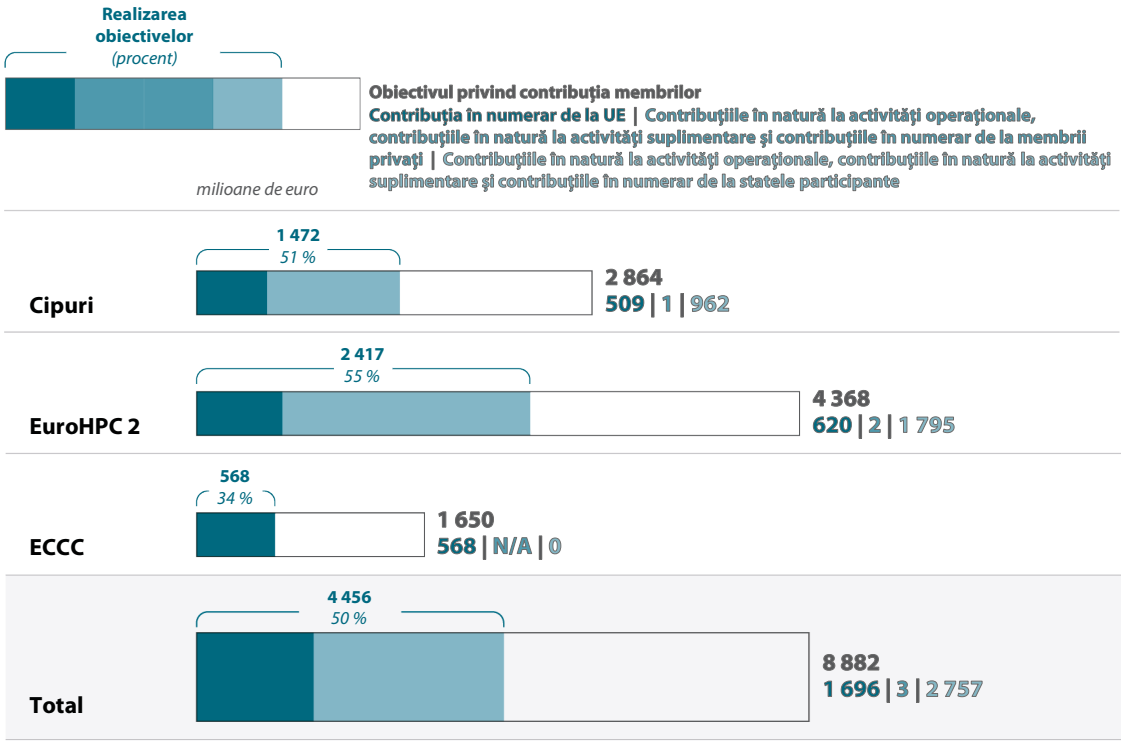
Notă: N/A înseamnă că acest tip de contribuție nu este prevăzut în temeiul juridic al întreprinderii comune.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.37. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderile comune atinseseră, în medie, 45 % din obiectivele în materie de contribuții la programul Orizont Europa stabilite în regulamentele lor de instituire. Pentru IHI, întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE) și EuroHPC, Curtea a observat întârzieri semnificative în ceea ce privește contribuțiile în raport cu nivelurile-țintă. IHI și CBE au explicat că principalul motiv a fost demararea lentă a proiectelor lor. În cazul EuroHPC, membrii privați ai întreprinderii comune pot aduce contribuții în natură numai pentru granturile pentru inovare, ca în cazul programului Orizont 2020.

2.38. *Figura 2.6* prezintă obiectivele privind contribuțiile la programul Europa digitală și la MIE pentru întreprinderea comună pentru cipuri, EuroHPC și ECCC, precum și rata efectivă de atingere a acestor obiective până la sfârșitul anului 2025.

Figura 2.6 – Contribuțiile membrilor întreprinderilor comune la programul Europa digitală și MIE în raport cu obiectivul stabilit

Notă: N/A înseamnă că acest tip de contribuție nu este prevăzut în temeiul juridic al întreprinderii comune.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor întreprinderilor comune.

2.39. Întreprinderile comune respective atinseseră, în medie, 50 % din obiectivul global privind contribuțiile lor la program, stabilit în regulamentele lor de instituire. După cum a observat Curtea anul trecut[5], statele membre nu au adus încă contribuții voluntare la acțiunile comune ale ECCC.

2.40. În fine, Curtea a observat că modificările în curs ale cerințelor tehnice de proiectare ale Organizației Internaționale ITER riscă să genereze costuri suplimentare și întârzieri în ceea ce privește contribuția F4E la construirea proiectului ITER. Modificările tehnice aduse proiectului ITER de noii parametri de referință ai ITER pot amplifica și mai mult acest risc.

[5] Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024, punctul 3.12.12.

Cazuri de suspiciuni de fraudă detectate în cursul auditurilor Curții

2.41. În calitate de auditor extern al UE, Curtea nu are mandatul de a investiga cazuri în care există suspiciuni de fraudă împotriva intereselor financiare ale UE[6]. Ea trebuie însă să raporteze astfel de cazuri autorităților competente, ca parte a obligației care îi revine în temeiul articolului 287 alineatul (2) TFUE. Curtea raportează cu privire la „orice neregulă” pe care o detectează atunci când examinează legalitatea, regularitatea și buna gestiune financiară a tuturor veniturilor și cheltuielilor UE (astfel cum se descrie în partea intitulată „Proceduri de audit în legătură cu frauda” din ***anexa II – Abordarea și metodologia auditului***).

2.42. Până la data finalizării auditului său, Curtea nu a detectat și nu a notificat Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) niciun caz de suspiciune de fraudă și de alte activități ilegale împotriva intereselor financiare ale UE pentru exercițiul financiar 2025. De asemenea, Curtea nu a raportat Parchetului European (EPPO) nicio suspiciune de infracțiune împotriva intereselor financiare ale UE.

[6] Articolul 3 din Directiva (UE) 2017/1371.

Alte publicații ale Curții cu privire la întreprinderile comune

2.43. În cursul anului 2025 și în prima jumătate a anului 2026, Curtea a publicat trei rapoarte speciale și avize referitoare la activitatea uneia sau a mai multor întreprinderi comune (***anexa III*** oferă mai multe detalii în acest sens).

- **Raportul special nr. 12/2025**: Strategia UE privind microcipurile – Implementarea a înregistrat progrese rezonabile, dar este puțin probabil ca Actul privind cipurile să fie suficient pentru a se atinge obiectivul mult prea ambițios al Deceniului digital.

- **Avizul nr. 01/2026** referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru competitivitate („FEC”).

- **Avizul nr. 02/2026** referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare.

Recomandări

2.44. În ***anexa IV*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. Dintre cele 12 recomandări care erau încă deschise la sfârșitul anului 2024, întreprinderile comune au pus în aplicare integral șase recomandări, trei recomandări în majoritatea privințelor și trei recomandări în anumite privințe.

2.45. Pe baza constatărilor auditului său pentru exercițiul financiar 2025, Curtea a formulat în total două recomandări. Dintre acestea, una se referă la opt întreprinderi comune, iar cealaltă se adresează unei singure întreprinderi comune (***tabelul 2.1***). Informații detaliate cu privire la aceste recomandări sunt incluse în capitolul 3.

Tabelul 2.1 – Recomandările Curții pentru 2025

Titlul recomandării	Întreprinderea comună vizată
Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programelor Orizont Europa sau Europa digitală	SESAR 3-2025-1 (punctul ***3.2.15***) IHI - 2025-1 (punctul ***3.4.16***) CBE - 2025-1 (punctul ***3.7.16***) EU-Rail - 2025-1 (punctul ***3.8.18***) EuroHPC - 2025-1 (punctul ***3.9.18***) SNS - 2025-1 (punctul ***3.10.15***) EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” - 2025-1 (punctul ***3.11.16***) ECCC - 2025-1 (punctul ***3.12.16***)
Să se consolideze cooperarea cu OI ITER în ceea ce privește cerințele de proiectare	F4E - 2025-1 (punctul ***3.13.18***)

Răspunsurile întreprinderilor comune la capitolele 1 și 2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2025/JUS-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

Capitolul 3

Declarațiile de asigurare

cu privire la întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE

3.1. Informații în sprijinul declarațiilor de asigurare

Baza pentru opiniile Curții

3.1.1. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit (ISA) și codul etic formulate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI. Responsabilitățile care revin Curții în conformitate cu aceste standarde sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. Totodată, Curtea a respectat cerințele de independență și și-a îndeplinit obligațiile etice în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili. Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor sale.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța

3.1.2. În conformitate cu articolele 310-325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și cu regulamentele financiare ale întreprinderilor comune și ale organismelor asimilate ale UE (denumite în continuare, în mod colectiv, „întreprinderile comune”), conducerea fiecărei întreprinderi comune este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor acesteia pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de asigurarea legalității și a regularității operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și pentru prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori. Conducerea are de asemenea responsabilitatea finală de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și alte informații reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu toate reglementările relevante.

3.1.3. În procesul de întocmire a conturilor, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității întreprinderii comune respective de a-și continua activitatea. Ea trebuie să prezinte orice aspect care afectează continuitatea activității întreprinderii comune și să utilizeze principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează să lichideze entitatea sau să oprească operațiunile sau nu are nicio altă soluție realistă decât să procedeze astfel.

3.1.4. Conducerea este responsabilă și pentru celelalte informații, inclusiv cele prezentate în raportul anual de activitate al întreprinderii comune. Opinia Curții privind conturile anuale nu acoperă celelalte informații, iar Curtea nu exprimă nicio formă de concluzie de asigurare cu privire la acestea. În cadrul auditului situațiilor financiare, responsabilitatea Curții este de a citi celelalte informații și de a analiza, în acest context, dacă acestea prezintă neconcordanțe semnificative în raport cu conturile anuale ori cu cunoștințele dobândite pe parcursul auditului sau dacă par să conțină denaturări semnificative. În cazul în care, pe baza activității desfășurate, Curtea conchide că celelalte informații prezintă denaturări semnificative, ea este obligată să raporteze acest lucru.

3.1.5. Persoanele însărcinate cu guvernanța fiecărei întreprinderi comune sunt responsabile de supravegherea procesului de raportare financiară al acesteia.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente

3.1.6. Curtea furnizează Parlamentului European și Consiliului, precum și altor autorități care acordă descărcarea de gestiune declarații de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor întreprinderilor comune și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor.

3.1.7. În ceea ce privește informațiile financiare raportate pentru fiecare întreprindere comună, Curtea obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a exprima o opinie bazată pe o asigurare rezonabilă referitor la conturi și la venituri, precum și o opinie bazată pe o asigurare limitată cu privire la operațiunile de plată subiacente conturilor.

3.1.8. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat, dar nu absolut, de încredere furnizat de auditor. Procedurile efectuate în vederea formulării unei opinii bazate pe o asigurare limitată sunt mai restrânse decât cele necesare pentru a obține o asigurare rezonabilă. Potrivit raționamentului profesional al Curții însă, nivelul de asigurare obținut este suficient de relevant pentru utilizatorii vizați ai raportului. Abordarea și metodologia de audit ale Curții sunt descrise în detaliu în ***anexa II***.

3.1.9. Curtea își asumă întreaga responsabilitate pentru opiniile sale de audit. În conformitate cu standardele ISA și ISSAI, Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

3.1.10. Curtea discută cu conducerea întreprinderilor comune despre aspecte precum sfera planificată a auditului și programarea acestuia în timp, precum și despre orice constatări semnificative ale auditului, inclusiv cele referitoare la deficiențe semnificative ale controlului intern.

3.1.11. Pe baza probelor de audit obținute, Curtea analizează și dacă există o incertitudine semnificativă sub forma unor evenimente sau circumstanțe care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea unei întreprinderi comune de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionează că există o incertitudine semnificativă, Curtea trebuie să atragă atenția, în raportul său, asupra prezentărilor aferente de informații din conturi sau, în cazul în care aceste informații prezentate sunt neadecvate, să își modifice opinia. Concluziile Curții se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului său. Cu toate acestea, evenimente sau circumstanțe care pot apărea după acea dată pot determina o entitate să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

3.1.12. În raportul său, Curtea descrie aspectele pe care le consideră a fi cele mai importante pentru auditul desfășurat cu privire la conturi și la operațiunile subiacente acestora. Ea face acest lucru cu excepția cazului în care prezentarea publică a respectivelor aspecte este interzisă prin lege sau în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

3.1.13. Indiferent de nivelul de asigurare oferit, nu există nicio garanție că auditul va detecta întotdeauna toate cazurile de denaturări sau de neconformități semnificative din conturile auditate. Aceste denaturări, care pot rezulta din fraudă sau din eroare, sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza în mod rezonabil că ele ar putea influența, în mod individual sau luate împreună, deciziile economice luate de utilizatorii raportului Curții.

3.2. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR 3)

Introducere

3.2.1. Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian (ATM) în contextul cerului unic european 3 (SESAR 3), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[7]. SESAR 3 a înlocuit întreprinderea comună SESAR, care fusese înființată în februarie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) pentru o perioadă de opt ani[8] și care a fost prelungită în iunie 2014 pentru a continua să funcționeze în cadrul programului Orizont 2020[9].

3.2.2. SESAR 3 a fost înființată sub forma unui parteneriat public-privat care urmărește dezvoltarea unui management modernizat al traficului aerian în Europa și accelerarea, prin cercetare și inovare, a realizării cerului european digital. Membrii săi sunt Uniunea Europeană (UE), reprezentată de Comisie (DG MOVE), Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol) și peste 50 de organizații din întregul lanț valoric al aviației, inclusiv aeroporturi, toate categoriile de utilizatori ai spațiului aerian, furnizori de servicii de navigație aeriană, furnizori și operatori de servicii privind aeronave fără pilot la bord, precum și producători și comunitatea științifică.

3.2.3. ***Figura 3.2.1*** prezintă date privind bugetul SESAR 3, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul SESAR 3. Majorarea bugetului de angajamente al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă valoarea semnificativă a cererilor de propuneri din 2025 pentru proiecte finanțate din programul Orizont Europa (aproximativ 254 de milioane de euro). Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 98 % din bugetul său pentru angajamente. În schimb, execuția bugetului de plăți al SESAR 3 a fost scăzută (37 %), din cauza

---

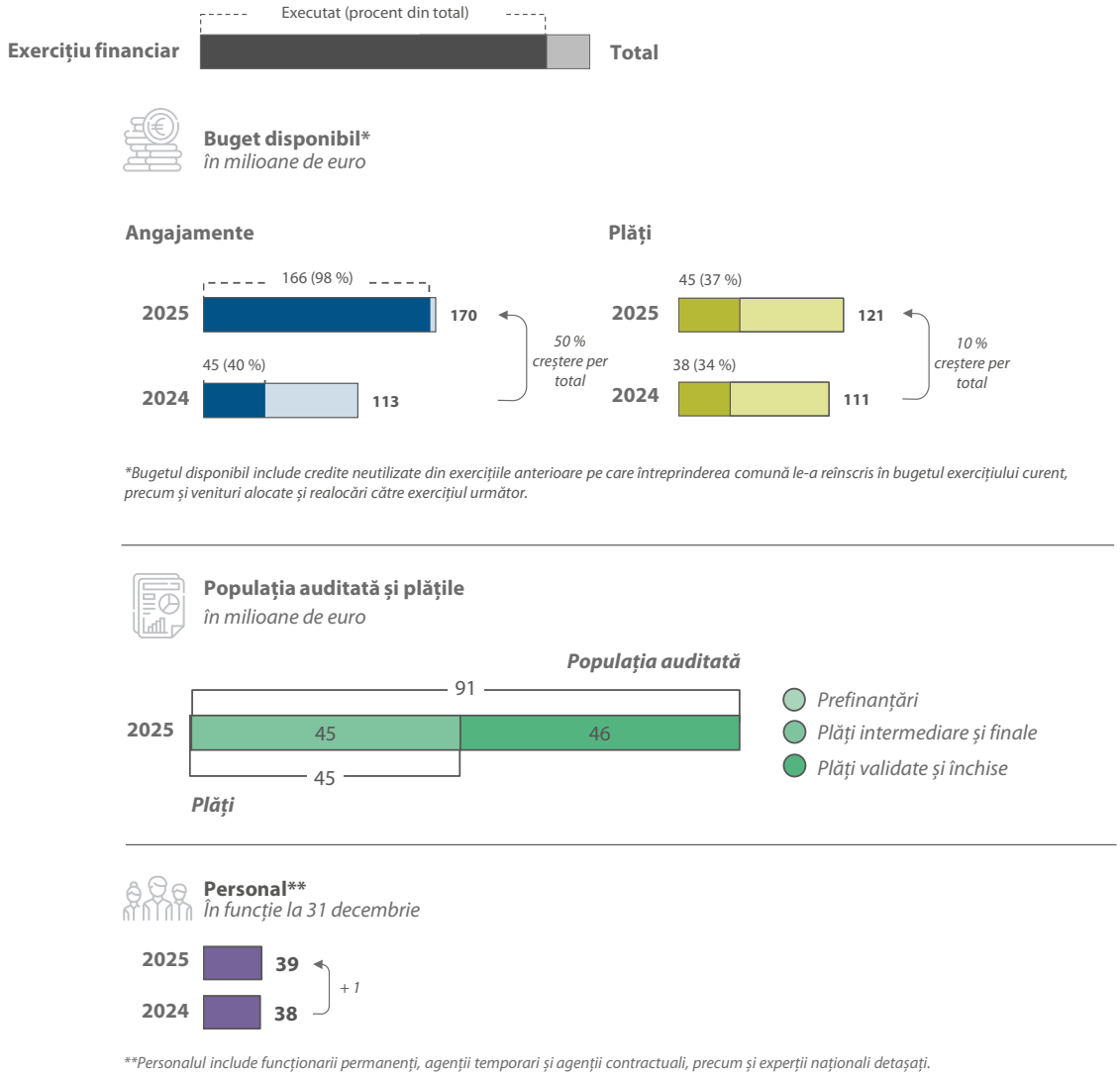
[7] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[8] Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR).

[9] Regulamentul (UE) nr. 721/2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 219/2007.

ciclului său de finanțare multianual în cadrul programului Orizont Europa. În consecință, aproximativ 76 de milioane de euro (63 %) din creditele de plată neutilizate au fost realocate bugetului de plăți pentru exercițiul următor. Numărul de angajați ai SESAR 3 a rămas, în linii mari, stabil.

Figura 3.2.1 – Cifre-cheie cu privire la SESAR 3

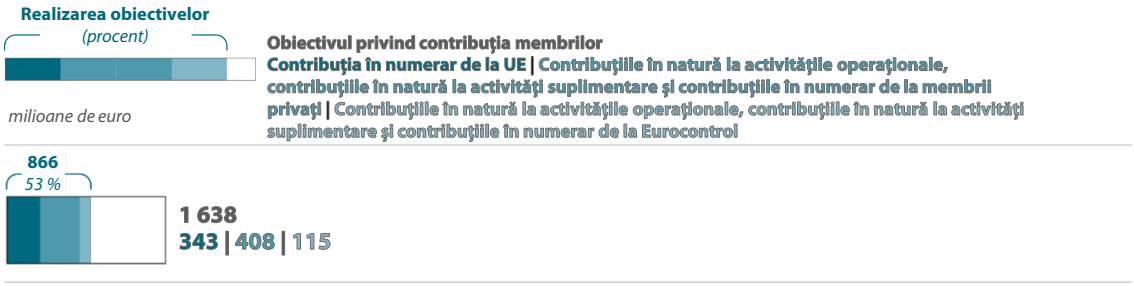

Sursa: conturile anuale ale SESAR 3 pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de SESAR 3.

Punerea în aplicare a programelor

3.2.4. *Figura 3.2.2* prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor SESAR 3 pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), SESAR 3 atinsese 53 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.2.2 – Contribuțiile membrilor SESAR 3 la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale SESAR 3 pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.2.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune de cercetare în domeniul ATM în contextul cerului unic european 3 (SESAR 3) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în *secțiunea 3.1* și în *anexa II*.

3.2.6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile SESAR 3, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului SESAR 3 pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.2.7. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune SESAR 3 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.2.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor SESAR 3 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.2.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor întreprinderii comune SESAR 3 pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.2.10. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor SESAR 3 și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (SESAR 3)

3.2.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.2.12. Curtea a auditat cinci operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale SESAR 3 din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar pentru una dintre aceste operațiuni. Aceste erori au rezultat din costuri cu personalul neeligibile din cauza calculării unor tarife zilnice pe baza costurilor estimate în locul costurilor reale.

3.2.13. SESAR 3 nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (100 % din cheltuielile sale operaționale în 2025)[10].

Recomandări

3.2.14. În ***tabelul 3.2.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. SESAR 3 a pus în aplicare integral singura recomandare deschisă.

3.2.15. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

[10] Raportul anual de activitate consolidat pe 2025 al întreprinderii comune SESAR 3, capitolul 4.1.1.

Recomandarea pentru SESAR 3 -2025-1 – Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

SESAR 3 ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Tabelul 3.2.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **SESAR 3** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul SESAR 3 a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. Întreprinderea comună a implementat și a aplicat principalele proceduri ale abordării sale de control bazate pe analiza riscurilor.

Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (SESAR 3)

Răspunsurile SESAR 3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.3. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA)

Introducere

3.3.1. Întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[11]. CA a înlocuit întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune în sectorul aeronauticii (Clean Sky 1), înființată în decembrie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) pentru o perioadă de 10 ani[12] și continuată, din mai 2014, sub forma Clean Sky 2 în cadrul programului Orizont 2020[13].

3.3.2. CA este un parteneriat public-privat, axat pe cercetare și inovare, al cărui obiectiv constă în transformarea aviației în perspectiva unui viitor durabil și neutru din punct de vedere climatic. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și organizații din sectorul aviației[14]. CA are și membri asociați, pe care îi selectează în urma unor cereri de exprimare a interesului.

3.3.3. ***Figura 3.3.1*** prezintă date privind bugetul CA, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de angajamente și plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă valoarea semnificativă a cererilor de propuneri din 2025 pentru proiecte finanțate din programul Orizont Europa (aproximativ 378 de milioane de euro). Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 90 % din bugetul său pentru angajamente și 71 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai întreprinderii comune CA crescuse cu 8 % până la nivelul prevăzut în schema sa de personal autorizată.

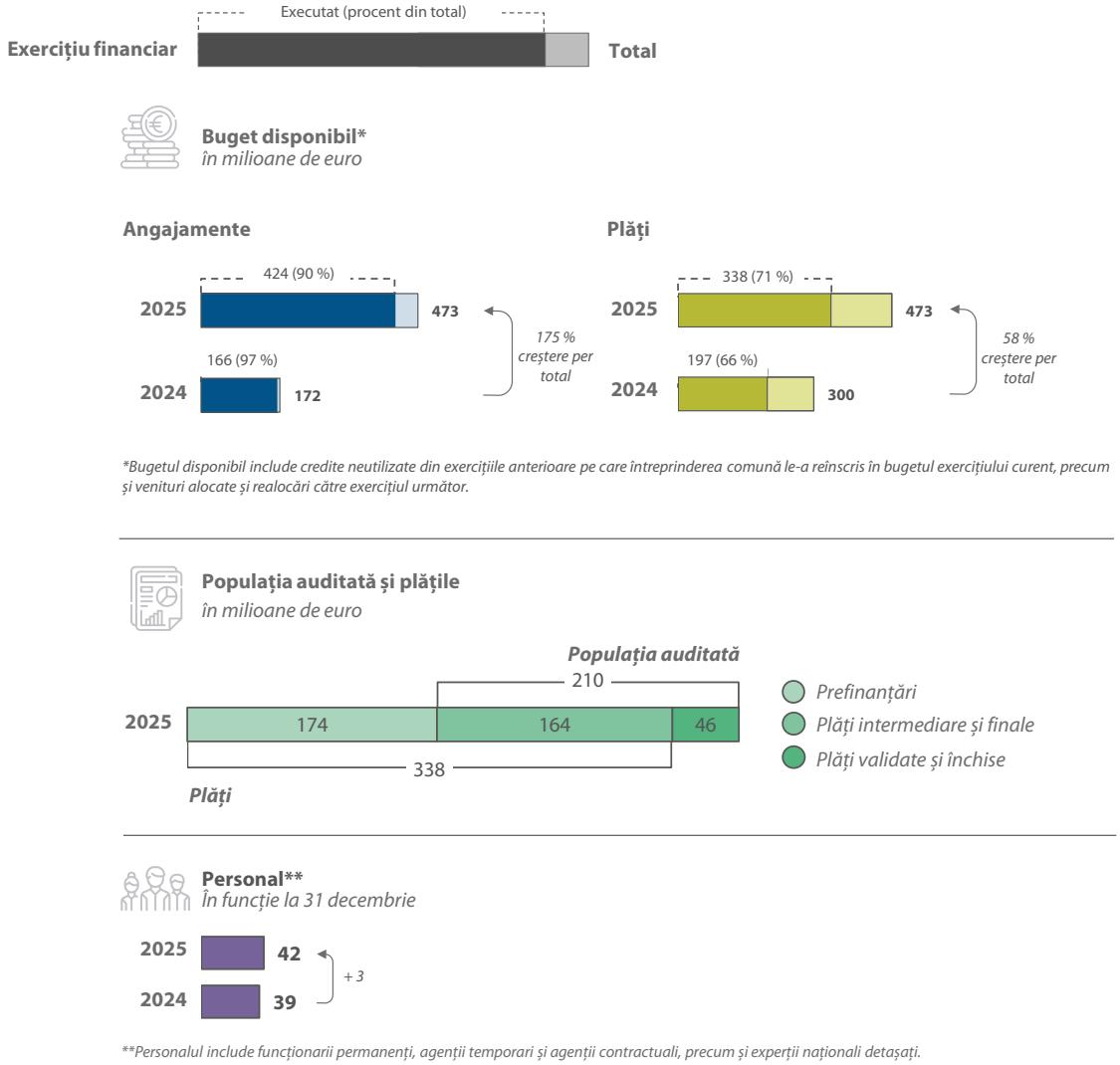
[11] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[12] Regulamentul (CE) nr. 71/2007 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky.

[13] Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 2.

[14] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Figura 3.3.1 – Cifre-cheie cu privire la CA

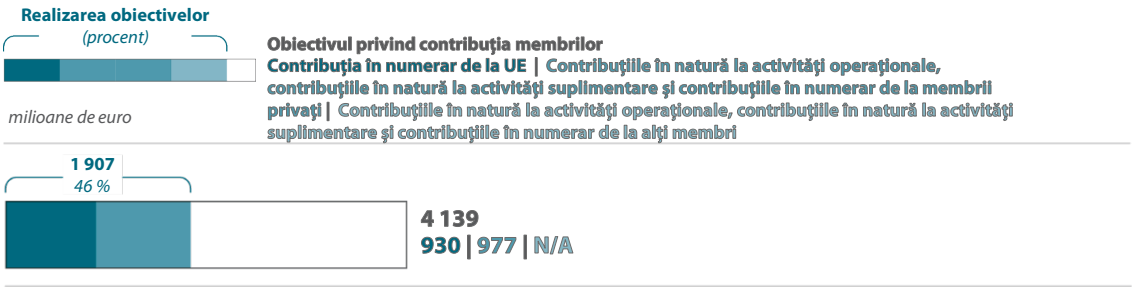

Sursa: conturile anuale ale CA pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de CA.

Punerea în aplicare a programelor

3.3.4. ***Figura 3.3.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CA pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), CA atinsese 46 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.3.2 – Contribuțiile membrilor CA la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale CA pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.3.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru o aviație curată (CA) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.3.6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile CA, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului CA pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.3.7. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune CA aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.3.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor întreprinderii comune CA aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.3.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor întreprinderii comune CA pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.3.10. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor întreprinderii comune CA și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.3.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.3.12. Curtea a auditat nouă operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale întreprinderii comune CA din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar pentru o operațiune. Aceste erori au fost rezultatul unor costuri cu personalul neeligibile din cauza metodei incorecte aplicate de beneficiar pentru calcularea tarifelor zilnice.

3.3.13. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (100 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), întreprinderea comună CA a estimat rata de eroare la 0,9 %, pe baza orientărilor Comisiei privind calcularea ratei de eroare detectată și a celei de eroare reziduală. Pentru estimarea sa, întreprinderea comună a utilizat date provenite de la Serviciul comun de audit al Comisiei cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi[15].

Recomandări

3.3.14. Întreprinderea comună pentru o aviație curată nu are recomandări deschise formulate în rapoartele anuale ale Curții pe 2022, 2023 și 2024, care trebuiau să fie puse în aplicare până în 2025.

[15] Raportul anual de activitate consolidat pe al întreprinderii comune CA 2025, capitolul 4.1.1.

Răspunsurile întreprinderii comune CA

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CA-Replies-SAR-JUS-2025/CA-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.4. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Introducere

3.4.1. Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[16]. IHI a înlocuit întreprinderea comună Inițiativa privind medicamentele inovatoare (IMI), înființată în decembrie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) pentru o perioadă de 10 ani[17] și continuată, din mai 2014, sub forma IMI 2 în cadrul programului Orizont 2020[18].

3.4.2. IHI este un parteneriat public-privat axat pe cercetarea și inovarea durabilă, interdisciplinară și centrată pe pacient în domeniul sănătății. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și asociații din sectorul de profil european.

3.4.3. ***Figura 3.4.1*** prezintă date privind bugetul IHI, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 98 % din bugetul său pentru angajamente și 99 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai IHI a rămas, în linii mari, stabil.

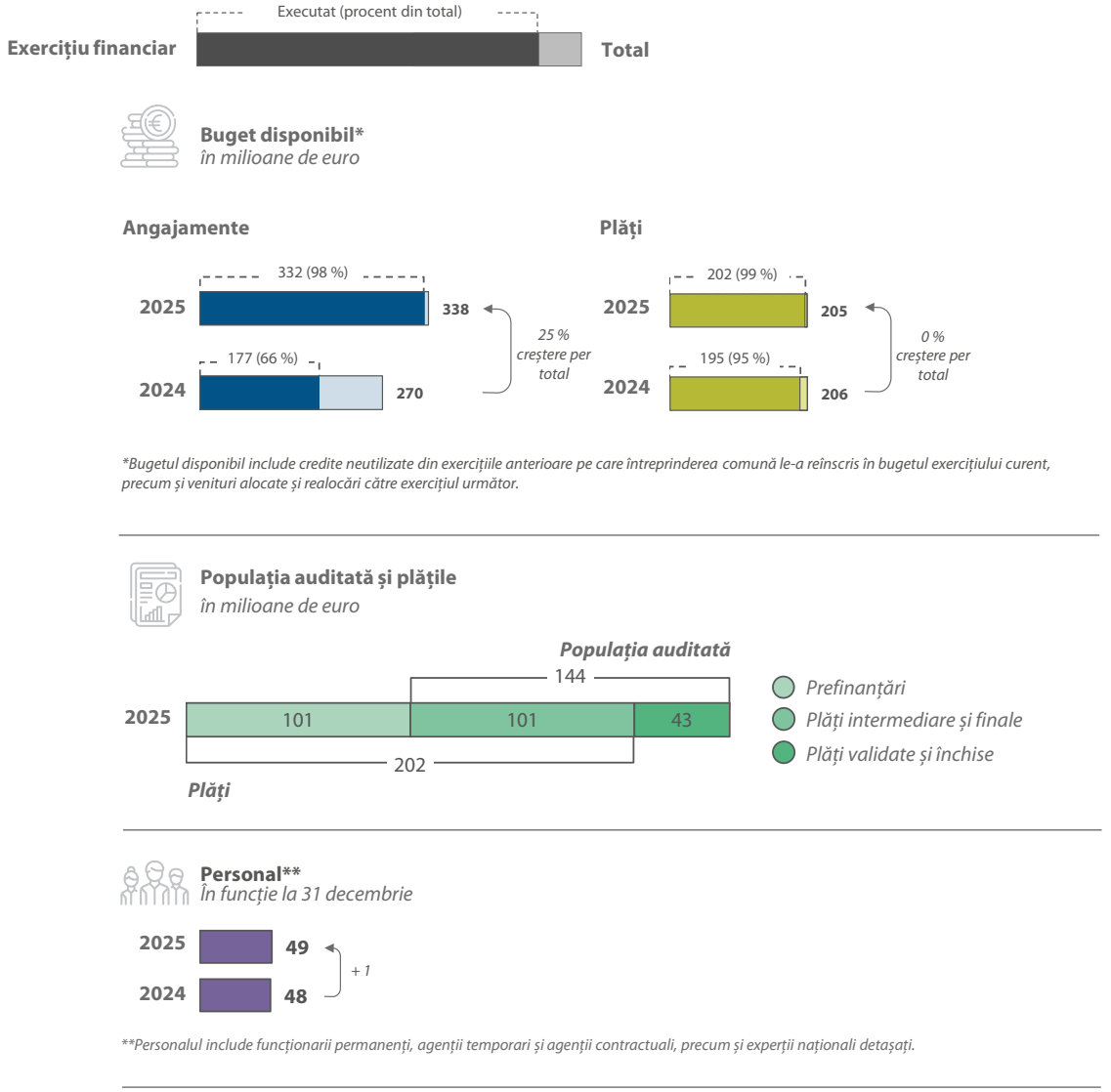
---

[16] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[17] Regulamentul (CE) nr. 73/2008 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare.

[18] Regulamentul (UE) nr. 557/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2.

Figura 3.4.1 – Cifre-cheie cu privire la IHI

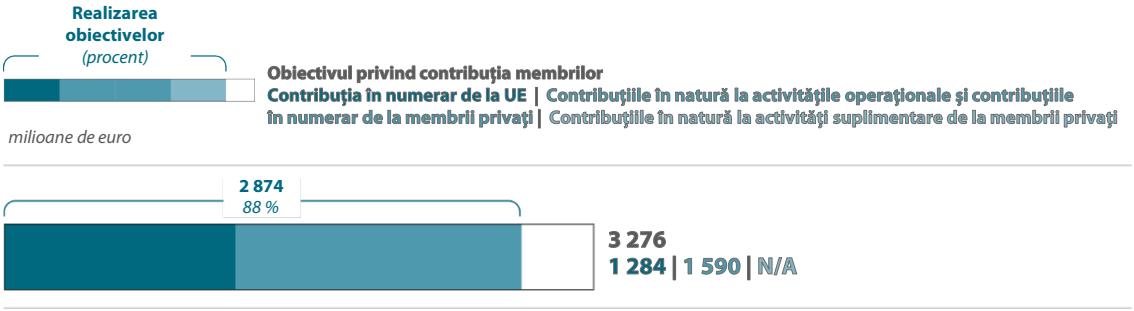

Sursa: conturile anuale ale IHI pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de IHI.

Punerea în aplicare a programelor

3.4.4. ***Figura 3.4.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor IHI pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al 12-lea an de punere în aplicare a programului), IHI atinsese aproximativ 88 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Situația se explică prin întârzierea punerii în aplicare a programului Orizont 2020 și a primirii contribuțiilor, în principal din cauza duratei lungi a proiectelor impuse de natura domeniului specific de cercetare al IHI, precum și de amploarea consorțiilor globale care pun în aplicare proiecte.

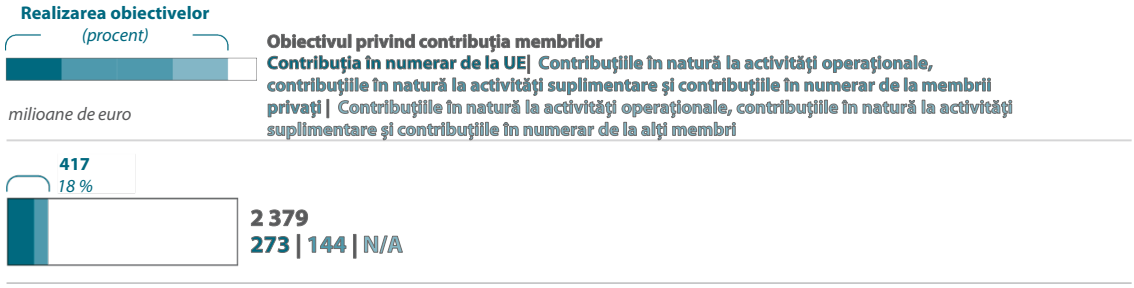
Figura 3.4.2 – Contribuțiile membrilor IHI la programul Orizont 2020

Sursa: conturile anuale ale IHI pentru exercițiul financiar 2025.

3.4.5. ***Figura 3.4.3*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor IHI pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), IHI atinsese 18 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Acest lucru se explica, în principal, prin demararea lentă a punerii în aplicare a proiectelor sale complexe din cadrul Orizont Europa.

Figura 3.4.3 – Contribuțiile membrilor IHI la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale IHI pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.4.6. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.4.7. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile IHI, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului IHI pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.4.8. În opinia Curții, conturile IHI aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a IHI la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.4.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor IHI aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.4.10. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor IHI pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.4.11. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor IHI și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.4.12. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.4.13. Curtea a auditat șase operațiuni de plată și o operațiune de cheltuieli administrative din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale IHI din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar pentru două operațiuni din cadrul programului Orizont 2020. În cazul uneia dintre ele, aceste erori au rezultat din clasificarea eronată a costurilor de subcontractare drept costuri cu personalul și din raportare financiară incorectă. În cazul celeilalte, Curtea a observat costuri neeligibile cu echipamente deoarece beneficiarul a solicitat rambursarea întregii valori a amortizării anuale în locul cotei definite pentru utilizarea efectivă a echipamentelor în cadrul proiectului auditat.

3.4.14. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont 2020 (care au reprezentat aproximativ 85 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), IHI a raportat o rată de eroare reprezentativă de 4,1 % și o rată de eroare reziduală de 0,8 %, pe care le-a calculat pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. IHI nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 15 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), deoarece rezultatele auditurilor *ex post* nu fuseseră încă puse la dispoziție de Serviciul comun de audit[19].

Recomandări

3.4.15. IHI nu are recomandări deschise formulate în rapoartele anuale ale Curții pe 2022, 2023 sau 2024, care trebuiau să fie puse în aplicare până în 2025.

3.4.16. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

[19] Raportul anual de activitate consolidat al întreprinderii comune IHI pe 2025, capitolul 4.1.

Recomandarea pentru IHI-2025 -1 – Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

IHI ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (IHI)

Răspunsurile IHI

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2025/IHI-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.5. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2)

Introducere

3.5.1. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Clean H2), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[20]. Clean H2 a înlocuit întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind pilele de combustie și hidrogenul (FCH 1), înființată în mai 2008 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) pentru o perioadă care s-a încheiat la 31 decembrie 2017[21] și prelungită, din mai 2014, sub forma FCH 2 în cadrul programului Orizont 2020[22]. Pentru perioada 2023-2025, Clean H2 a primit și alocări în valoare de 200 de milioane de euro din RePowerEU pentru a crește numărul de „văi de hidrogen” (ecosisteme locale integrate de la producție la utilizare finală) acoperite de programul Orizont Europa.

3.5.2. Clean H2 este un parteneriat public-privat în domeniul cercetării și inovării în sectorul tehnologiilor pe bază de hidrogen și al tehnologiei pilelor de combustie. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), asociația industrială *Hydrogen Europe* și asociația științifică *Hydrogen Europe Research*.

3.5.3. ***Figura 3.5.1*** prezintă date privind bugetul Clean H2, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă nevoile sale de plată acumulate care decurg din proiecte aferente Orizont Europa pentru care au fost angajate fonduri în cadrul cererilor sale de propuneri din perioada 2022-2025. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 99 % din bugetul său pentru angajamente și 93 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai Clean H2 a rămas, în linii mari, stabil.

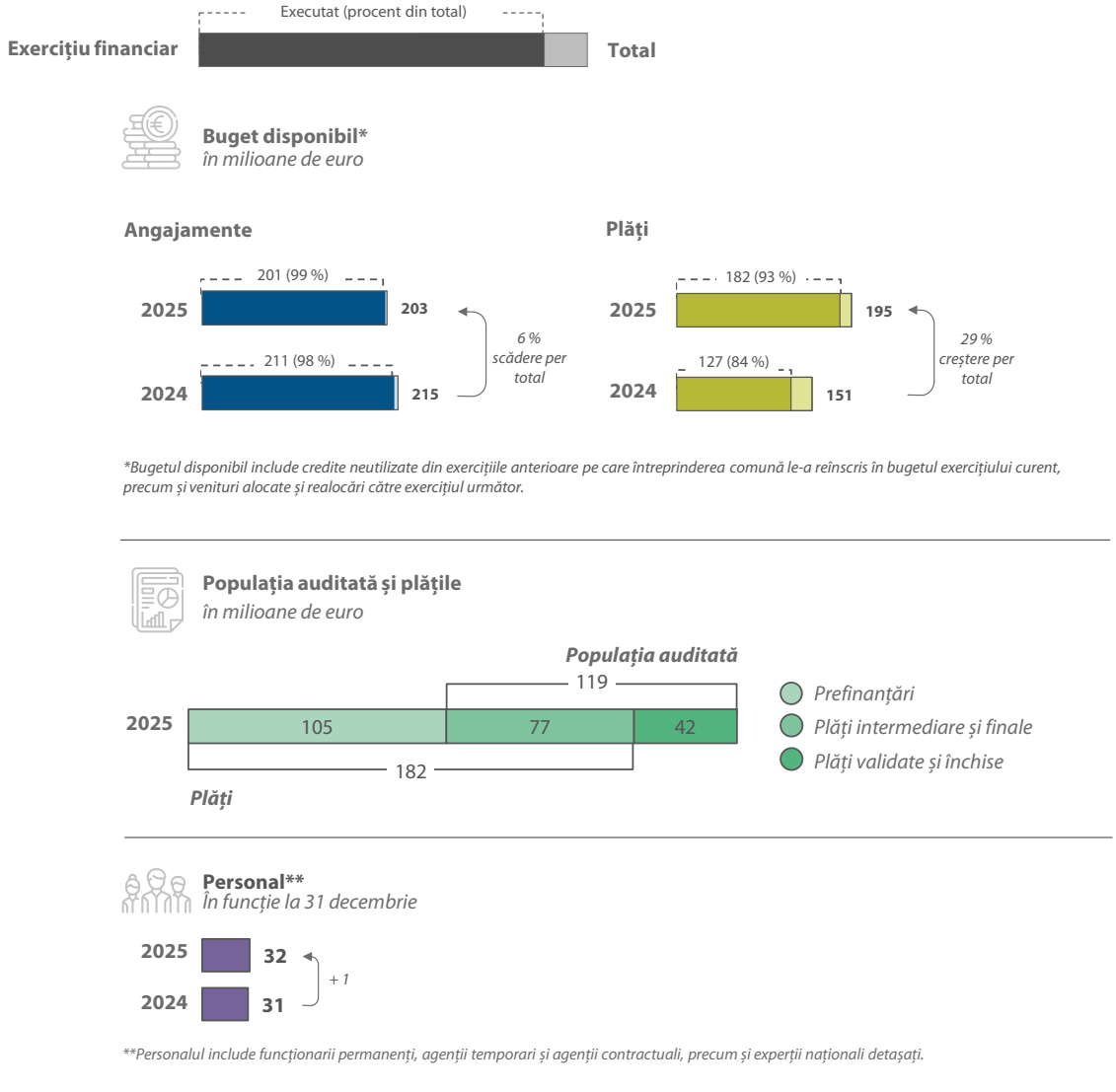
---

[20] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[21] Regulamentul (CE) nr. 521/2008 al Consiliului de înființare a întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen”.

[22] Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2”.

Figura 3.5.1 – Cifre-cheie cu privire Clean H2

Sursa: conturile anuale ale Clean H2 pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de Clean H2.

Punerea în aplicare a programelor

3.5.4. ***Figura 3.5.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor Clean H2 pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al 12-lea an de punere în aplicare a programului), Clean H2 atinsese 181 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Acest lucru s-a datorat contribuțiilor semnificative în natură ale membrilor privați la activități suplimentare care nu sunt direct legate de proiecte finanțate de Clean H2, dar care sprijină totuși realizarea obiectivelor acesteia.

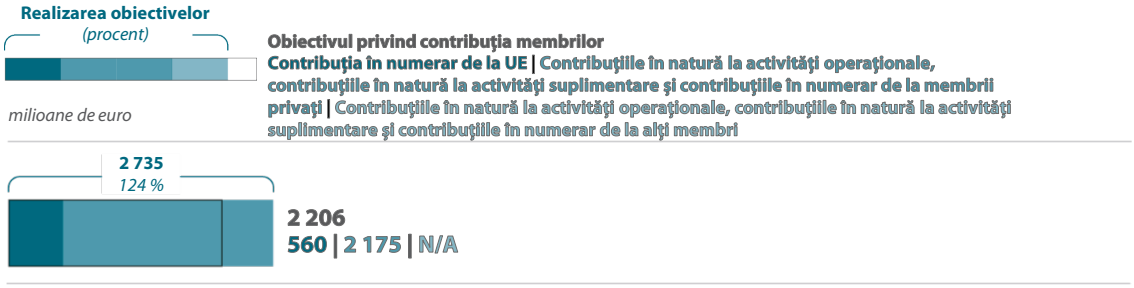
Figura 3.5.2 – Contribuțiile membrilor Clean H2 la programul Orizont 2020

Sursa: conturile anuale ale Clean H2 pentru exercițiul financiar 2025.

3.5.5. ***Figura 3.5.3*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor Clean H2 pentru programul Orizont Europa (inclusiv la fondurile RePowerEU) cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), Clean H2 atinsese 124 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. La fel ca în cazul programului Orizont 2020, atingerea acestui procent s-a datorat contribuțiilor semnificative în natură ale membrilor privați la activități suplimentare care nu sunt direct legate de proiecte finanțate de Clean H2, dar care sprijină totuși realizarea obiectivelor acesteia.

Figura 3.5.3 – Contribuțiile membrilor Clean H2 la programul Orizont Europa și la RePowerEU

Sursa: conturile anuale ale Clean H2 pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.5.6. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru un hidrogen curat (Clean H2) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.5.7. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile Clean H2, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului Clean H2 pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.5.8. În opinia Curții, conturile Clean H2 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Clean H2 la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.5.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor Clean H2 aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.5.10. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor Clean H2 pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.5.11. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor întreprinderii comune Clean H2 și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.5.12. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.5.13. Curtea a auditat două operațiuni de plată din cadrul programului Orizont 2020 și trei din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale Clean H2 din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar pentru două operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa. Aceste erori au fost cauzate de costuri declarate care nu fuseseră înregistrate drept cheltuieli în conturile beneficiarului, de utilizarea normelor programului Orizont 2020 pentru calcularea costurilor cu personalul și de declararea unor costuri de deplasare care nu erau legate de perioada de raportare.

3.5.14. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont 2020 (care au reprezentat aproximativ 38 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), Clean H2 a raportat o rată de eroare reprezentativă de 2,8 % și o rată de eroare reziduală de 0,3 %, pe care le-a calculat pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 62 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), Clean H2 a estimat rata de eroare la 1,7 %, pe baza orientărilor Comisiei privind calcularea ratei de eroare detectată și a celei de eroare reziduală. Pentru estimarea sa, întreprinderea comună pentru cipuri a utilizat datele furnizate de Serviciul comun de audit referitoare la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi[23].

Recomandări

3.5.15. În ***tabelul 3.5.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. Clean H2 a pus în aplicare în majoritatea privințelor singura recomandare deschisă.

[23] Raportul anual de activitate consolidat al întreprinderii comune Clean H2 pe 2025, capitolul 4.1.

Tabelul 3.5.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **Clean H2** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul Clean H2 a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. Întreprinderea comună Clean H2 a pus în aplicare integral abordarea sa de control bazată pe analiza riscurilor pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa, efectuate prin rambursarea costurilor reale. Sunt necesare în continuare îmbunătățiri pentru finanțarea pe bază de sume forfetare (începând cu cererea de propuneri din 2024), în special în ceea ce privește identificarea profilurilor de risc și criteriile de selecție a revizuirilor tehnice *ex post* de către Serviciul comun de audit.

Răspunsurile Clean H2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.6. Întreprinderea comună pentru cipuri

Introducere

3.6.1. Întreprinderea comună pentru cipuri, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în septembrie 2023 în cadrul programelor Orizont Europa și Europa digitală pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031, printr-o modificare a Actului de bază unic[24]. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună „Tehnologii digitale esențiale”, care fusese înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa[25].

3.6.2. Întreprinderea comună pentru cipuri încurajează dezvoltarea tehnologiilor inovatoare de nouă generație în domeniul semiconductorilor și consolidează capabilitățile europene de producție de cipuri în cadrul inițiativei „Cipuri pentru Europa”. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), statele participante și trei asociații din sectorul de profil.

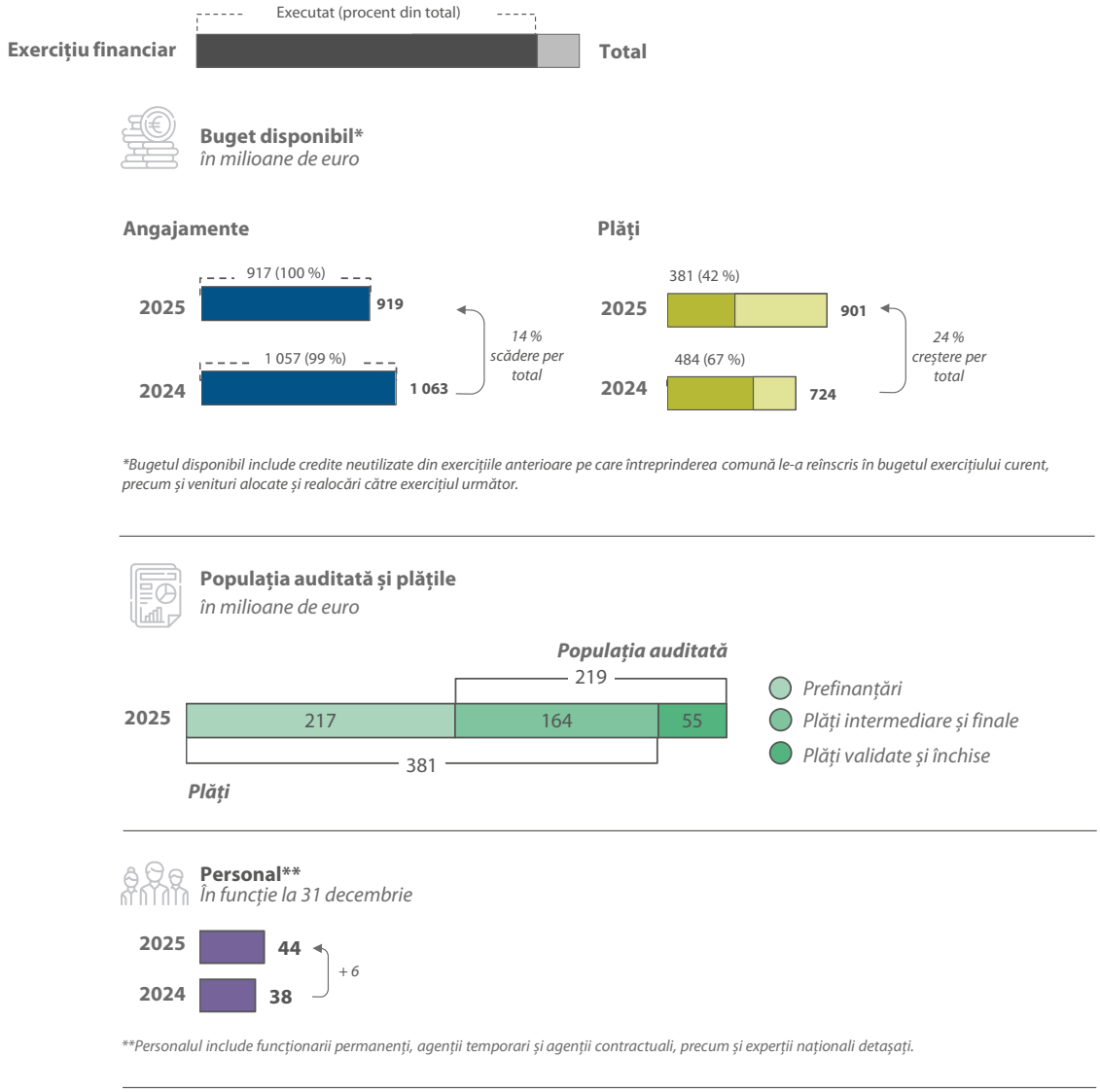
3.6.3. ***Figura 3.6.1*** prezintă date privind bugetul întreprinderii comune pentru cipuri, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă nevoile sale de plată acumulate care decurg din granturile și activitățile legate de infrastructură din cadrul programelor Europa digitală și Orizont Europa pentru care au fost angajate fonduri în 2025 și în exercițiile anterioare. Rata de execuție a bugetului de plăți al întreprinderii comune pentru cipuri a fost scăzută (42 %) din cauza întârzierii cu care întreprinderea comună a încheiat acordurile de grant rezultate în urma cererilor sale de propuneri din 2024 și 2025 pentru programul Orizont Europa, precum și din cauza complexității procedurilor de achiziții comune legate de achizițiile de infrastructură (linii-pilot) finanțate în cadrul programului Europa digitală. În consecință, aproximativ 520 de milioane de euro reprezentând credite de plată neutilizate (58 %) au fost realocate bugetelor de plăți din exercițiile următoare. Numărul de angajați ai întreprinderii comune pentru cipuri crescuse cu 16 % până la nivelul prevăzut în schema sa de personal autorizată.

---

[24] Regulamentul (UE) 2023/1782 al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/2085 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa în ceea ce privește întreprinderea comună pentru cipuri.

[25] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Figura 3.6.1 – Cifre-cheie cu privire la Întreprinderea comună pentru cipuri

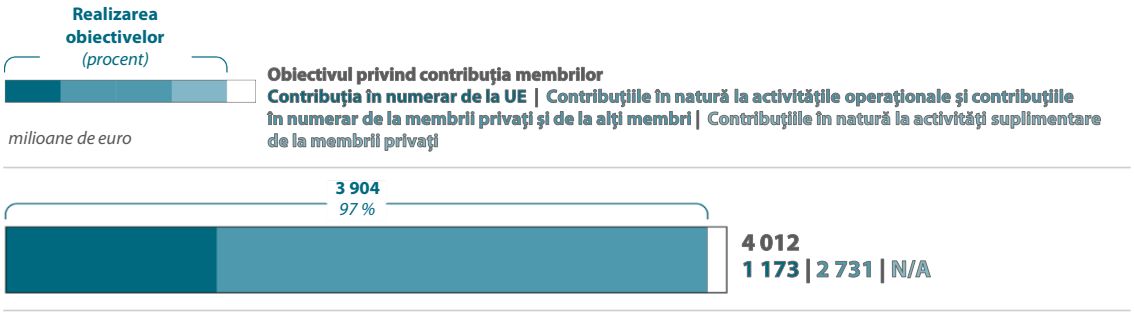

Sursa: conturile anuale ale întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de întreprinderea comună pentru cipuri.

Punerea în aplicare a programelor

3.6.4. ***Figura 3.6.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al 12-lea an de punere în aplicare a programului), întreprinderea comună pentru cipuri atinsese 97 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

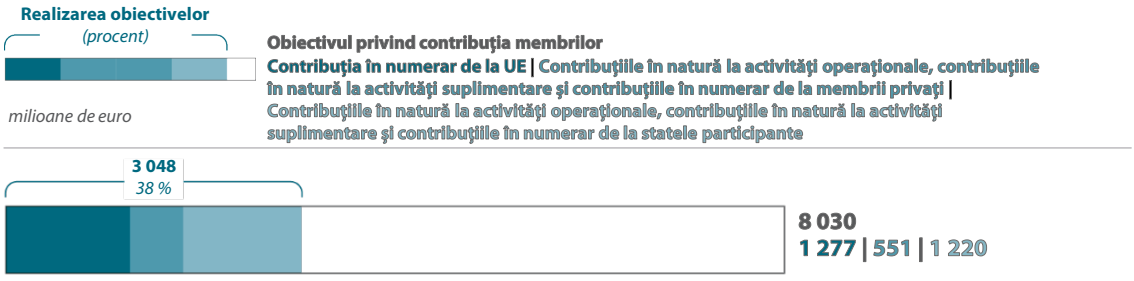
Figura 3.6.2 – Contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Orizont 2020

Sursa: conturile anuale ale întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul financiar 2025.

3.6.5. ***Figura 3.6.3*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), întreprinderea comună pentru cipuri atinsese 38 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Acest lucru se explică prin faptul că niciuna dintre contribuțiile în natură raportate din partea membrilor privați nu a fost validată până în prezent și doar aproximativ 20 % dintre contribuțiile altor membri (state participante) fuseseră validate.

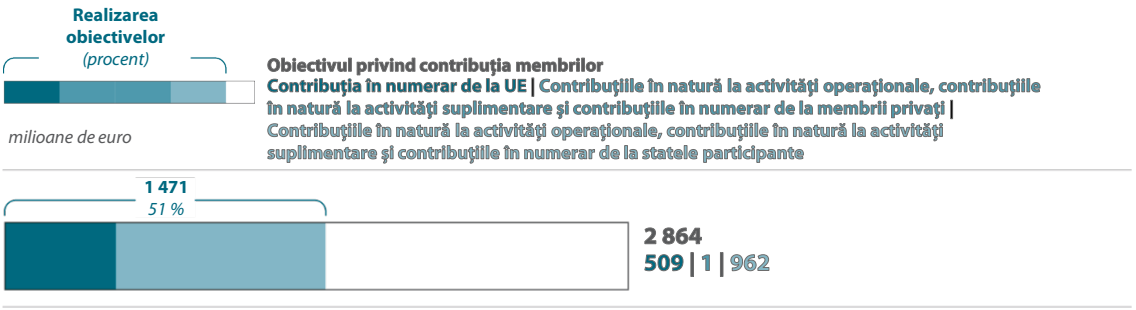
Figura 3.6.3 – Contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul financiar 2025.

3.6.6. ***Figura 3.6.4*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Europa digitală cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), întreprinderea comună pentru cipuri atinsese 51 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.6.4 – Contribuțiile membrilor întreprinderii comune pentru cipuri la programul Europa digitală

Sursa: conturile anuale ale întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.6.7. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru cipuri și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.6.8. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile întreprinderii comune pentru cipuri, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.6.9. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune pentru cipuri aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele

operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.6.10. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor întreprinderii comune pentru cipuri aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.6.11. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor întreprinderii comune pentru cipuri pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.6.12. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor întreprinderii comune pentru cipuri și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.6.13. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.6.14. Curtea a auditat trei operațiuni de plată din cadrul programului Orizont 2020 și cinci din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale întreprinderii comune pentru cipuri din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi

comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar în cazul unei operațiuni din cadrul programului Orizont 2020. Aceste erori au fost rezultatul unor costuri cu personalul neeligibile din cauza bazei salariale incorecte aplicate de beneficiar pentru calcularea tarifelor zilnice.

3.6.15. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont 2020 (care au reprezentat aproximativ 27 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), întreprinderea comună pentru cipuri a raportat o rată de eroare reprezentativă de 2,2 % și o rată de eroare reziduală de 0,8 %, pe care le-a calculat pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 73 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), întreprinderea comună pentru cipuri a estimat rata de eroare la 1,8 %, pe baza orientărilor Comisiei privind calcularea ratei de eroare detectată și a celei de eroare reziduală. Pentru estimarea sa, întreprinderea comună pentru cipuri a utilizat datele furnizate de Serviciul comun de audit referitoare la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi[26].

Recomandări

3.6.16. În ***tabelul 3.6.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. Întreprinderea comună pentru cipuri a pus în aplicare în unele privințe singura recomandare deschisă.

[26] Raportul anual de activitate consolidat al întreprinderii comune pentru cipuri pe 2025, capitolul 4.1.1.

Tabelul 3.6.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2023	**Recomandarea 2** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **întreprinderea comună pentru cipuri** mai întâi să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentul de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererile de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile sale estimate în materie de cheltuieli.			Întreprinderea comună pentru cipuri și-a mărit și mai mult excedentul de numerar acumulat, de la 479 de milioane de euro la sfârșitul anului 2024 la 831 de milioane de euro la sfârșitul anului 2025 (o creștere de 73,5 %). Întreprinderea comună a explicat că motivul fusese implementarea lentă a procedurilor complexe de achiziții comune pentru proiectele de infrastructură din cadrul programului Europa digitală (liniile-pilot). Întreprinderea comună pentru cipuri discută în prezent cu Comisia pentru a soluționa problema în vederea bugetelor viitoare.

Răspunsurile întreprinderii comune pentru cipuri

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2025/Chips-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.7. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Introducere

3.7.1. Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[27]. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună pentru bioindustrii, care fusese înființată în mai 2014 în cadrul programului Orizont 2020[28].

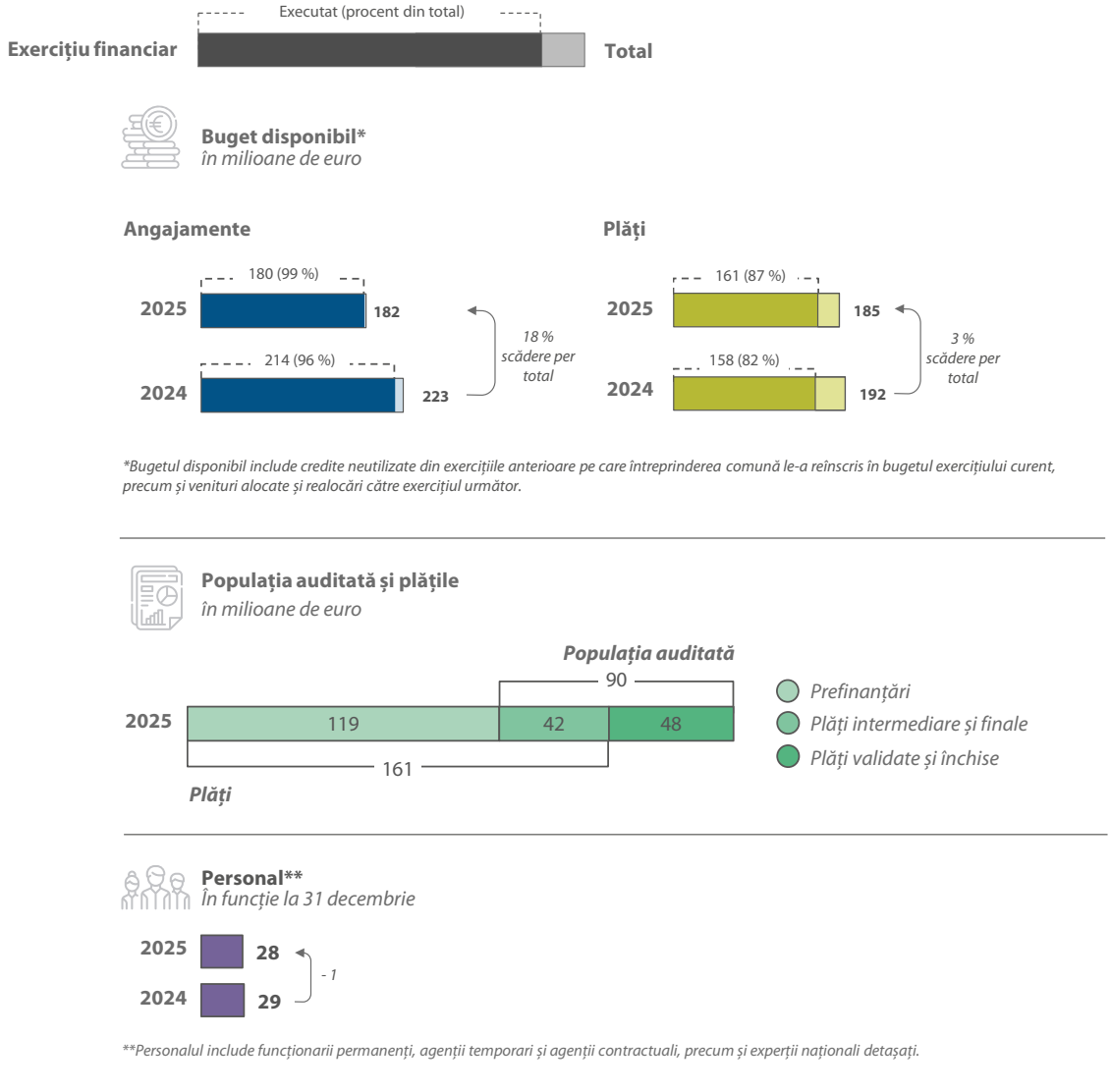
3.7.2. Întreprinderea comună CBE este un parteneriat public-privat, axat pe cercetare și inovare pentru un sector al bioindustriilor circulare durabile și competitive. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD, DG AGRI și DG GROW), și o serie de parteneri din sectorul de profil, reprezentați de Consorțiul bioindustriilor.

3.7.3. ***Figura 3.7.1*** prezintă date privind bugetul întreprinderii comune CBE, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Scăderea bugetului de angajamente al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă faptul că bugetul din exercițiul precedent a inclus o realocare semnificativă de credite aferente cererilor de propuneri din 2022 și 2023. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 99 % din bugetul său pentru angajamente și 87 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai CBE a rămas, în linii mari, stabil.

[27] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[28] Regulamentul (UE) nr. 560/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune pentru bioindustrii.

Figura 3.7.1 – Cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună CBE

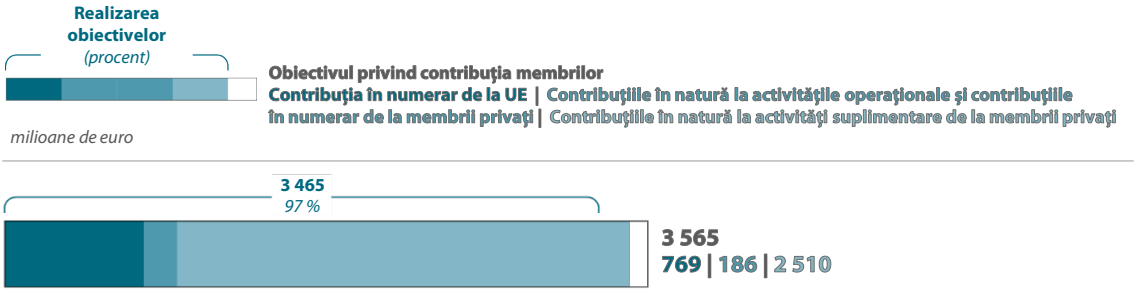

Sursa: conturile anuale ale CBE pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de CBE.

Punerea în aplicare a programelor

3.7.4. ***Figura 3.7.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CBE pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al 12-lea an de punere în aplicare a programului), CBE atinsese 97 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

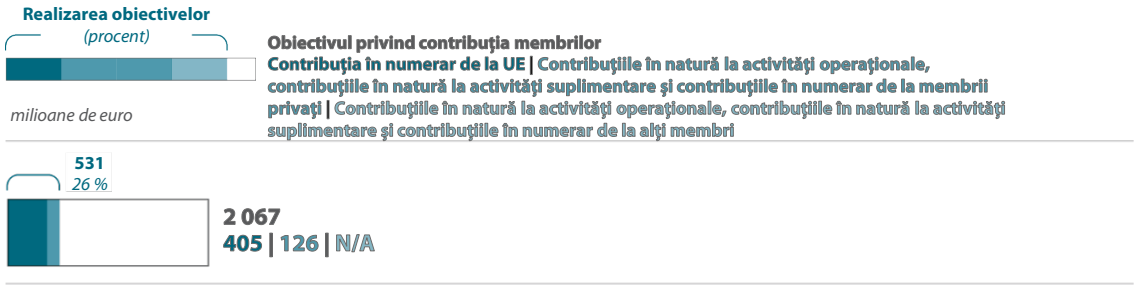
Figura 3.7.2 – Contribuțiile membrilor CBE la programul Orizont 2020

Sursa: conturile anuale ale CBE pentru exercițiul financiar 2025.

3.7.5. ***Figura 3.7.3*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor CBE pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), CBE atinsese 26 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Acest lucru se explică prin demararea lentă a punerii în aplicare a proiectelor din cadrul Orizont Europa. Pentru a compensa deficitul de contribuții ale membrilor privați și pentru a consolida atingerea obiectivelor sale de activitate, întreprinderea comună a efectuat în 2025 o revizuire majoră a sferei activităților suplimentare ale membrilor săi privați în raport cu cererile sale de propuneri din 2022, 2023 și 2024.

Figura 3.7.3 – Contribuțiile membrilor CBE la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale CBE pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.7.6. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.7.7. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile CBE, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului CBE pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.7.8. În opinia Curții, conturile CBE aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.7.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor CBE aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.7.10. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor întreprinderii comune CBE pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.7.11. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor CBE și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.7.12. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.7.13. Curtea a auditat două operațiuni de plată din cadrul programului Orizont 2020 și cinci din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale CBE din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar în cazul unei operațiuni din cadrul programului Orizont Europa. Aceste erori au rezultat din utilizarea normelor programului Orizont 2020 pentru calcularea costurilor cu personalul și din declararea unor elemente neeligibile ale costurilor cu personalul.

3.7.14. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont 2020 (care au reprezentat aproximativ 52 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), CBE a raportat o rată de eroare reprezentativă de 1,6 % și o rată de eroare reziduală de 1,1 %, pe care le-a calculat pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. CBE nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 48 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), deoarece rezultatele auditurilor *ex post* nu fuseseră încă puse la dispoziție de Serviciul comun de audit[29].

Recomandări

3.7.15. În ***tabelul 3.7.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. CBE a pus în aplicare integral singura recomandare deschisă.

3.7.16. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

[29] Raportul anual de activitate consolidat al întreprinderii comune CBE pe 2025, capitolul 4.1.1.

Recomandarea pentru CBE -2025-1 – Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

CBE ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Tabelul 3.7.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **CBE** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul CBE a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. Întreprinderea comună a implementat și a aplicat principalele proceduri ale abordării sale de control bazate pe analiza riscurilor.

Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE)

Răspunsurile CBE

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2025/CBE-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.8. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

Introducere

3.8.1. Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[30]. Aceasta a înlocuit întreprinderea comună Shift2Rail, creată în iunie 2014 în cadrul programului Orizont 2020[31].

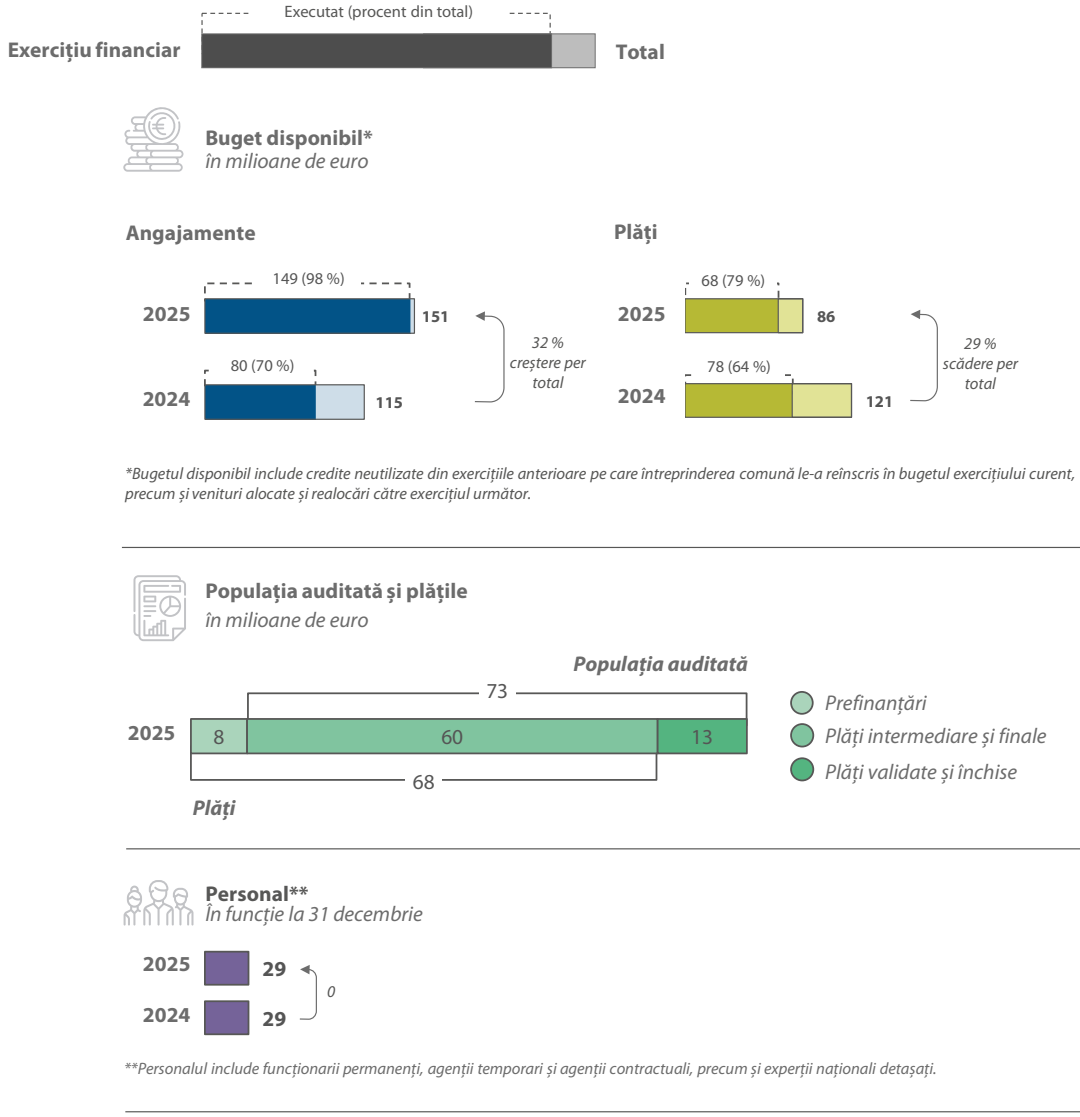
3.8.2. EU-Rail este un parteneriat public-privat pentru cercetare și inovare în sectorul feroviar. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG MOVE și DG RTD), și o serie de parteneri din sectorul feroviar (producători de echipamente feroviare, companii feroviare, administratori de infrastructură și centre de cercetare).

3.8.3. ***Figura 3.8.1*** prezintă date privind bugetul EU-Rail, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de angajamente al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă valoarea semnificativă a tranșelor din 2025 rezultate din cererile multianuale de propuneri pentru proiecte finanțate din programul Orizont Europa (aproximativ 140 de milioane de euro). Bugetul mai mic pentru plăți al EU-Rail din 2025 reflectă nevoile sale de plată mai scăzute care decurg din proiectele Orizont Europa selectate în urma cererilor sale de propuneri din perioada 2022-2025. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 98 % din bugetul său pentru angajamente și 79 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai EU-Rail a rămas stabil.

[30] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

[31] Regulamentul (UE) nr. 642/2014 al Consiliului de înființare a întreprinderii comune Shift2Rail.

Figura 3.8.1 – Cifre-cheie cu privire la EU-Rail

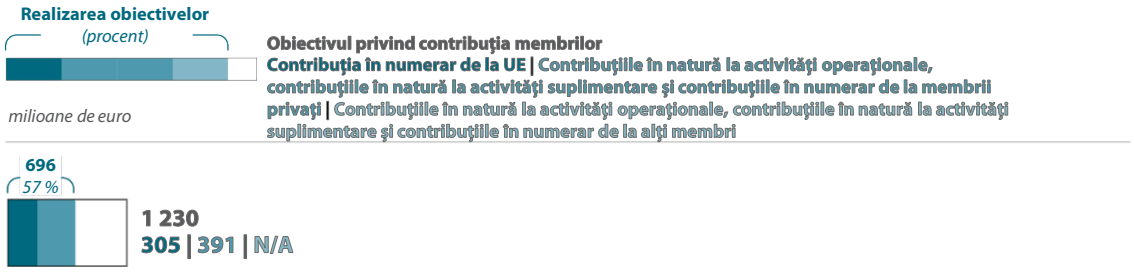

Sursa: conturile anuale ale EU-Rail pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de EU-Rail.

Punerea în aplicare a programelor

3.8.4. ***Figura 3.8.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EU-Rail pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), EU-Rail atinsese 57 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.8.2 – Contribuțiile membrilor întreprinderii comune EU-Rail la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale EU-Rail pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.8.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.8.6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile EU-Rail, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului EU-Rail pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.8.7. În opinia Curții, conturile EU-Rail aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a EU-Rail la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul

încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.8.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EU-Rail aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.8.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor EU-Rail pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.8.10. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor EU-Rail și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.8.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.8.12. Curtea a auditat cinci operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale EU-Rail din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Patru operațiuni implicau o finanțare pe bază de sume forfetare, iar o operațiune privea achiziționarea de sisteme informatice. Nicio operațiune nu a fost afectată de erori cu impact financiar.

3.8.13. Pentru activitățile bazate pe granturi din cadrul programului Orizont Europa, EU-Rail utilizează exclusiv finanțare pe bază de sume forfetare. Aceasta este o *opțiune simplificată în materie de costuri* prevăzută la articolul 125 din Regulamentul financiar, pentru care trebuie să se furnizeze în avans estimări detaliate pentru fiecare categorie de costuri, per beneficiar și per pachet de lucru. Înainte de semnarea acordurilor de grant, experții contractați de Comisie evaluează estimările costurilor în raport cu activitățile propuse, pentru a se asigura că acestea sunt rezonabile și neexcesive. Întreprinderea comună plătește apoi cuantumul grantului sub rezerva „implementării corespunzătoare” a pachetelor de lucru, astfel cum a fost evaluată cu ajutorul experților.

3.8.14. Auditul Curții asupra finanțării bazate pe sume forfetare a relevat deficiențe în două domenii:

- lipsa de dovezi cu privire la realizarea unei evaluări *ex ante* solide a costurilor înscrise în buget care stau la baza finanțării pe bază de sumă forfetară;
- contribuții insuficient de precise din partea unora dintre beneficiari pentru anumite livrabile, ceea ce a împiedicat realizarea unei evaluări adecvate.

3.8.15. Curtea a raportat constatări similare pentru alte trei operațiuni cu sume forfetare din cadrul programului Orizont Europa puse în aplicare de Comisie[32].

3.8.16. EU-Rail nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (100 % din cheltuielile sale operaționale în 2025)[33].

---

[32] Punctele 5.24-5.25 și caseta 5.3 din Raportul anual pe 2025.

[33] Raportul anual de activitate consolidat al întreprinderii comune EU-Rail pe 2025, capitolul 4.1.1.

Recomandări

3.8.17. EU-Rail nu are recomandări deschise formulate în rapoartele anuale ale Curții pe 2022, 2023 și 2024, care trebuiau să fie puse în aplicare până în 2025.

3.8.18. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea pentru EU-Rail -2025-1 – Să se estimeze și să se publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

EU-Rail ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de EU-Rail și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate pentru beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

3.8.19. În plus, în ceea ce privește necesitatea de a îmbunătăți procedurile de punere în aplicare a finanțării pe bază de sume forfetare în cadrul programului Orizont Europa, Curtea face trimitere la **recomandarea 5.1** din Raportul său anual pe 2025 privind execuția bugetului UE.

Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (EU-Rail)

Răspunsurile EU-Rail

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.9. Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Introducere

3.9.1. Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC), cu sediul la Luxemburg, a fost înființată în octombrie 2018, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2026[34]. În iulie 2021, Consiliul a adoptat un nou regulament de instituire, prin care a fost prelungită durata de viață și a fost extins mandatul întreprinderii comune în contextul programelor ce țin de cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2033[35]. În 2024, pe baza unei propuneri a Comisiei, Consiliul a modificat regulamentul de instituire a întreprinderii comune, introducând un obiectiv suplimentar care vizează dezvoltarea de fabrici pentru a consolida poziția de lider a Europei în domeniul inteligenței artificiale[36].

3.9.2. EuroHPC este un parteneriat public-privat, care permite punerea în comun de resurse pentru dezvoltarea și introducerea calculului de înaltă performanță și a inteligenței artificiale în Europa. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), statele participante și trei membri privați: Platforma tehnologică europeană pentru calculul de înaltă performanță, *Big Data Value Association* (Asociația pentru valoarea volumelor mari de date) și *European Quantum Industry Consortium* (Consorțiul european al industriei cuantice).

3.9.3. ***Figura 3.9.1*** prezintă date privind bugetul EuroHPC, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de angajamente și plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă activitățile semnificative de infrastructură legate de fabricile de inteligență artificială. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 92 % din bugetul său pentru angajamente și 88 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai EuroHPC crescuse cu 28 % până la nivelul prevăzut în schema sa de personal autorizată.

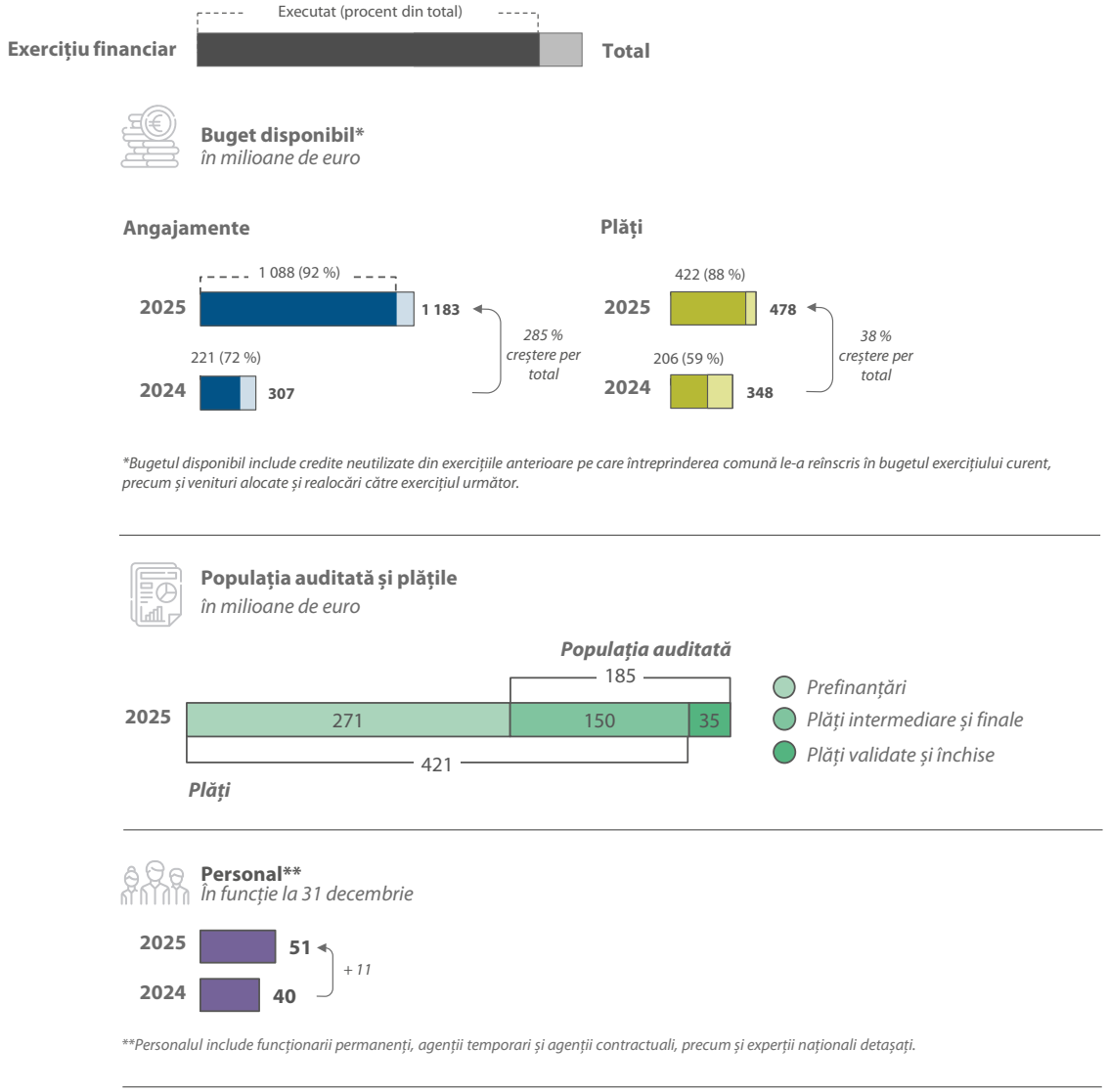
---

[34] Regulamentul (UE) 2018/1488 al Consiliului privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță.

[35] Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488.

[36] Regulamentul (UE) 2024/1732 al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 în ceea ce privește o inițiativă EuroHPC vizând start-upurile pentru a consolida poziția de lider a Europei în domeniul inteligenței artificiale de încredere.

Figura 3.9.1 – Cifre-cheie cu privire la EuroHPC

Sursa: conturile anuale ale EuroHPC pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de euroHPC.

Punerea în aplicare a programelor

3.9.4. ***Figura 3.9.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EuroHPC pentru programul Orizont 2020 cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al optulea an de punere în aplicare a programului), EuroHPC atinsese 74 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor

săi. După cum a raportat Curtea în anii precedenți[37], acest lucru se explică prin nivelul scăzut al contribuțiilor membrilor privați (în jur de 25 de milioane de euro) în comparație cu nivelul-țintă minim de 420 de milioane de euro. Membrii privați nu pot furniza contribuții în natură decât în cazul granturilor pentru inovare (care reprezintă aproximativ 30 % din totalul activităților finanțate prin granturi de întreprinderea comună).

Figura 3.9.2 – Contribuțiile membrilor EuroHPC la programul Orizont 2020

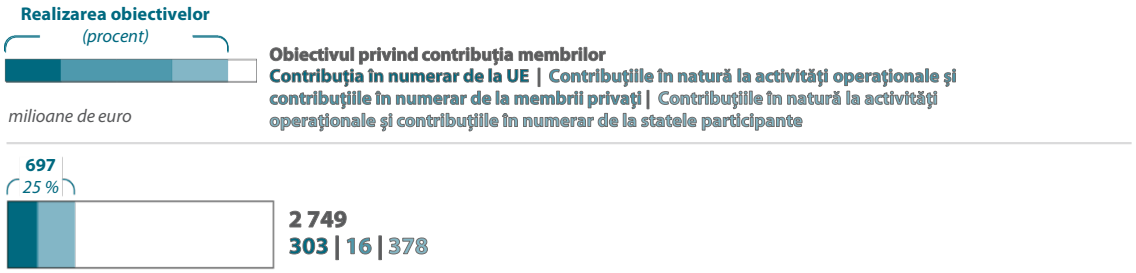
Sursa: conturile anuale ale EuroHPC pentru exercițiul financiar 2025.

3.9.5. ***Figura 3.9.3*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EuroHPC pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), EuroHPC atinsese 25 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Astfel cum a observat Curtea anul trecut[38], atât timp cât mecanismele de finanțare utilizate de euroHPC sau obiectivul privind contribuțiile membrilor privați rămân neschimbate, întreprinderea comună nu va atinge probabil obiectivul semnificativ mai ridicat de 900 de milioane de euro stabilit pentru contribuțiile membrilor privați în contextul CFM 2021-2027.

[37] De exemplu, Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2023 (punctul 3.9.16) și Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024 (punctul 3.9.15).

[38] Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024, punctul 3.9.21.

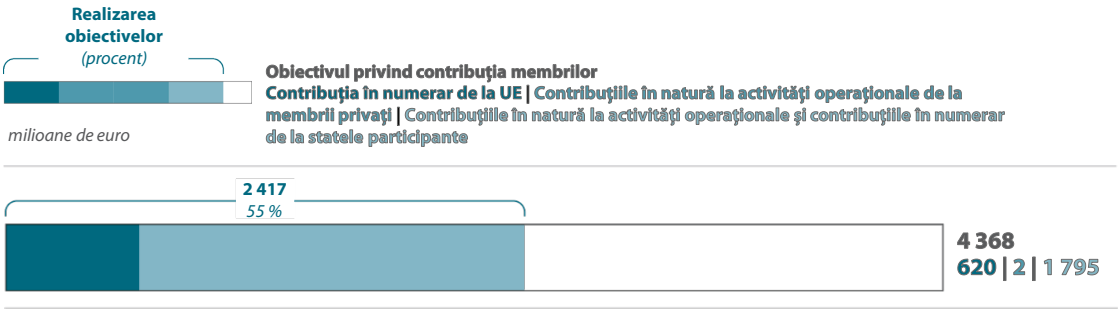
Figura 3.9.3 – Contribuțiile membrilor EuroHPC la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale EuroHPC pentru exercițiul financiar 2025.

3.9.6. ***Figura 3.9.4*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EuroHPC pentru programul Europa digitală și pentru Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), EuroHPC atinsese 55 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.9.4 – Contribuțiile membrilor EuroHPC la programul Europa digitală și MIE

Sursa: conturile anuale ale EuroHPC pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.9.7. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.9.8. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile EuroHPC, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului EuroHPC pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.9.9. În opinia Curții, conturile EuroHPC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.9.10. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EuroHPC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.9.11. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor EuroHPC pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.9.12. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor EuroHPC și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.9.13. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.9.14. Curtea a auditat șase operațiuni de plată din cadrul programului Orizont 2020, două din cadrul programului Orizont Europa și șase din cadrul programului Europa digitală (dintre care patru erau legate de achizițiile publice), eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale EuroHPC din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Curtea a identificat erori cu impact financiar în cazul unei operațiuni din cadrul programului Orizont 2020. Aceste erori au fost cauzate de costuri cu personalul neeligibile din cauza supraestimării de către beneficiar a contribuțiilor sociale ale angajatorului și a depășirii plafonului anual pentru orele declarate per membru al personalului.

3.9.15. Pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont 2020 (care au reprezentat aproximativ 31,5 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), EuroHPC a raportat o rată de eroare reprezentativă de 0,6 % și o rată de eroare reziduală de 0,1 %, pe care le-a calculat pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit al Comisiei. EuroHPC nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (aproximativ 5,5 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), chiar dacă rezultatele auditurilor *ex post* fuseseră puse la dispoziție de Serviciul comun de audit[39].

3.9.16. Pentru cheltuielile din cadrul programului Europa digitală (aproximativ 62 % din plățile sale operaționale în 2025), rezultatele auditurilor *ex post* nu erau încă disponibile din partea Agenției Executive Europene pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA). În ceea ce privește cheltuielile aferente MIE (aproximativ 1 % din plățile sale operaționale din 2025), EuroHPC nu a efectuat niciun audit *ex post* specific.

Recomandări

3.9.17. În ***tabelul 3.9.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. Dintre cele patru recomandări deschise, EuroHPC a pus în aplicare integral două recomandări, o recomandare în majoritatea privințelor și o recomandare în anumite privințe.

[39] Raportul anual de activitate consolidat pe 2025 al întreprinderii comune EuroHPC, capitolul 4.1.2.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

3.9.18. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea pentru EuroHPC -2025-1 – Să se estimeze și să se publice rata de eroare pentru cheltuielile (granturile) aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală

EuroHPC ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile (granturile) aferente programelor Orizont Europa și Europa digitală, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei, de HaDEA și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Tabelul 3.9.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **EuroHPC** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul EuroHPC a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. Întreprinderea comună a implementat și a aplicat principalele proceduri ale abordării sale de control bazate pe analiza riscurilor.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2023	**Recomandarea 1** Curtea a recomandat ca, până la jumătatea anului 2025, **EuroHPC** să susțină reevaluarea de către Comisie a obiectivului privind contribuția membrilor săi privați pentru programele 2021-2027 (Orizont Europa și Europa digitală).	✓		Obiectivul privind contribuția membrilor privați nu a fost reevaluat ca parte a ultimelor două modificări ale regulamentului de instituire a EuroHPC (iunie 2024 și ianuarie 2026), astfel cum se menționează în special în raportul privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderilor comune ale UE aferent exercițiului financiar 2024 pentru EuroHPC [a se vedea punctul 24 litera (c)].
2023	**Recomandarea 2** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **EuroHPC** mai întâi să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentul de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererile de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile sale estimate în materie de cheltuieli.	✓		EuroHPC și-a redus semnificativ excedentul de numerar acumulat, de la 904,7 milioane de euro la sfârșitul anului 2024 la 551,7 milioane de euro la sfârșitul anului 2025 (o scădere de 39 %).
2023	**Recomandarea 3** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **EuroHPC** ar trebui să profite de faptul că dispune de un personal mai numeros pentru a încerca să își atingă obiectivul în materie de recrutare până la sfârșitul anului 2024.	✓		Până la sfârșitul anului 2023, EuroHPC ar fi trebuit să recruteze 39 de noi membri ai personalului pentru a ajunge la echipa completă de 54 de angajați de care avea nevoie pentru a-și pune în aplicare activitățile în CFM 2021-2027. La sfârșitul anului 2025, doar trei posturi erau încă vacante, din care pentru două au fost semnate contracte de muncă în decembrie 2025.

Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță (EuroHPC)

Răspunsurile EuroHPC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.10. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

Introducere

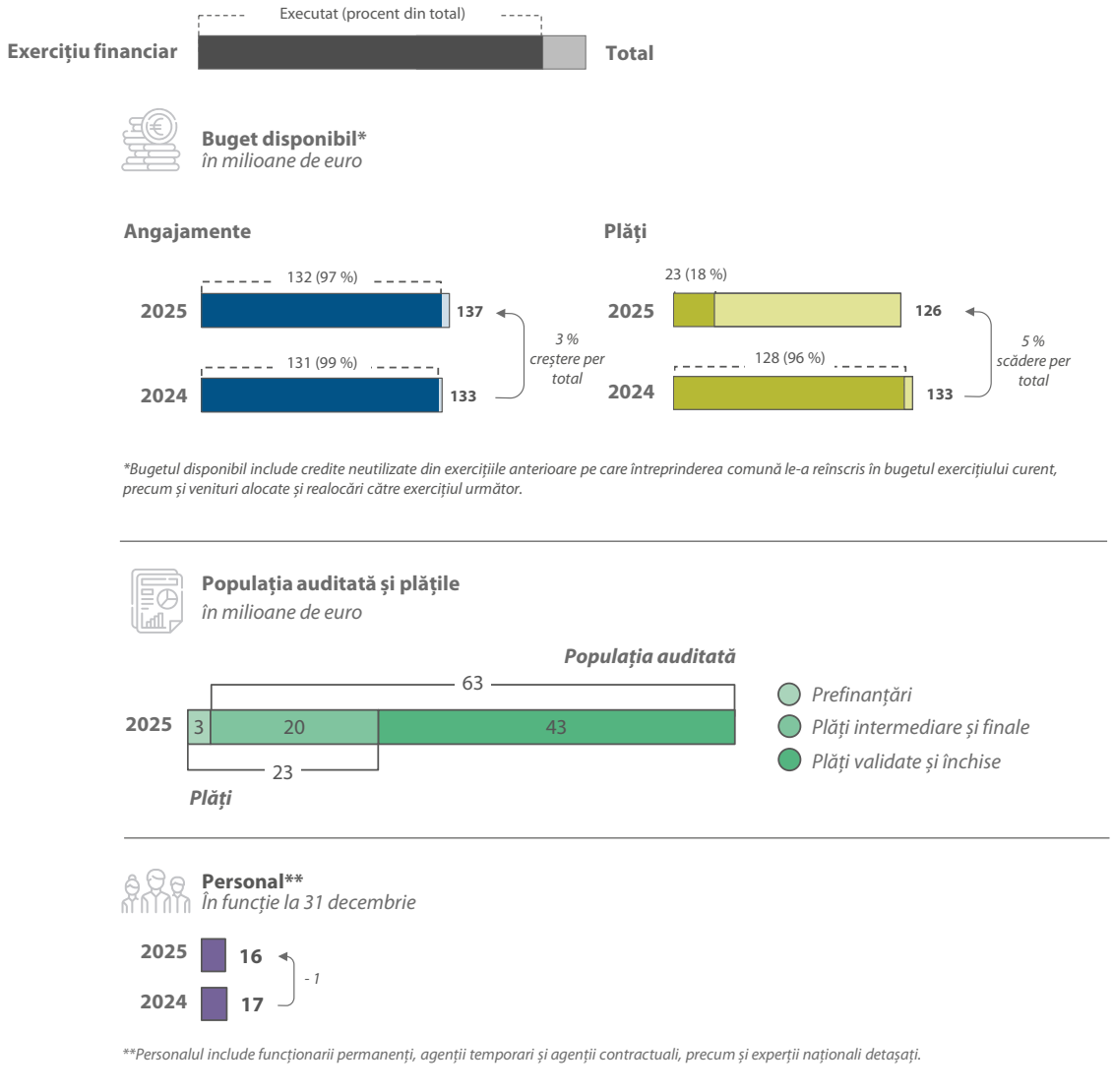
3.10.1. Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[40].

3.10.2. Întreprinderea comună SNS este un parteneriat public-privat menit să faciliteze și să dezvolte poziția de lider industrial în Europa în domeniul rețelelor și serviciilor 5G și 6G. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG CNECT), și Asociația industrială pentru rețele și servicii inteligente 6G (6G-IA).

3.10.3. ***Figura 3.10.1*** prezintă date privind bugetul SNS, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul CA. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 97 % din bugetul său pentru angajamente, dar doar 18 % din bugetul său pentru plăți. Rata scăzută de execuție a bugetului de plăți a fost cauzată de întârzieri în procesul decizional intern al Comisiei, în ceea ce privește dispozițiile în materie de securitate prevăzute la articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul privind programul Orizont Europa, pentru a stabili cadrul pentru cererile de propuneri restricționate sau sensibile din punctul de vedere al securității și lista țărilor evaluate pozitiv a căror participare la astfel de cereri de propuneri era considerată acceptabilă. Întrucât cererile de propuneri din 2025 nu au putut fi lansate înainte de această decizie, întreprinderea comună SNS a trebuit să amâne încheierea acordurilor de grant, precum și plățile de prefinanțare aferente, pentru prima jumătate a anului 2026. În consecință, aproximativ 104 milioane de euro (82 %) din creditele de plată neutilizate au fost realocate bugetului de plăți pentru exercițiile următoare. Numărul de angajați ai SNS a rămas, în linii mari, stabil.

[40] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Figura 3.10.1 – Cifre-cheie cu privire la întreprinderea comună SNS

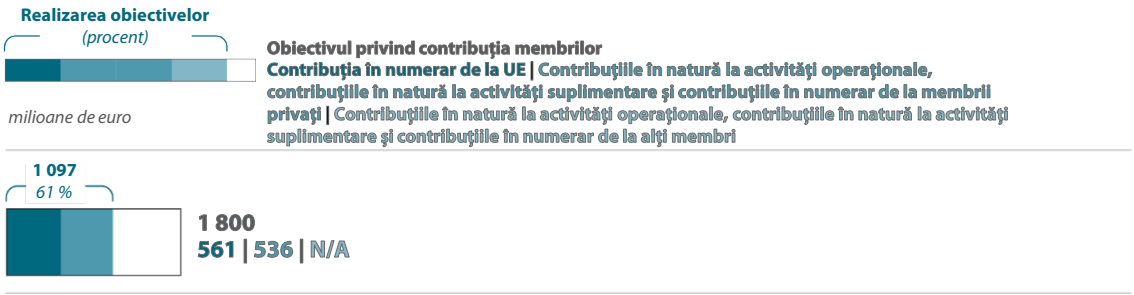

Sursa: conturile anuale ale SNS pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de SNS.

Punerea în aplicare a programelor

3.10.4. ***Figura 3.10.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor SNS pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), SNS atinsese 61 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi.

Figura 3.10.2 – Contribuțiile membrilor SNS la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale SNS pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.10.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune „Rețele și servicii inteligente” (SNS) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.10.6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile SNS, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului SNS pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.10.7. În opinia Curții, conturile SNS aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu

normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.10.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor SNS aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.10.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor întreprinderii comune SNS pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.10.10. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor SNS și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.10.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.10.12. Curtea a auditat cinci operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale SNS din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Niciuna dintre operațiuni nu conținea erori.

3.10.13. SNS nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (100 % din cheltuielile sale operaționale în 2025), chiar dacă rezultatele auditurilor *ex post* fuseseră puse la dispoziție de Serviciul comun de audit al Comisiei.

Recomandări

3.10.14. În ***tabelul 3.10.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. SNS a pus în aplicare în unele privințe singura recomandare deschisă.

3.10.15. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea pentru SNS -2025-1 – Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

SNS ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Tabelul 3.10.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **SNS** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul SNS a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. În prima jumătate a anului 2026, întreprinderea comună a pus în aplicare elemente-cheie ale abordării sale de control bazate pe analiza riscurilor. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida aplicarea sistematică a proceselor subiacente.

Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (SNS)

Răspunsurile SNS

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2025/SNS-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.11. 3.11. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”)

Introducere

3.11.1. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[41]. Ea are la bază primul și al doilea program de parteneriat dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice (EDCTP). Întreprinderea comună și-a dobândit autonomia financiară la 23 noiembrie 2023.

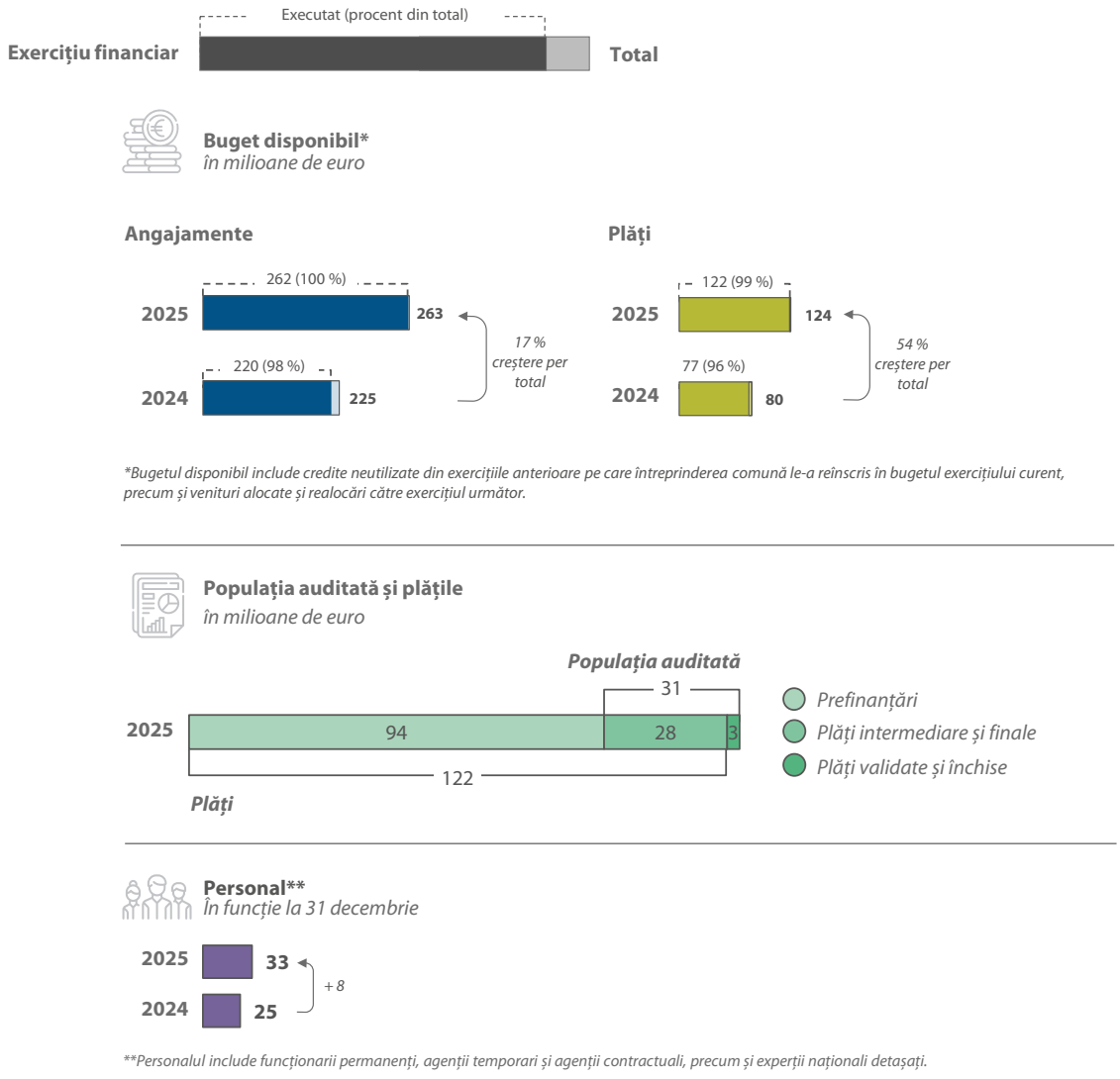
3.11.2. Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” este un parteneriat între UE și Asociația EDCTP care reunește, la momentul prezentului raport, 16 țări europene și 33 de țări africane. Obiectivul său este de a oferi soluții noi pentru reducerea incidenței bolilor infecțioase în Africa Subsahariană și de a consolida capacitățile de cercetare în vederea pregătirii pentru cazurile de reapariție a bolilor infecțioase în regiunea respectivă și la nivel mondial, precum și în vederea gestionării acestora. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie (DG RTD), și Asociația EDCTP.

3.11.3. ***Figura 3.11.1*** prezintă date privind bugetul EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă nevoile sale de plată care decurg din implementarea proiectelor din cadrul cererilor de propuneri din exercițiile anterioare și costurile administrative mai ridicate. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 100 % din bugetul său pentru angajamente și 98 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” crescuse cu 32 % până la nivelul prevăzut în schema sa de personal autorizată.

[41] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”)

Figura 3.11.1 – Cifre-cheie cu privire la EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

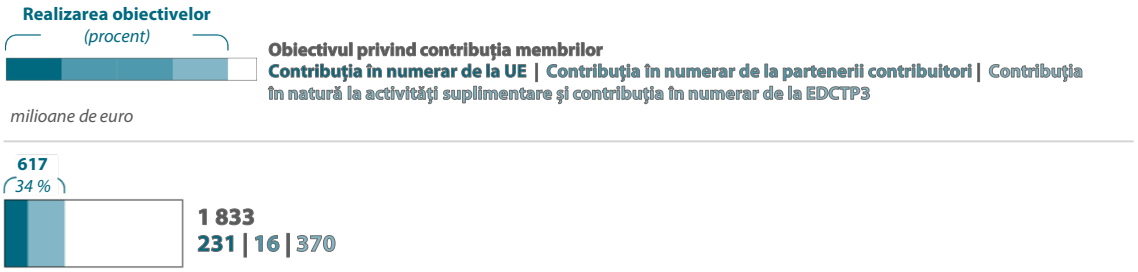
Sursa: conturile anuale ale EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”.

Punerea în aplicare a programelor

3.11.4. ***Figura 3.11.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” pentru programul Orizont Europa cu contribuțiile efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale întreprinderii comune. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” atinsese 34 % din obiectivul stabilit pentru contribuțiile membrilor săi. Acest lucru se explică în principal prin nivelul scăzut al contribuțiilor în numerar din partea partenerilor contribuitori

(17 milioane de euro sau aproximativ 4 % din obiectivul de 400 de milioane de euro) și prin nivelul scăzut de realizare a contribuției din partea UE (231 de milioane de euro sau 26 % din obiectivul de 883 de milioane de euro).

Figura 3.11.2 – Contribuțiile membrilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” la programul Orizont Europa

Sursa: conturile anuale ale EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.11.5. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.11.6. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului întreprinderii comune pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.11.7. În opinia Curții, conturile EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.11.8. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.11.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, cu excepția efectelor aspectului descris la punctele care prezintă baza pentru opinia cu rezerve, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Baza pentru opinia cu rezerve

3.11.10. În 2025, Curtea a auditat un eșantion de cinci operațiuni, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Toate cele cinci operațiuni erau legate de plăți de granturi din cadrul programului Orizont Europa. Curtea a constatat că patru dintre cele cinci operațiuni au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare din cauza

declarării în exces a unor costuri cu personalul de către beneficiar, problemă care nu a fost detectată de întreprinderea comună.

3.11.11. În cazul primei operațiuni, auditul Curții a constatat că aproximativ 8 % din suma auditată era neconformă deoarece tarifele zilnice fuseseră calculate incorect. Curtea a raportat o constatare similară, împreună cu utilizarea unui curs de schimb incorect, pentru cea de a doua operațiune, în care a identificat o eroare de aproximativ 14 %. În ceea ce privește cea de a treia operațiune, calculul numărului de zile permise pentru a fi declarate era incorect, ceea ce a dus la o eroare de aproximativ 5 %.
În legătură cu a patra operațiune, Curtea a observat că fusese declarat un nivel ridicat de prime neeligibile, fuseseră utilizate cursuri de schimb incorecte și fuseseră plătite diurne unor persoane care nu lucrau pentru beneficiar; aceste nereguli au condus la o eroare globală la nivelul operațiunii de aproximativ 67 %.

Alte aspecte

3.11.12. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.11.13. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.11.14. EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale din cadrul programului Orizont Europa (100 % din cheltuielile sale operaționale în 2025).

Recomandări

3.11.15. În ***tabelul 3.11.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până în 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale odată ce acestea și-au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” a pus în aplicare în majoritatea privințelor singura recomandare deschisă.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”)

3.11.16. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea pentru EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” - 2025-1 – Să se estimeze și să se publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa

EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Orizont Europa, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Serviciul comun de audit al Comisiei și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Tabelul 3.11.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderea comună ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.			În 2025, directorul EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” a aprobat „abordarea comună de punere în aplicare a strategiei de control aferente programului Orizont Europa”, care stabilește o abordare armonizată pentru punerea în aplicare a controalelor *ex ante* și *ex post* pentru plățile aferente granturilor din cadrul programului Orizont Europa. În cadrul auditului său din 2025 cu privire la cinci operațiuni de plată din cadrul programului Orizont Europa, Curtea a identificat în mod frecvent un nivel semnificativ de eroare în ceea ce privește costurile cu personalul declarate (a se vedea punctele ***3.11.10*** și ***3.11.11***). Acest lucru indică faptul că întreprinderea comună trebuie încă să își îmbunătățească sistemele de control intern. Cu toate acestea, Curtea ia notă de faptul că, în 2025 și în prima jumătate a anului 2026, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” a pus în aplicare principalele proceduri ale abordării sale de control bazate pe analiza riscurilor.

Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”)

Răspunsurile întreprinderii comune EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

3.12. Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC)

Introducere

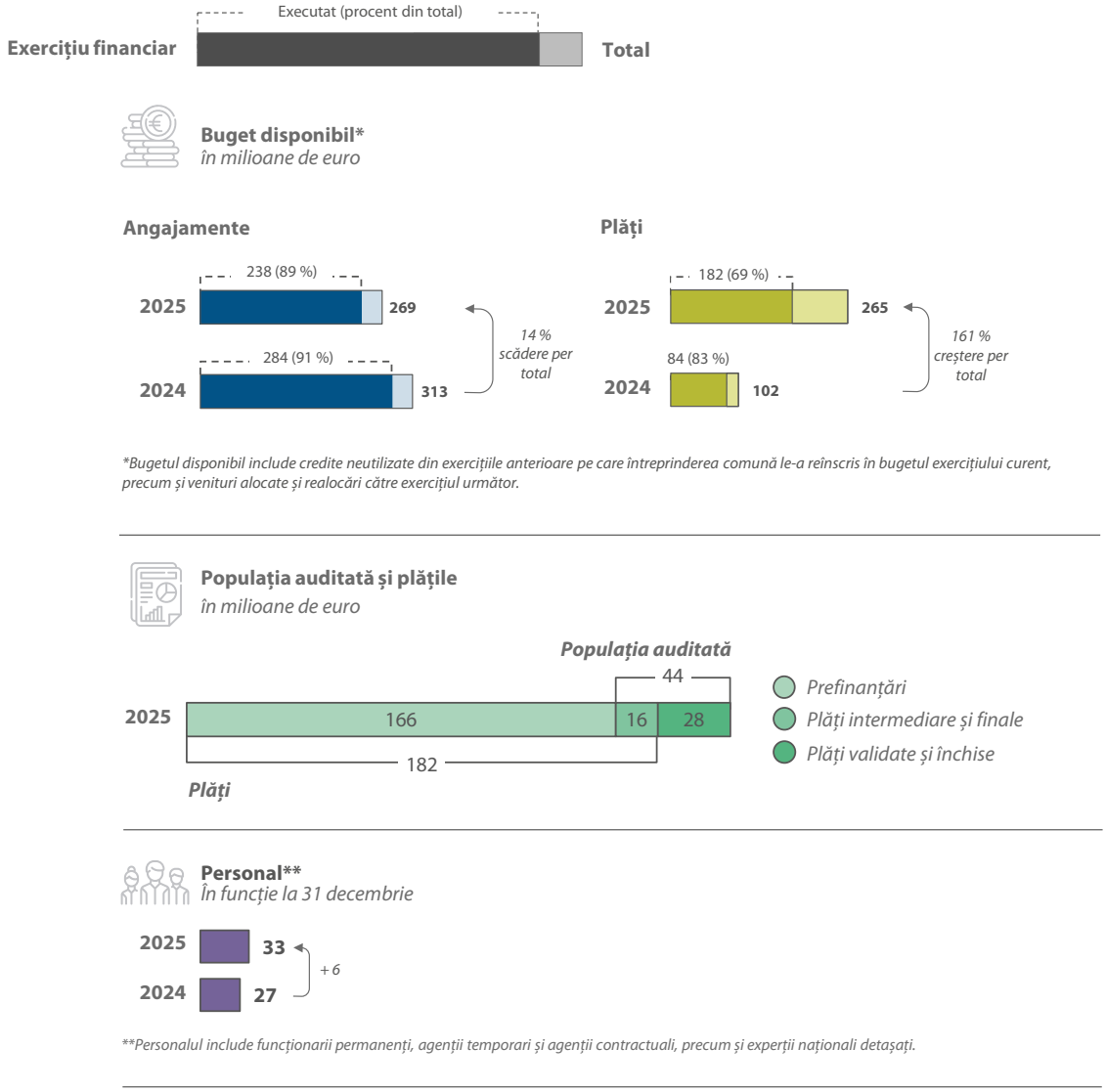
3.12.1. Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC), cu sediul la București, a fost înființat în mai 2021 în cadrul programului Europa digitală, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2029[42]. Întreprinderea comună și-a dobândit autonomia financiară la 24 septembrie 2024. Membrii săi sunt UE, reprezentată de Comisie, și statele membre ale UE.

3.12.2. ECCC colaborează cu Rețeaua de centre naționale de coordonare pentru a sprijini inovarea și politica industrială în domeniul securității cibernetice, în cooperare cu industria, IMM-uri, organizații europene de cercetare și de standardizare, entități publice și părți interesate care activează în domeniul securității cibernetice.

3.12.3. ***Figura 3.12.1*** prezintă date privind bugetul ECCC, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă nevoile sale de plată acumulate semnificative care decurg din granturile și activitățile legate de infrastructură din cadrul programelor Europa digitală și Orizont Europa pentru care au fost angajate fonduri în 2025 și în exercițiile anterioare. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 89 % din bugetul său pentru angajamente și 69 % din bugetul său pentru plăți. Numărul de angajați ai ECCC crescuse cu 22 % până la nivelul prevăzut în schema sa de personal autorizată.

[42] Regulamentul (UE) 2021/887 al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a Centrului european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și a Rețelei de centre naționale de coordonare.

Figura 3.12.1 – Cifre-cheie cu privire la ECCC

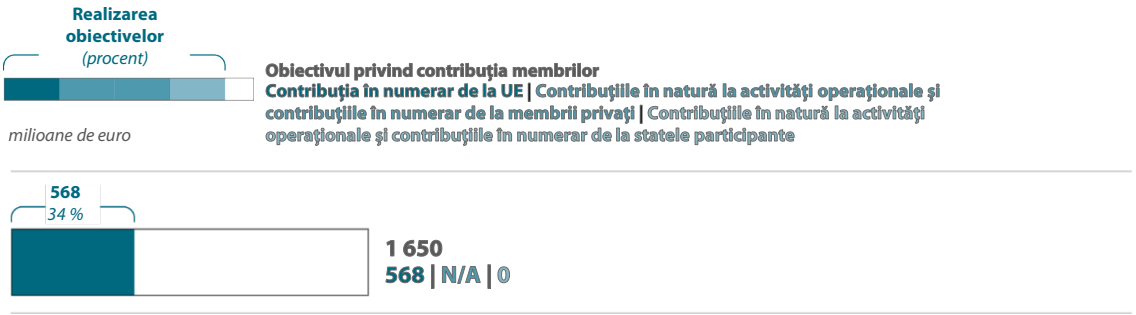
Sursa: conturile anuale ale ECCC pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de ECCC.

Punerea în aplicare a programelor

3.12.4. Articolul 21 din regulamentul de instituire a ECCC precizează că activitățile ECCC din cadrul programelor Europa digitală și Orizont Europa sunt, în principiu, finanțate de Comisie (DG CNECT), în timp ce acțiunile comune sunt finanțate în mod egal de Comisie și prin contribuții voluntare din partea statelor membre (în calitatea acestora de alți membri ai ECCC). Dispoziția stabilește un obiectiv maxim pentru contribuția în numerar a Comisiei la activitățile ECCC din cadrul programului Europa digitală (aproximativ 1 650 de milioane de euro), dar nu prevede un obiectiv și pentru activitățile ECCC din cadrul programului Orizont Europa.

3.12.5. ***Figura 3.12.2*** prezintă o imagine de ansamblu care compară obiectivele privind contribuțiile membrilor la programul Europa digitală cu contribuțiile totale efective ale acestora (în numerar și în natură), astfel cum au fost raportate în conturile anuale ale ECCC. Până la sfârșitul anului 2025 (al cincilea an de punere în aplicare a programului), ECCC atinsese 34 % din obiectivul privind contribuția în numerar a Comisiei, în timp ce statele membre nu aduseseră încă contribuții voluntare la acțiunile comune ale ECCC.

Figura 3.12.2 – Contribuțiile membrilor ECCC la programul Europa digitală

Sursa: conturile anuale ale ECCC pentru exercițiul financiar 2025.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.12.6. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii Centrului european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.12.7. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile ECCC, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului ECCC pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.12.8. În opinia Curții, conturile ECCC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a ECCC la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.12.9. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor ECCC aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.12.10. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor ECCC pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.12.11. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor ECCC și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.12.12. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.12.13. Curtea a auditat patru operațiuni de plată din cadrul programului Europa digitală, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale ECCC din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Niciuna dintre operațiuni nu conținea erori.

3.12.14. ECCC nu a calculat o rată de eroare estimată pentru operațiunile sale aferente granturilor din cadrul programului Europa digitală (100 % din plățile sale operaționale în 2025), chiar dacă rezultatele auditurilor *ex post* fuseseră puse la dispoziție de Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA).

Recomandări

3.12.15. ECCC nu are recomandări deschise dintre cele formulate în Raportul anual al Curții pe 2024, care trebuiau să fi fost puse în aplicare până în 2025.

3.12.16. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea pentru ECCC -2025-1 – Să estimeze și să publice rata de eroare pentru cheltuielile aferente programului Europa digitală

ECCC ar trebui să estimeze și să publice, în viitoarele sale rapoarte anuale de activitate, o rată de eroare pentru cheltuielile aferente programului Europa digitală, bazată pe:

— orientările Comisiei pentru raportul anual de activitate referitoare la calcularea ratei de eroare detectată, a ratei de eroare reziduală și a expunerii financiare exprimate ca sumă expusă riscului, precum și pe

— datele furnizate de Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA) și de Curtea de Conturi Europeană cu privire la cele mai recente rate de eroare identificate în cadrul auditurilor *ex post* efectuate la beneficiarii săi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2027.

Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică (ECCC)

Răspunsurile ECCC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

Întreprinderea comună care funcționează sub egida Euratom

3.13. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Introducere

3.13.1. Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E – *Fusion for Energy*) a fost înființată în aprilie 2007, pe o perioadă de 35 de ani[43]. Una dintre principalele sale sarcini este de a furniza contribuția Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) la Organizația Internațională ITER pentru Energia de Fuziune (OI ITER), responsabilă de implementarea proiectului ITER. De asemenea, F4E contribuie la mai multe proiecte internaționale legate de reactoarele de fuziune experimentale, de exemplu în contextul acordului privind abordarea extinsă cu Japonia[44]. Instalațiile principale de fuziune sunt situate la Cadarache, Franța (statul-gazdă al ITER), iar sediul F4E se află la Barcelona. Membrii săi sunt Euratom, reprezentată de Comisie, statele membre ale Euratom și statele asociate ale Euratom (în prezent, Elveția).

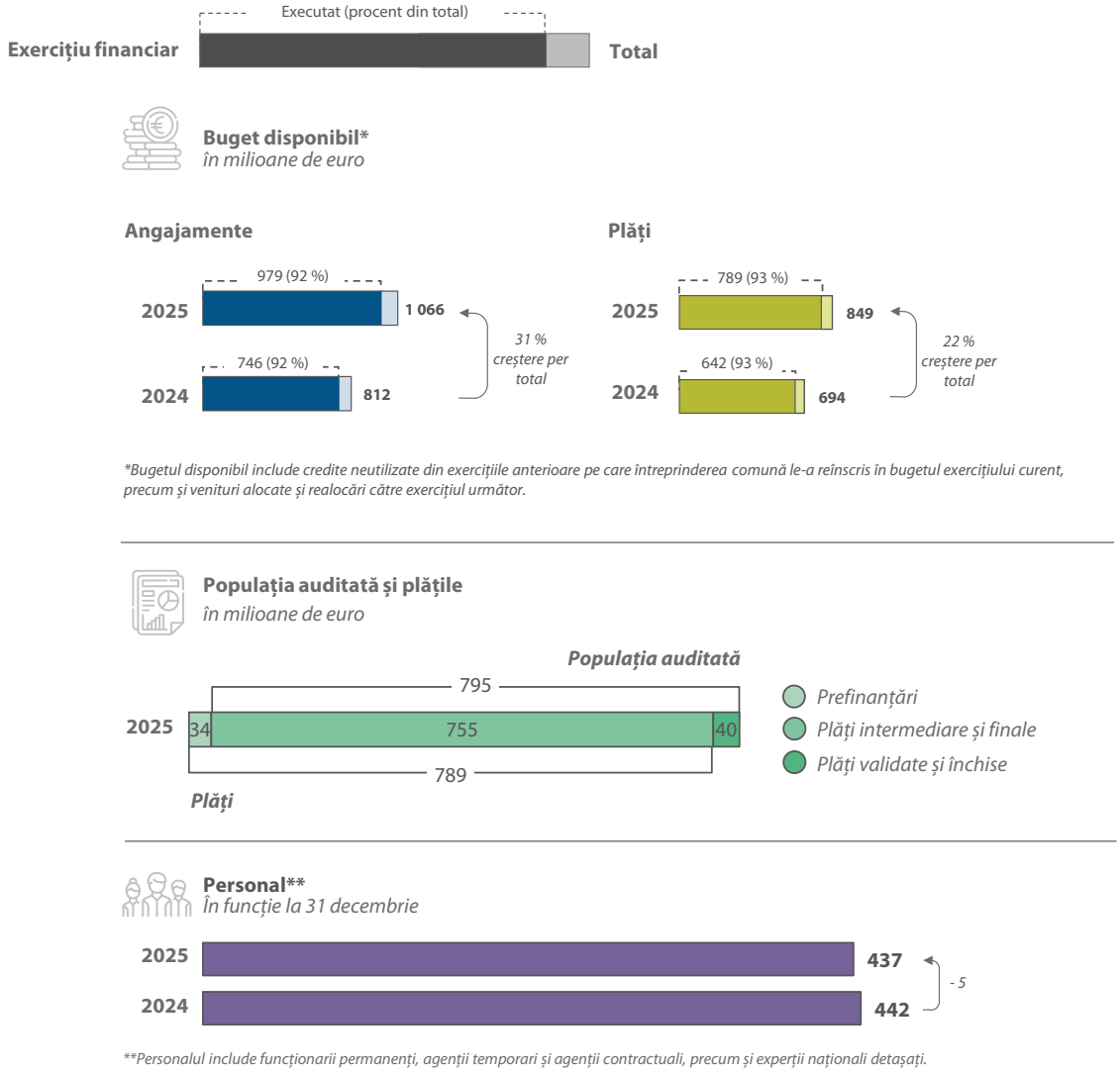
3.13.2. ***Figura 3.13.1*** prezintă date privind bugetul F4E, inclusiv execuția acestuia, populația auditată și personalul său. Majorarea bugetului de angajamente și plăți al întreprinderii comune pentru 2025 reflectă realocările semnificative ale creditelor neutilizate din exercițiile anterioare legate de contribuțiile statului-gazdă al ITER și de activitățile OI ITER. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună a executat 92 % din bugetul său pentru angajamente și 93 % din bugetul său pentru plăți. Rata de reportare a creditelor bugetare administrative nediferențiate (aproximativ 87 de milioane de euro) a fost de 8,6 %. Numărul de angajați ai F4E a rămas, în linii mari, stabil.

[43] Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune.

[44] Articolul 4 din Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Figura 3.13.1 – Cifre-cheie cu privire la F4E

Sursa: conturile anuale ale F4E pentru exercițiile financiare 2024 și 2025; cifre privind personalul puse la dispoziție de F4E.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

3.13.3. Abordarea de audit a Curții, care constituie baza pentru opinia exprimată de aceasta, responsabilitățile conducerii întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E) și ale persoanelor însărcinate cu guvernanța, precum și responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***.

3.13.4. Curtea a auditat următoarele:

(a) conturile F4E, care cuprind situațiile financiare și rapoartele privind execuția bugetului F4E pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

3.13.5. În opinia Curții, conturile F4E aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a F4E la 31 decembrie 2025, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Paragraf de evidențiere a unui aspect

3.13.6. Curtea atrage atenția asupra notei 5.4.2 din conturile anuale pentru 2025 ale întreprinderii comune F4E, în care costul total al îndeplinirii obligațiilor care îi revin acesteia pentru punerea în aplicare a proiectului ITER și a acordului privind abordarea extinsă cu Japonia (așa-numita „estimare la finalizare”) este evaluat la 27,5 miliarde de euro (la valorile din 2025) față de 25,8 miliarde de euro (la valorile din 2024). Creșterea respectivă rezultă în principal din scenariul de referință revizuit pentru ITER.

Acest aspect nu este de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

3.13.7. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor F4E aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2025 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Paragraf de evidențiere a unui aspect

3.13.8. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra notei 5.4.4 din conturile F4E, care descrie reducerea contribuției statului-gazdă al ITER (Franța) de la 126,6 milioane de euro la 60 de milioane de euro în credite de plată. Pe baza schimbului de scrisori dintre autoritățile franceze și Comisie, reducerea de mai sus ar trebui regularizată înainte de sfârșitul cadrului financiar multianual 2021-2027.

Acest aspect nu este de natură să ducă la formularea unei opinii modificate.

Plăți

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de plăți subiacente conturilor

3.13.9. Pe baza activităților pe care le-a desfășurat, astfel cum sunt descrise în ***secțiunea 3.1*** și în ***anexa II***, Curtea nu a identificat niciun element care să o determine să creadă că plățile subiacente conturilor F4E pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2025 nu sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Alte aspecte

3.13.10. Fără a pune sub semnul întrebării opinia exprimată mai sus, Curtea atrage atenția asupra faptului că, începând cu opinia sa referitoare la exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2025, oferă o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor de plată subiacente conturilor F4E și a modificat metodologia utilizată pentru cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice. Sfera de aplicare a acestor modificări este descrisă mai detaliat în ***anexa II***.

3.13.11. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea plăților

3.13.12. Curtea a auditat 20 de operațiuni de plată legate de cheltuieli operaționale și o operațiune legată de cheltuieli administrative, eșantionate aleatoriu din toate plățile intermediare/finale ale F4E din 2025 și din prefinanțările validate și închise, pentru a evalua legalitatea și regularitatea plăților acestei întreprinderi comune. Nicio operațiune nu a fost afectată de erori cu impact financiar.

3.13.13. Cu toate acestea, într-un caz, Curtea a raportat o eroare necuantificabilă legată de deficiențe în gestionarea și punerea în aplicare de către F4E a unui contract-cadru. Această situație a fost consecința nelansării de către întreprinderea comună a unei noi proceduri de achiziții publice în urma unei creșteri substanțiale a plafonului inițial de plăți al contractului. Curtea a observat că valoarea totală a plăților efectuate de întreprinderea comună până în prezent în cadrul acestui contract se situa sub plafonul inițial.

Alte observații

3.13.14. După cum a raportat Curtea anul trecut[45], în iunie 2024, OI ITER a propus Consiliului ITER un plan de proiect revizuit, cu noi parametri de referință care să îi înlocuiască pe cei conveniți în 2016. Planul include mai multe modificări tehnice importante ale proiectului ITER, care pot afecta în mod semnificativ amploarea contribuțiilor în natură către F4E. Deși a recunoscut că era necesară o ajustare a parametrilor de referință pentru a rezolva întârzierile semnificative existente, în principal prin simplificarea implementării proiectului, Curtea a observat că ajustarea a crescut considerabil expunerea F4E la riscuri juridice, tehnice, economice, financiare și legate de durabilitate. Până la sfârșitul anului 2025, întreprinderea comună inclusese aceste riscuri principale în registrul său al riscurilor.

3.13.15. Consiliul a aprobat finanțarea Euratom până în 2028. Conform notei 5.4.2 din conturile anuale ale întreprinderii comune F4E pentru 2025, costul total al îndeplinirii obligațiilor care îi revin pentru punerea în aplicare a proiectului ITER și a acordului privind abordarea extinsă cu Japonia (așa-numita „estimare la finalizare”) a crescut însă și mai mult. Cauza principală este prelungirea considerabilă a fazei de construcție a ITER, de la 2025 (prima plasmă) până în anul 2035 (demararea operațiunilor de cercetare), ceea ce a dus la creșterea contribuțiilor anuale în numerar ale F4E la OI ITER. Întreprinderea comună a evaluat aceste obligații la 27,5 miliarde de euro la sfârșitul exercițiului 2025, față de suma de 25,8 miliarde de euro estimată la sfârșitul exercițiului 2024.

[45] Raportul anual privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2024, punctele 3.13.14-3.13.16.

3.13.16. Modificările în curs ale cerințelor tehnice de proiectare ale Organizației Internaționale ITER riscă să genereze costuri suplimentare și întârzieri în ceea ce privește contribuția F4E la construirea proiectului ITER. Modificările tehnice aduse proiectului ITER de noii parametri de referință ai ITER pot amplifica și mai mult acest risc.

Recomandări

3.13.17. În ***tabelul 3.13.1*** sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2022, pe 2023 și pe 2024 care trebuiau puse în aplicare până la sfârșitul anului 2025. În general, Curtea urmărește situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor sale atunci când acestea au atins termenul de punere în aplicare, dar, în majoritatea cazurilor, nu mai târziu de trei ani de la acest termen. F4E a pus în aplicare integral cele două recomandări rămase deschise.

3.13.18. Pe baza constatărilor formulate pentru exercițiul 2025, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea F4E -2025-1 – Să consolideze cooperarea cu OI ITER în ceea ce privește cerințele de proiectare

F4E ar trebui să își consolideze cooperarea cu OI ITER pentru a reduce la minimum efectele modificărilor de proiectare aduse sferei proiectului și pentru a susține stabilitatea soluțiilor de proiectare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2027.

Tabelul 3.13.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
2023	**Recomandarea 4** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **F4E** să instituie o funcție centralizată de coordonare și de gestionare a prestatorilor externi de servicii și să adopte o metodologie cuprinzătoare de evaluare periodică a nevoilor sale totale de resurse umane (personal statutar și prestatori externi de servicii) pe baza volumului de muncă și a competențelor necesare. Întreprinderea comună ar trebui, de asemenea, să își completeze registrul riscurilor cu cele mai importante riscuri antrenate de nivelul ridicat de utilizare a prestatorilor externi de servicii pe termen lung.			În 2025, coordonarea și gestionarea prestatorilor externi de servicii au fost centralizate în cadrul departamentului F4E care se ocupă de controlul proiectului, de lanțul de aprovizionare și de finanțe. Acest departament include biroul de management al proiectului, care este responsabil de coordonarea centrală a prestatorilor externi de servicii. Un grup de experți externi independenți a finalizat evaluarea nevoilor actuale și preconizate ale F4E în materie de forță de muncă (inclusiv prestatori externi de servicii). Acesta a concluzionat că utilizarea de către F4E a prestatorilor externi de servicii era rezonabilă și se situa în limite comparabile cu cele întâlnite în proiecte de inginerie similare, corespunzând cerințelor și nevoilor reale ale proiectului.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Anul	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
			Nivelul de punere în aplicare	Observații
				Cel mai recent registru al riscurilor al F4E a fost actualizat pentru a include toate principalele riscuri potențiale asociate utilizării pe termen lung și la un nivel ridicat a prestatorilor externi de servicii.
2023	**Recomandarea 5** Curtea a recomandat ca, până la jumătatea anului 2025, **F4E** ar trebui să pună în aplicare un proces integrat de gestionare a riscurilor în cadrul său de control intern cu scopul de a-și gestiona riscurile în mod eficace.			În 2025, F4E a implementat cadrul său de control intern, care include un proces integrat de management al riscurilor. În februarie 2026, departamentul de control intern al F4E a finalizat auditul privind eficacitatea sistemului de management al riscurilor din cadrul întreprinderii comune. Pe baza acestui raport, conducerea F4E a aprobat un plan de acțiune destinat integrării complete a strategiei de control a F4E și a procesului de management al riscurilor.

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E)

Răspunsurile F4E

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2025/F4E-Replies-SAR-JUS-2025_RO.pdf

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Petri Sarvamaa, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în data de 16 septembrie 2026.

Pentru Curtea de Conturi

Tony Murphy
Președinte

Anexa I – Lista întreprinderilor comune și a organismelor asimilate ale UE acoperite de acest raport

Acronim	Denumirea completă
SESAR 3	Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian în contextul cerului unic european
CA	Întreprinderea comună pentru o aviație curată
IHI	Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății”
Clean H2	Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat
Întreprinderea comună pentru cipuri	Întreprinderea comună pentru cipuri
CBE	Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa
EU-Rail	Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei
EuroHPC	Întreprinderea europeană comună pentru calculul de înaltă performanță
SNS	Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente”
EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”
ECCC	Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică
F4E	Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune

Anexa II – Abordarea și metodologia auditului

Această anexă prezintă abordarea și metodologia Curții pentru auditarea fiabilității conturilor întreprinderilor comune și organismelor asimilate ale UE (denumite în continuare, în mod colectiv, „întreprinderile comune”) și a regularității operațiunilor de venituri și de plăți care stau la baza acestor conturi.

Metodologia de audit a Curții este conformă cu standardele internaționale de audit (ISA) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants* – IFAC) și de Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (*International Organization of Supreme Audit Institutions* – INTOSAI). Metodologia asigură faptul că concluziile auditului Curții se sprijină pe probe de audit suficiente și adecvate.

Curtea și-a conceput abordarea de audit astfel încât să ofere utilizatorilor vizați ai prezentului raport opinii de audit separate pentru fiecare întreprindere comună, bazate pe:

(a) o *asigurare rezonabilă* cu privire la fiabilitatea conturilor;

(b) o *asigurare rezonabilă* cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor;

(c) o *asigurare limitată* cu privire la legalitatea și regularitatea plăților.

De asemenea, Curtea pune la dispoziția utilizatorilor săi două opinii pentru toate întreprinderile comune în ansamblu, bazate pe:

(a) o *asigurare rezonabilă* cu privire la legalitatea și regularitatea veniturilor și

(b) o *asigurare rezonabilă* cu privire la legalitatea și regularitatea plăților.

PARTEA ÎNTÂI – Abordarea auditului în ceea ce privește fiabilitatea conturilor

Curtea examinează conturile întreprinderilor comune pentru a le evalua fiabilitatea. Aceste conturi cuprind:

(a) situațiile financiare individuale ale întreprinderilor comune (care includ bilanțul, contul de profit și pierdere, situația fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile, alături de o serie de alte note explicative) și

(b) rapoartele privind execuția bugetară.

Conturile individuale ar trebui să prezinte în mod adecvat, sub toate aspectele semnificative:

(a) situația financiară a întreprinderilor comune la sfârșitul exercițiului;

(b) rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar și

(c) modificările în structura activelor nete aferente exercițiului încheiat.

În cadrul auditului său, Curtea:

(a) dobândește o înțelegere a sistemelor de gestiune și control, în special a principalelor componente ale controlului intern și a mediului de control contabil;

(b) verifică principalele proceduri contabile și procesul de închidere a exercițiului;

(c) analizează coerența și verosimilitatea principalelor date contabile;

(d) analizează și reconciliază conturi și solduri și verifică informațiile conexe;

(e) efectuează teste de fond și proceduri analitice cu privire la angajamente, plăți și posturi specifice din bilanț, pe baza unor eșantioane reprezentative și a considerentelor legate de pragul de semnificație;

(f) examinează procedurile contabile și bugetare;

(g) evaluează dacă prezentarea generală a situațiilor financiare este în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil;

(h) utilizează activitatea altor auditori, astfel cum se prevede la articolul 70 alineatul (6) din Regulamentul financiar al UE, în conformitate cu standardele internaționale de audit;

(i) verifică dacă politicile contabile sunt adecvate și dacă estimările contabile și informațiile aferente prezentate de conducere sunt rezonabile;

(j) evaluează caracterul adecvat al utilizării de către conducere a principiului continuității activității în contabilitate;

(k) evaluează dacă conturile, inclusiv toate informațiile prezentate, reflectă în mod fidel operațiunile și evenimentele subiacente.

PARTEA A DOUA – Abordarea auditului în ceea ce privește regularitatea operațiunilor de venituri și de plăți subiacente conturilor

Pentru a evalua dacă operațiunile de venituri subiacente conturilor respectă normele și reglementările UE, Curtea se bazează în principal pe examinarea sistemelor relevante de gestiune și control din cadrul întreprinderilor comune. În plus, se testează în mod direct un eșantion de operațiuni.

Abordarea pe care o aplică Curtea pentru evaluarea conformității operațiunilor de plăți subiacente conturilor cu normele și reglementările UE constă în principal în testarea directă a unui eșantion de operațiuni. Testarea este completată de o examinare a sistemelor de gestiune și control.

Examinarea sistemelor de gestiune și de control

Pentru fiecare întreprindere comună, Curtea examinează:

(a) evaluările și rezultatele auditurilor efectuate de auditorul intern al agenției sau de coordonatorul controlului intern;

(b) evaluările și rezultatele auditurilor efectuate de Serviciul de Audit Intern al Comisiei;

(c) raportul anual de activitate al întreprinderii comune și declarația de asigurare a directorului acesteia.

Pe lângă activitățile de examinare descrise mai sus, Curtea evaluează controalele-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale întreprinderilor comune, astfel încât să poată concepe proceduri de audit adecvate.

În cazul în care identifică deficiențe grave în materie de control intern, Curtea încearcă, dacă este posibil, să cuantifice impactul acestora și să ajusteze evaluarea riscurilor pentru anul următor.

Testarea operațiunilor de venituri și de plăți

Curtea efectuează o analiză anuală a riscurilor, bazată pe rezultatele auditurilor sale anterioare și pe evaluarea sistemelor de gestiune și de control ale întreprinderilor comune. Ulterior, pentru a determina dimensiunea eșantioanelor, Curtea împarte populația auditată de operațiuni de venituri și de plăți în categorii de risc ridicat, mediu și scăzut.

De asemenea, Curtea analizează măsura în care poate folosi în mod eficient activitatea deja desfășurată de alți auditori. În cazul în care dorește să utilizeze rezultatele controalelor acestora în activitatea sa de audit, în conformitate cu standardele internaționale de audit, Curtea evaluează independența și competența celorlalți auditori, precum și sfera și caracterul adecvat al activității acestora.

Pentru a audita veniturile, Curtea verifică contribuțiile primite de la bugetul UE, de la alți membri sau de la țările participante în raport cu bugetul adoptat al fiecărei întreprinderi comune și cu obligațiile stabilite în regulamentele de instituire și în acordurile încheiate cu membrii și evaluează procedurile instituite de fiecare întreprindere comună pentru colectarea altor venituri, dacă este cazul.

Pentru operațiunile de plăți, Curtea utilizează metoda de *eșantionare pe bază de unități monetare* stratificată pentru a selecta plățile și apoi, la un nivel inferior, elementele individuale din cadrul unei operațiuni. Atunci când este necesar, Curtea selectează operațiuni de plată suplimentare pe baza unei analize a riscurilor. În cazul fiecărei operațiuni selectate, Curtea examinează modul în care a fost calculată suma aferentă plății. Aceasta presupune urmărirea parcursului operațiunii de la nivelul conturilor bugetare până la destinatarul final (de exemplu, beneficiarul unui acord de grant sau o societate care furnizează lucrări ori servicii atribuite în urma unei proceduri de achiziții publice) și verificarea conformității la fiecare nivel.

Curtea determină dacă plata a fost efectuată în scopurile aprobate de buget și prevăzute în legislație și dacă acestea respectau legile și reglementările aplicabile ale UE. Acestea includ normele financiare (TFUE și regulamentul financiar al fiecărei întreprinderi comune), legislația de bază care stabilește politica, programul sau activitatea în cauză, orice norme sau reglementări instituite în conformitate cu legislația de bază respectivă și cadrul contractual.

Curtea examinează cheltuielile la momentul la care acestea au fost efectuate, înregistrate și acceptate de întreprinderea comună sau la momentul în care au fost efectuate de destinatarii finali ai fondurilor UE în desfășurarea activităților și au fost acceptate ulterior de întreprinderea comună („cheltuieli acceptate”). În practică, aceasta înseamnă că populația auditată de Curte cuprinde plăți intermediare și plăți finale. Curtea nu examinează plățile de prefinanțare (plățile în avans) la momentul la care au fost efectuate, ci după ce:

(a) s-au înregistrat progrese în activitățile finanțate sau au fost suportate costuri la nivelul destinatarului final (de exemplu, beneficiarul unui acord de grant sau o societate care furnizează lucrări sau servicii atribuite în urma unei proceduri de achiziții publice); și

(b) întreprinderea comună care gestionează fondurile UE a acceptat utilizarea finală a fondurilor (progresele realizate sau costurile conexe), prin validarea și închiderea plății în avans.

Evaluarea rezultatelor testelor efectuate de Curte pe operațiuni

O „eroare” este definită de Curte ca fiind o sumă de bani care nu ar fi trebuit să fie plătită de la bugetul întreprinderii comune. Erori apar atunci când banii nu sunt utilizați în conformitate cu legislația aplicabilă sau cu normele aplicabile specifice.

O eroare poate afecta întreaga sumă implicată într-o operațiune individuală sau doar o parte din aceasta. Curtea analizează dacă erorile identificate sunt cuantificabile sau necuantificabile, încercând să determine, altfel spus, dacă există posibilitatea de a măsura proporția afectată de eroare din suma auditată.

Abordarea Curții în ceea ce privește evaluarea impactului erorilor legate de achizițiile publice asupra regularității plăților este descrisă în AWARE (*Accessible Web-based Audit Resource for the ECA*), platforma online a Curții destinată metodologiei și orientărilor de audit.

Erorile detectate și corectate anterior controalelor efectuate de Curte și independent de acestea sunt excluse din calculul realizat de Curte cu privire la nivelul de eroare, întrucât detectarea și corectarea lor constituie o dovadă a faptului că sistemele de gestiune și de control au funcționat în mod eficace.

Atunci când identifică o eroare într-un eșantion, Curtea analizează dacă motivele subiacente pot afecta alte plăți similare. În caz afirmativ, încearcă, în măsura posibilului, să delimiteze problema și să estimeze eroarea totală aferentă la nivelul populației, prin efectuarea unor activități de audit suplimentare.

Declarația de asigurare: formularea opiniei de audit a Curții

Opinia Curții se bazează pe probe de audit suficiente și adecvate, pe care le obține prin examinarea sistemelor de gestiune și de control și prin teste efectuate pe operațiuni.

Activitățile desfășurate permit Curții să își formeze o opinie fundamentată indicând dacă erorile din cadrul populației depășesc sau nu pragul de semnificație. La exprimarea opiniei sale de audit, Curtea utilizează un prag de semnificație de 2,0 % și ține seama, de asemenea, de natura, de sumele corespunzătoare, de frecvența și de contextul erorilor, precum și de alte informații disponibile.

În vederea exprimării unei opinii bazate pe o asigurare rezonabilă cu privire la legalitatea și regularitatea plăților aferente tuturor întreprinderilor comune, luate în ansamblu, Curtea examinează un eșantion reprezentativ de plăți. Ea extrapolează erorile identificate în eșantionul său pentru a calcula o estimare statistică – acesta este nivelul de eroare estimat. Curtea are în proporție de 95 % certitudinea că nivelul de eroare din cadrul populației auditate se situează între limita inferioară a nivelului de eroare și limita superioară a nivelului de eroare.

Pentru evaluarea sa globală, Curtea ține seama, de asemenea, de rezultatele auditurilor *ex post* realizate de Serviciul comun de audit al Direcției Generale Cercetare și Inovare (DG RTD) din cadrul Comisiei cu privire la cheltuielile efectuate de întreprinderile comune în

cadrul granturilor care țin de programele Orizont 2020 și Orizont Europa, precum și de auditurile realizate de Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HaDEA) cu privire la cheltuielile legate de granturile care țin de programul Europa digitală.

Pentru opinia sa bazată pe o asigurare limitată cu privire la legalitatea și regularitatea plăților efectuate de fiecare întreprindere comună, Curtea ia în considerare valoarea totală a tuturor erorilor constatate[1]. De asemenea, ea are în vedere frecvența, amploarea și natura erorilor, precum și alte constatări relevante de audit (inclusiv rezultatele examinării sale privind sistemele de gestiune și control și ale auditurilor *ex post* efectuate de Serviciul comun de audit). Curtea recurge la raționamentul profesional pentru a evalua dacă este probabil ca nivelul de eroare să fie semnificativ.

Atunci când constată un nivel semnificativ de eroare și determină impactul acestuia asupra opiniei sale de audit, Curtea trebuie să decidă dacă erorile au un caracter „generalizat”[2] în populația auditată. Atunci când erorile sunt semnificative și generalizate, Curtea exprimă o opinie contrară.

Erorile sau absența probelor de audit sunt „generalizate” dacă, în opinia auditorului, acestea nu se limitează la elemente, conturi sau articole specifice din situațiile financiare (ci apar în ansamblul conturilor sau al operațiunilor testate). Chiar dacă sunt astfel limitate, o eroare sau absența probelor de audit rămân generalizate dacă privesc sau ar putea privi o parte substanțială a situațiilor financiare sau sunt legate de informații prezentate care sunt fundamentale pentru înțelegerea situațiilor financiare de către utilizatori.

PARTEA A TREIA – Proceduri de audit în legătură cu frauda

Constituie fraudă orice act sau omisiune intenționată legat(ă) de utilizarea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, de nedivulgarea informațiilor solicitate sau de utilizarea necorespunzătoare a fondurilor UE. Frauda aduce atingere sau poate aduce atingere intereselor financiare ale UE.

Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor întreprinderilor comune și riscul ca operațiunile de venituri și de plăți subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități semnificative rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori.

---

[1] Procedurile aplicate în cadrul unui audit care oferă o asigurare limitată sunt diferite de cele necesare pentru a obține o asigurare rezonabilă. Potrivit raționamentului profesional al Curții însă, nivelul de asigurare obținut este suficient de relevant pentru utilizatorii vizați ai raportului.

[2] Standardul internațional de audit (ISA) 705 (revizuit) – Modificări ale opiniei din raportul auditorului independent.

Riscul de nedetectare a unei denaturări sau a unei neconformități semnificative este mai ridicat în cazul fraudei decât în cazul erorilor, deoarece frauda poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controalelor interne. Curtea concepe și desfășoară proceduri de audit care să poată aborda riscurile respective și obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniei sale.

Ea informează OLAF sau EPPO cu privire la orice suspiciune care apare în cursul activității sale de audit, chiar dacă auditurile sale nu sunt special concepute pentru a identifica situații de fraudă.

PARTEA A PATRA – Legătura dintre opinia de audit privind fiabilitatea conturilor și opinia de audit privind regularitatea operațiunilor

Standardele internaționale de audit[3] prevăd că, atunci când auditorii emit opinii de audit atât cu privire la fiabilitatea conturilor, cât și cu privire la regularitatea operațiunilor subiacente respectivelor conturi, cele două opinii trebuie să fie clar separate. O opinie modificată privind regularitatea operațiunilor nu conduce, în sine, la o opinie modificată privind fiabilitatea conturilor.

[3] Punctul 16 din ISSAI 4000.

Anexa III – Alte publicații ale Curții de Conturi Europene referitoare la întreprinderile comune și la organismele asimilate (rapoarte speciale, documente de analiză și avize)

Raportul special nr. 12/2025:
Strategia UE privind microcipurile – Implementarea a înregistrat progrese rezonabile, dar este puțin probabil ca Actul privind cipurile să fie suficient pentru a se atinge obiectivul mult prea ambițios al Deceniului digital.

Acest audit a evaluat progresele înregistrate în punerea în aplicare a strategiei UE privind microcipurile, punând accentul pe eficacitatea Actului privind cipurile al Comisiei în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului ambițios fixat pentru Deceniul digital, și anume ca, până în 2030, producția de semiconductori din Uniune să reprezinte cel puțin 20 % din producția mondială. S-au evaluat, de asemenea, eficacitatea mecanismelor de finanțare și a strategiilor industriale, precum și capacitatea UE de a reduce dependența de furnizorii străini de semiconductori.

Constatările auditului
Este puțin probabil ca Actul privind cipurile și finanțarea aferentă să fie suficiente pentru atingerea obiectivului Deceniului digital, din cauza dependenței puternice a UE de furnizorii externi și a vulnerabilităților lanțului de aprovizionare, în special în ceea ce privește tehnologiile avansate de fabricare a cipurilor.

Statele membre și sectorul privat încă finanțează cea mai mare parte a investițiilor.

Deficitul de competențe și blocajele în producție rămân obstacole esențiale în calea extinderii capacităților UE în materie de semiconductori.

Accesul insuficient al UE la materii prime, costurile ridicate ale energiei și tensiunile geopolitice constituie provocări suplimentare.

Recomandări
Comisia ar trebui:

- să confrunte de urgență strategia cu realitatea de pe teren și să ia măsurile corective pe termen scurt care se impun; precum și
- să înceapă lucrul la următoarea strategie privind semiconductorii.

Avizul nr. 01/2026 al Curții de Conturi Europene
[prezentat în temeiul articolului 322 alineatul (1) TFUE]

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru competitivitate („FEC”), inclusiv a programului specific pentru activități de cercetare și inovare în domeniul apărării

Mesajele principale

- Programele separate FEC și Orizont Europa pot duce la suprapuneri, la o complexitate administrativă suplimentară și pot genera riscuri de fragmentare.
- Anumite părți ale FEC și ale programului Orizont Europa pot fi puse în aplicare în cadrul gestiunii indirecte prin intermediul parteneriatelor europene, inclusiv al întreprinderilor comune instituite în temeiul articolului 187 TFUE, care reunesc parteneri publici și privați pentru a sprijini cercetarea și inovarea. Întreprinderile comune rămân instrumente esențiale de implementare, dar ar putea fi necesară o configurare mai clară a acestora, o eficiență mai mare și menținerea unui număr limitat de întreprinderi comune. Curtea de Conturi Europeană salută propunerea de introducere a unor contribuții financiare obligatorii pentru toți partenerii, în vederea îmbunătățirii responsabilității și a efectului de levier (a se vedea și Avizul nr. 02/2026 privind propunerea referitoare la Orizont Europa).
- Din cauza lacunelor de coordonare între programe (inclusiv între întreprinderi comune), sprijinul din FEC, dar și din alte instrumente ale UE va fi și mai greu de direcționat în mod corespunzător și va fi și mai dificil să se asigure o complementaritate între instrumentele UE și cele naționale sau să se evite suprapunerea cu instrumente de finanțare naționale.

Avizul nr. 02/2026 al Curții de Conturi Europene
[prezentat în temeiul articolului 322 alineatul (1) TFUE]

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare

Mesajele principale

- Programul Orizont Europa poate fi implementat prin gestiune directă sau indirectă, iar întreprinderile comune sunt constituite ca parteneriate în temeiul articolului 187 TFUE, într-un cadru juridic unic și armonizat. Curtea de Conturi Europeană salută adoptarea unui act unic de constituire și a unui set armonizat de norme, dar consideră că structura întreprinderilor comune ar putea fi reexaminată pentru a consolida coordonarea și sinergiile, a diminua sarcina administrativă și a optimiza guvernanța.
- Pentru întreprinderile comune, propunerea prevede eliminarea contribuțiilor în natură ale celorlalți parteneri decât UE și finanțarea integrală a costurilor administrative de către partenerul UE, pentru a consolida independența și a evita potențialele conflicte de interese.
- Lipsa de claritate a propunerii cu privire la modul în care vor funcționa programele de lucru combinate și fluxurile de finanțare asociate (de exemplu, împreună cu ECF) generează riscuri pentru beneficiari și pentru eficiența implementării (a se vedea și Avizul nr. 01/2026).

Sursa: detaliile rapoartelor speciale și ale avizelor pot fi găsite pe site-ul Curții.

Anexa IV – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din exercițiile anterioare

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu există informații.

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu se poate concluziona sau nu mai este relevantă.

Anul	Întreprinderea/ întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Nivelul de punere în aplicare
2022	**SESAR 3, CBE, EuroHPC**	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **SESAR 3**, **CBE** și **EuroHPC** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderile comune ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.		
2022	**Clean H2, EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”**	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **Clean H2** și **EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderile comune ar trebui, în special, să se asigure că:		

Anul	Întreprinderea/ întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Nivelul de punere în aplicare
		(a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.		
2022	**SNS**	**Recomandarea 7** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **SNS** să aplice, în cadrul programului Orizont Europa, o abordare bazată pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor, care să acopere principalele etape ale procesului de gestionare a granturilor, de la elaborare până la efectuarea plăților. În acest context, întreprinderile comune ar trebui, în special, să se asigure că: (a) beneficiarii și proiectele care prezintă un risc potențial fac obiectul unor controale *ex ante* sau al unor audituri *ex post* intensificate; (b) rezultatele importante ale auditurilor *ex post* sunt luate în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscurilor pentru viitoarele controale *ex ante*.		
2023	**EuroHPC**	**Recomandarea 1** Curtea a recomandat ca, până la jumătatea anului 2025, **EuroHPC** să susțină reevaluarea de către Comisie a obiectivului privind contribuția membrilor săi privați pentru programele 2021-2027 (Orizont Europa și Europa digitală).		
2023	**EuroHPC**	**Recomandarea 2** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **EuroHPC** mai întâi să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentul de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererile de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile sale estimate în materie de cheltuieli.		

Anul	Întreprinderea/ întreprinderile comune	Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Nivelul de punere în aplicare
2023	**Întreprinderea comună pentru cipuri**	**Recomandarea 2** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **întreprinderea comună pentru cipuri** mai întâi să dezvolte mecanisme de corecție pentru a-și reduce excedentul de numerar la niveluri rezonabile și apoi, în coordonare cu Comisia, să își alinieze cererile de numerar pentru fiecare exercițiu financiar la nevoile sale estimate în materie de cheltuieli.		
2023	**EuroHPC**	**Recomandarea 3** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2024, **EuroHPC** ar trebui să profite de faptul că dispune de un personal mai numeros pentru a încerca să își atingă obiectivul în materie de recrutare până la sfârșitul anului 2024.		
2023	**F4E**	**Recomandarea 4** Curtea a recomandat ca, până la sfârșitul anului 2025, **F4E** să instituie o funcție centralizată de coordonare și de gestionare a prestatorilor externi de servicii și să adopte o metodologie cuprinzătoare de evaluare periodică a nevoilor sale totale de resurse umane (personal statutar și prestatori externi de servicii) pe baza volumului de muncă și a competențelor necesare. Întreprinderea comună ar trebui, de asemenea, să își completeze registrul riscurilor cu cele mai importante riscuri antrenate de nivelul ridicat de utilizare a prestatorilor externi de servicii pe termen lung.		
2023	**F4E**	**Recomandarea 5** Curtea a recomandat ca, până la jumătatea anului 2025, **F4E** ar trebui să pună în aplicare un proces integrat de gestionare a riscurilor în cadrul său de control intern cu scopul de a-și gestiona riscurile în mod eficace.		

Acronime

CA	Întreprinderea comună pentru o aviație curată
CBE	Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa
CFM	cadru financiar multianual
Clean H2	Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat
DG CNECT	Direcția Generală Rețele de Comunicare, Conținut și Tehnologie din cadrul Comisiei
DG MOVE	Direcția Generală Mobilitate și Transporturi din cadrul Comisiei
DG RTD	Direcția Generală Cercetare și Inovare din cadrul Comisiei
ECCC	Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică
EDCTP	Parteneriatul dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice
EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial”	Întreprinderea comună „Sănătatea la nivel mondial” și cel de al treilea Parteneriat între Uniunea Europeană și țări în curs de dezvoltare privind trialurile clinice
EPPO	Parchetul European
EUAN	Rețeaua agențiilor UE
EU-Rail	Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei
Euratom	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
EuroHPC	Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță
F4E	Întreprinderea comună pentru dezvoltarea energiei de fuziune
HaDEA	Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital
IHI	Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății”
IMI	Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare
ISA	Standardele internaționale de audit
ISSAI	Standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit
ITER	Reactorul termonuclear experimental internațional (*International Thermonuclear Experimental Reactor*)

Întreprinderea comună pentru cipuri	Întreprinderea comună pentru cipuri
MIE	Mecanismul pentru interconectarea Europei
OI ITER	Organizația Internațională ITER pentru Energia de Fuziune
OLAF	Oficiul European de Luptă Antifraudă
PC7	Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (2007-2013)
SESAR 3	Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian în contextul cerului unic european
SNS	Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente”
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2026

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional (CC BY 4.0). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europeană nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu, în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Figura 1.2: creată de eurostat și modificată de Curtea de Conturi Europeană.
Limite administrative: © EuroGeographics © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA)
Cartografiere: Eurostat – IMAGE, 06/2026.

Figurile 1.6 și 1.7: Aceste figuri au fost concepute folosind pictograme de pe site-ul Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

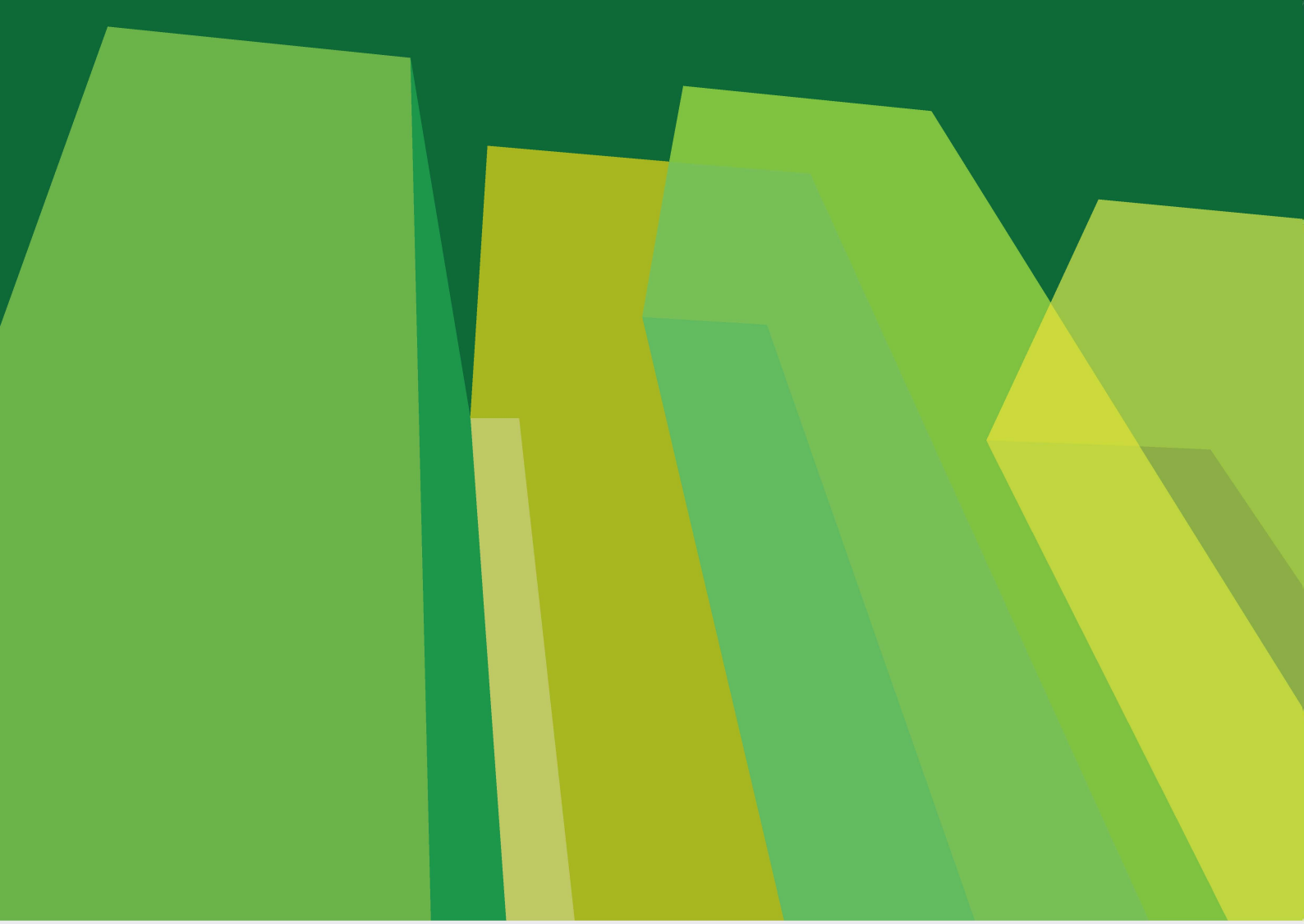
Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

PDF	ISBN 978-92-849-7845-8	ISSN 2812-0159	doi:10.2865/1876254	QJ-01-26-031-RO-N

REFERINȚA EXACTĂ

Curtea de Conturi Europeană, Raportul anual privind întreprinderile comune și organismele asimilate ale UE pentru exercițiul financiar 2025, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026.

CURIA RATIONUM

CURTEA DE CONURI EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene